

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.3.5.33

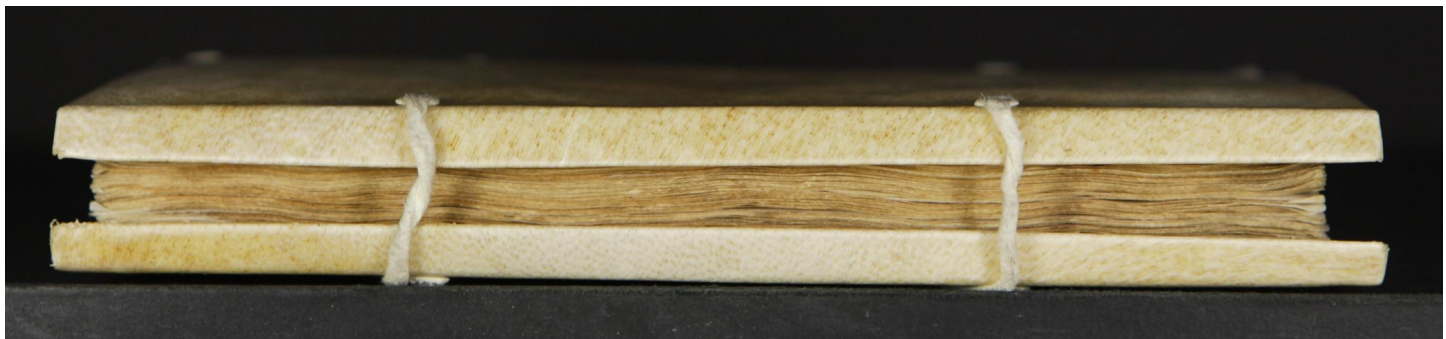

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.3.5.33

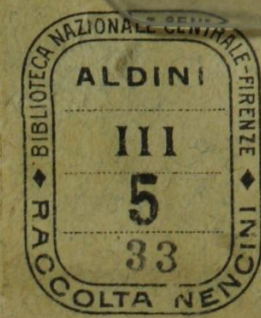

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.3.5.33

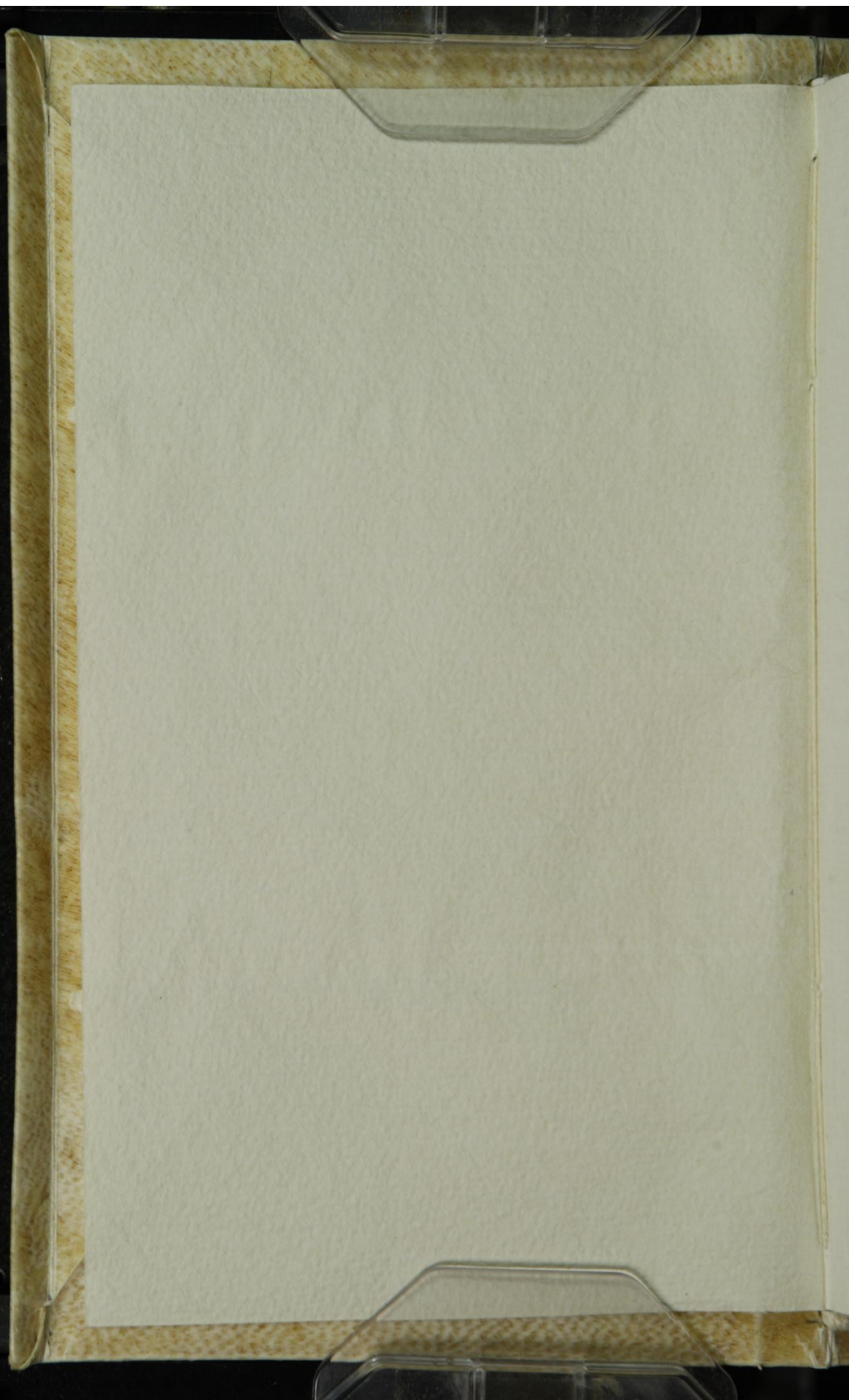
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.

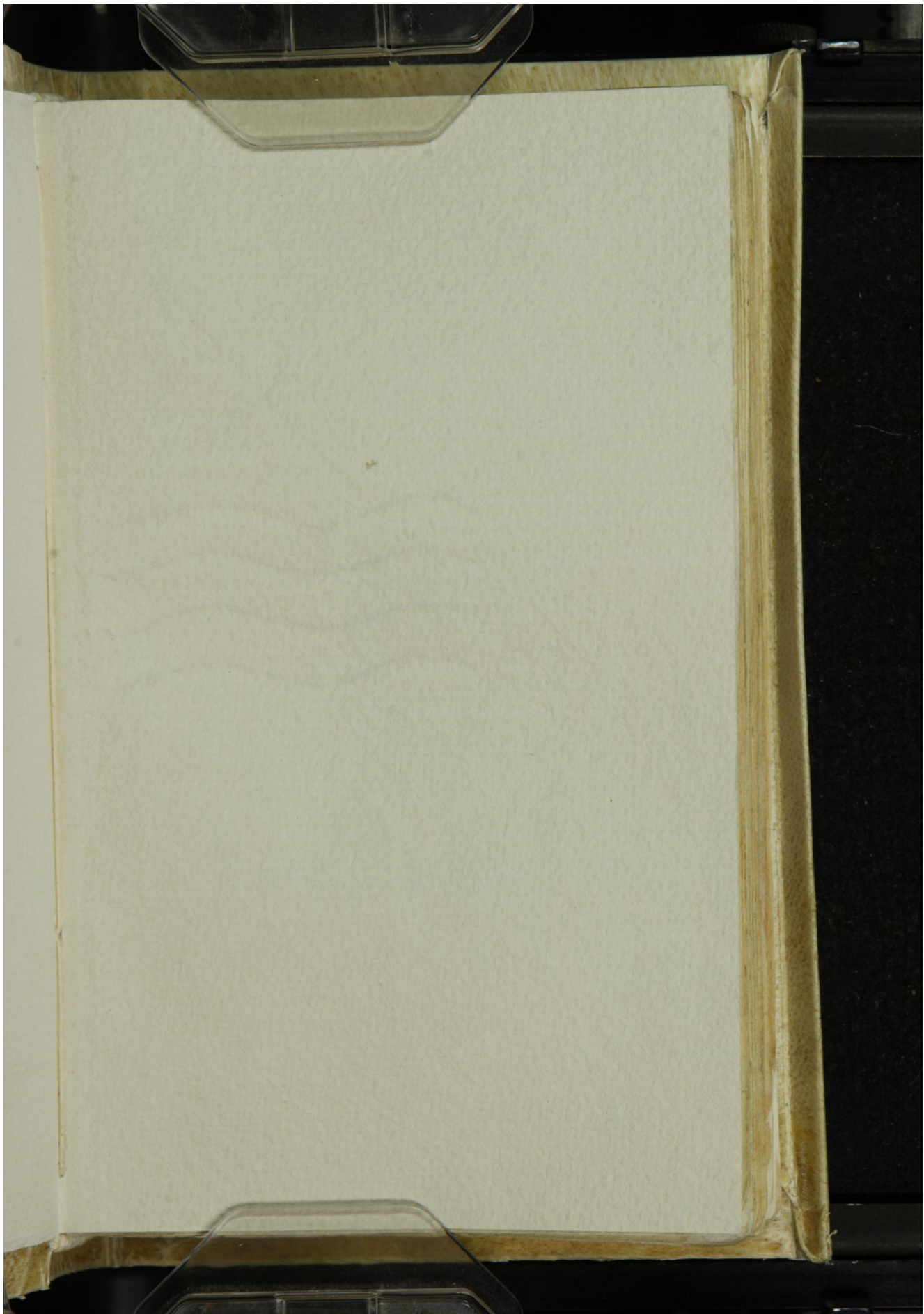
Ald.3.5.33

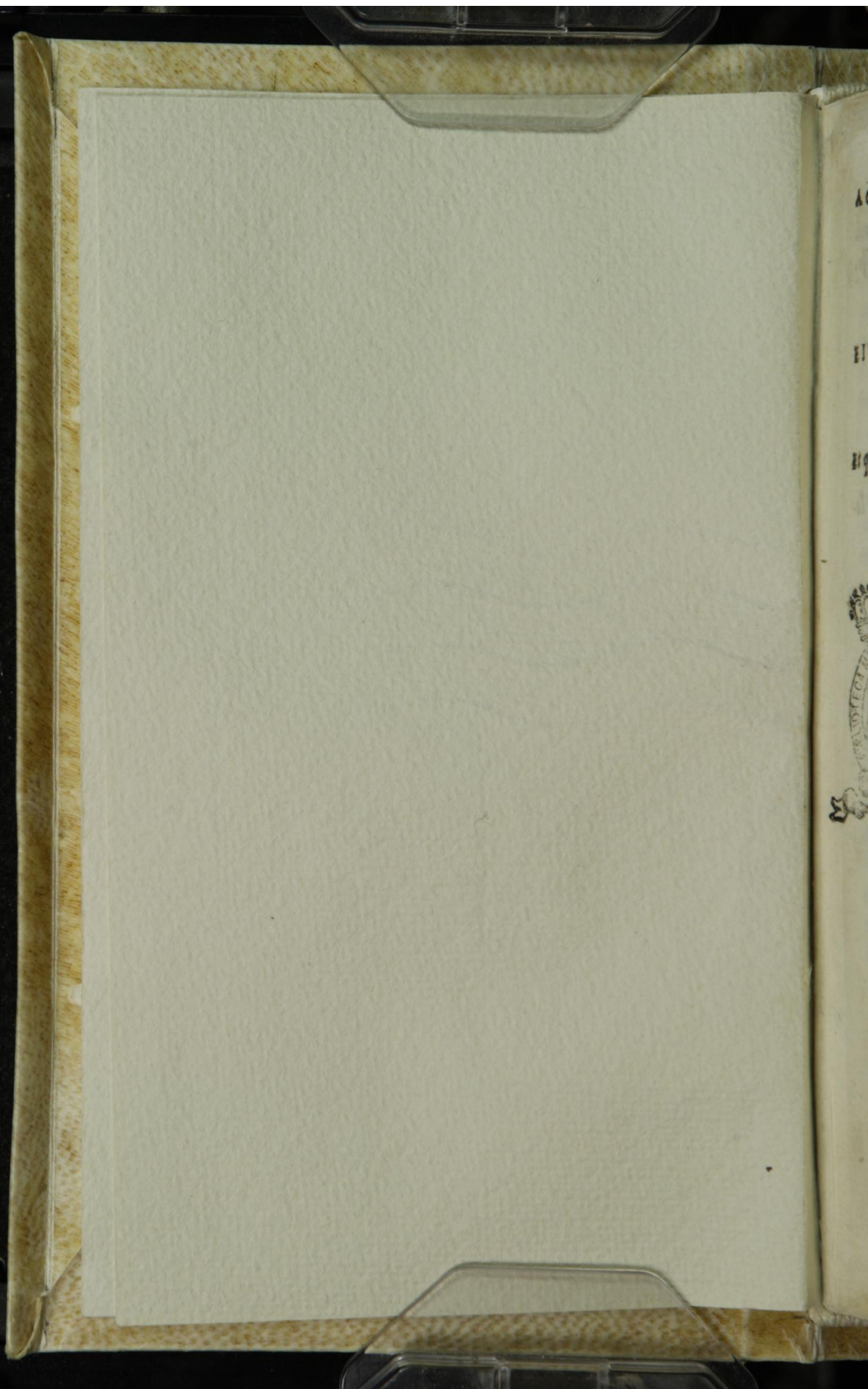

Ex Libris Joannis Nenoini
1874

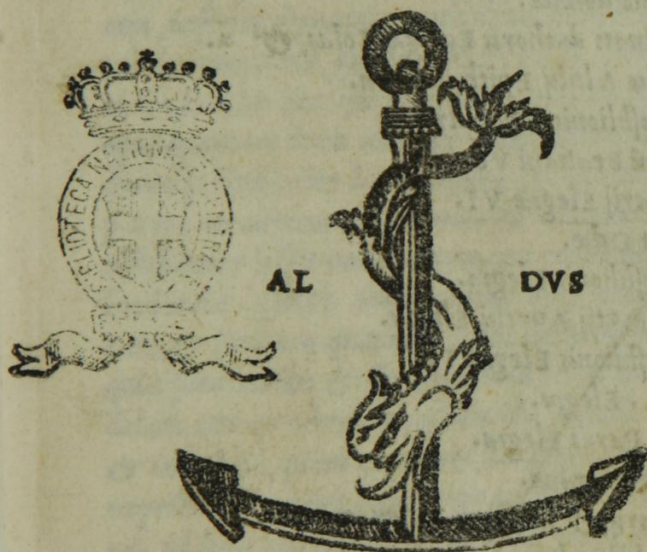

ACTII SYNCERI SAINAZARII
DE PARTV VIRGINIS
LIBRI III.

EIVSDEM DE MORTE CHRISTI
LAMENTATIO.

Et quæ in sequenti pagina continentur.

M. D. XXXIII. *M*

INDEX OPERIS.

Gabrielis Altilij lamentatio.
Ioannis Mutij Aurelij in Diui Io. Bapt. laudē hymnus.
G. C. M. ad uirgines in Diuæ Mariæ uirginis die festo.
F. carmina.
Infanticidia Eusebij Mutin. monachi Casinatis.
Sannazarij Eglogæ. II. III.
Eiusdem Salices.
Eiusdem Pharmaceutria.
Innominati authoris Pharmaceutria.
Virgilij Pharmaceutria.
Theocriti Pharmaceutria per Eobanum Hessum latinitate donata.
Innominati authoris Eglogæ, Iolas, & *.
Gabrielis Altilij Epithalamion.
Bald. Castilionis Cleopatra.
Augustini Beatiani Verona.
Sannazarij Elegiæ VI.
Eiusdem Ode.
Bald. Castilionis Elegia.
Ioannis Mutij Aurelij Elegia.
Bald. Castilionis Elegiæ II.
N. C. A. Elegia.
Ioannis Pardi Elegia.
Io. Cottæ carmina.
Sannazarij, & aliorum Epigrammata.
Gabr. Altilij Elegia.

LECTORI S.

IACOBI sannazarij doctrinā, eximiasq; eius
virtutes & fecit semper plurimi: & quaecunq; ab illius
proficerentur ingenio, digna iudicari, quae cum ab
omnibus assidue legerentur, tum perpetuo non medio-
cri cum authoris laude uiuerent. sed, ut dicam quod
sentio, uidetur mihi uir egregius, & in omni poeticae
facultatis laude eminentissimus, in hoc ipso de partu
Virginis opusculo non solum uoluisse cum antiquitate ipsa
contendere, uerum etiam se ipsum quodammodo supe-
rare. Itaq; nos ut tanti uiri manibus dignas, ut ita di-
cam, inferias, dignumq; tantis illius meritis honorem
exhiberemus: & quantum fieri posset, per nos uita
etiam functus luce ista frueretur: denovo diuinum illud
opus quantum licuit accurate recognitum excudimus:
denovoq; illud lector humanissime sub tuo nomine ap-
parere curauimus. Addidimus & aliorum alia, quae
uidebantur lectu non indigna, imo etiam summopere
laudanda. quibus imprimendis & si omnem ope-
ram, & studium quantum licuit adhibuimus: tamen
quia sunt ad nos & sero, quaedam etiam tumultuarie
delata, non potuimus exactam illam fortasse diligentiam
& industriam, quam expeteres, adhibere. Itaq; posthac
expectabis ea longe locupletiora, atq; etiam emendatio-
ra. nam locos omnes, qui uel mendosi erant, uel meliore
lectione indigere uidebantur, leges optime lector in
calce operis puriori formae restitutos. Virgilij uero,
& Theocriti pharmaceutrias ea ratione attexuimus,

ut possint homines & antiquorum, & recentium in-
genia in eodem genere laudis inter se comparare: id est
(ut uerius dicam) ut habeant unde propius agnoscant,
quàm feliciter recentes isti sint antiquorum illorum
uirtutes uel imitati, uel etiam affecti. Bene Vale.

CLEMENTI VII. PON. MAX.
ACTIVS SINCERVS.

M agne parens, custosq; hominum, cui ius datur una
Claudere cœlestes, & referare fores:
O current siqua in nostris male firma libellis,
Deleat errores æqua litura meos.
I mperijs uenerande tuis submittimus illos:
Nam sine te recta non licet ire uia.
I pse manu, sacrisq; potens Podalyrius herbis
Vlcera Pæonia nostra lenabis ope.
Quippe mihi toto nullus te præter in orbe
Triste salutifera leniet arte malum.
R arus honos, summo se præside posse tueri:
Rarior, à summo præside posse legi.

HIERONYMVS CARBO
ACTIO SYNCERO.

CVM tibi cœlesti faueat de uirgine natus,
Mystica cui natum sacra canenda dedit:
Cumq; ingens noua musa decus, laudemq; pararit,
Innectens capiti Delphica ferta tuo:
Famaq; cum uolitet circum plaudentibus alis,
Gestiat & sacrae limina adisse domus:
Quid cessas sincere fores referare, Deamq;
Excipere, & docto continuisse sinu?
Illa tibi referet, quanto expectata triumpho
Carmina, & ingenij sint monumenta tui.
Surge igitur, uiuensq; pia cape prœmia curæ.
Post cineres sera est gloria, serus honor.

ANTONIUS THEBAL-
DAEVS LECTORI.

Virginis intactæ partum, partumq; uidebis,
Actia quem docto pectore musa dedit.
Admirandi ambo. humanæ fuit ille saluti
Vtilis, humanis hic fuit ingenijs.

PETRVS GRAVINA
LECTORI.

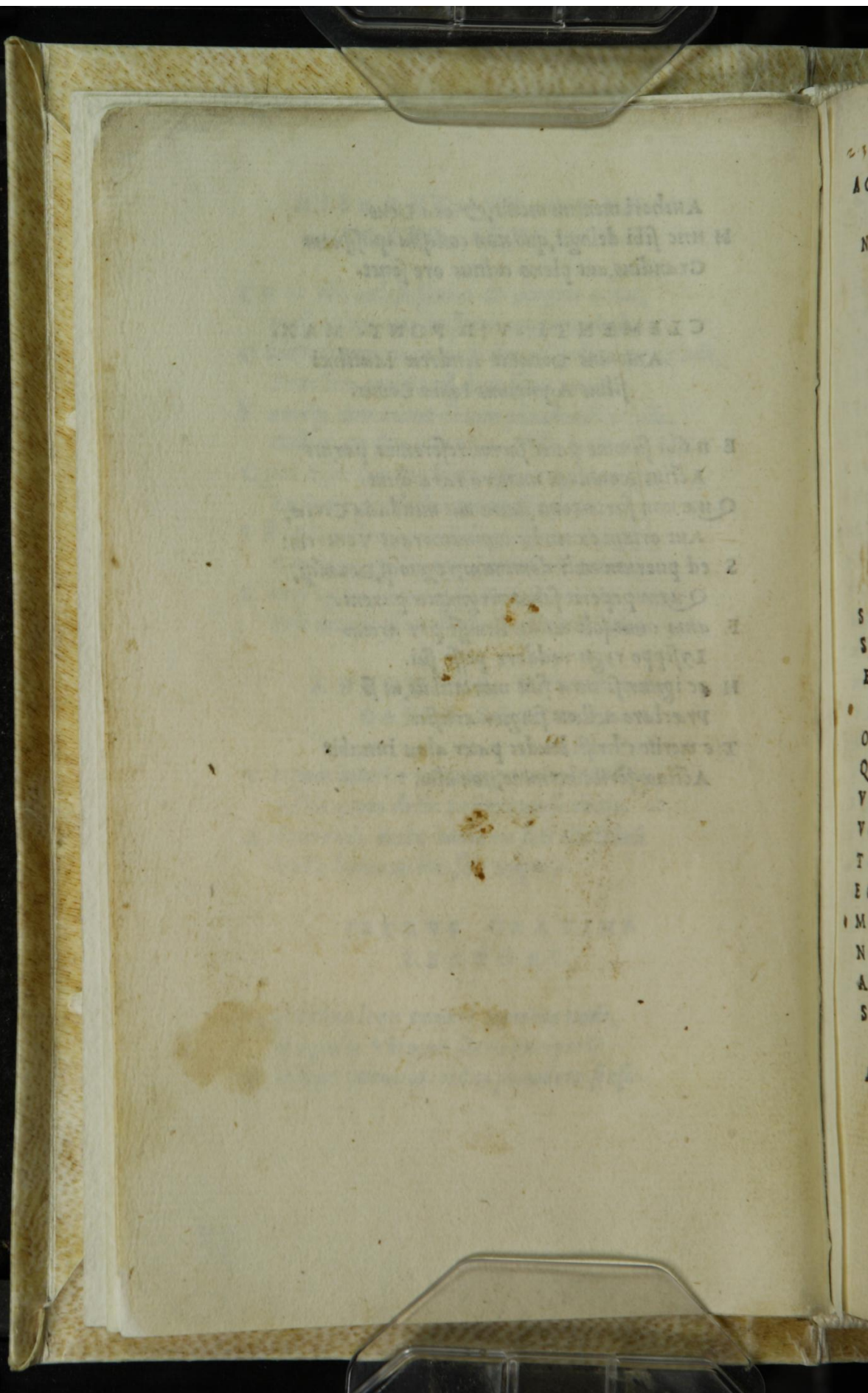
Qui diuina legis synceri carmina uatis,
Magnaq; Virginei sacra puerperij:
Non hæc humano credas procedere sensu.

Authori mentem mouit, & ora Deus.
Hunc sibi delegit, quo non coelestia quisquam
Grandius, aut pleno cultius ore sonet.

CLEMENTI .VII. PONT. MAX.

Antonius Donatus Andreae Matthæi
filius Aquiniensis Iouia Comes.

En tibi summe pater sacros referentia partus
Actius Aonidum munera rara dicat.
Quæ non furta Iouis, uanae aut mendacia Cretæ,
Aut ortam ex undis commemorant Venerem:
Sed puerum cœli dominum, regemq; Deumq;
Quem peperit salua uirginitate parens.
Fama canit soli uultus liquisse per arcem
Lysippo regis reddere posse sui.
Hæc igitur si cura fuit mortalibus, ut se
Præclaro uellent fingere artifices:
Te merito Christi laudes pater alme iunabis
Actiaco scribi carmine, non alio.

ACTII SYNCERI SANNAZARII

NEAPOLITANI, VIRI PATRI-

CII DE PARTU VIRGINIS

LIBER PRIMVS.

Irgnei partus, magnoq; æquæua parēti
Progenies, superas cœli quæ missa per
auras

Antiquam generis labē mortalibus ægris
Abluit, obstructiq; niam patefecit olympi,

Sit mihi Cœlicolæ primus labor: Hoc mihi primum

Surgat opus. Vos auditis ab origine causas,

Et tanti seriem (si fas) euoluite facti.

Nec minus ò Musæ natum decus, hic ego uestros

Optarim fontes, uestras nemora ardua rupes:

Quandoquidem genus è cœlo deductis: Et vos

Virginitas, sanctæq; inuolat reuerentia famæ.

Vos igitur, seu cura poli, seu uirginis huius

Tangit honos: monstrate uiam, qua nubila uincam:

Et mecum immensi portas recludite cœli.

Magna quidem, magna Aonides, sed debita posco,

Nec uobis ignota: etenim potuistis Et antrum

Aspicere, Et choreas: nec uos orientia cœlo

Signa, nec Eoos Reges latuisse putandum est.

Tuq; adeo spes fida hominum, spes fida deorum

Alma parens, quam mille acies, quæq; ætheris alti

Sannazarius.

IV - A

DE PARTV VIRG.

Militia est, totidem currus, tot signa, tubæq;
 Tot litui comitantur, ouantiq; agmina gyro
 Adglomerant; niueis tibi si solennia templis
 Sertæ damus: si mansuras tibi ponimus aras
 Exiso in scopulo, fluctus unde aurea canos
 Despicens, celsò se culmine Mergilline
 Adtollit, nautisq; procul uenientibus offert:
 Si laudes de more tuas, si sacra, diemq;
 Ac cœtus late insignens, ritusq; dicamus,
 Annua felicit colimus dum gaudia partus,
 Tu uatem ignarumq; uia, insuetumq; labori
 Dina mone: & pavidus iam læta adlabere cœptis.
 Viderat ætherea superum regnator ab arce,
 Vndiq; collectas uectari in tartara prædas:
 Tisiphonemq; imo conantem cuncta profundo
 Vextere, & immanens stimulantem ad dira sorores:
 Nec iam homini prodesse, alto quod semina cœlo
 Duceret, aut uarios animum excoluisset ad usus:
 Tantum lethifera poterant contagia culpa.
 Tum pectus pater aeterno succensus amore,
 Sic secum. Ecquis erit finis? tantis ne parentum
 » Prisca luent pœnis feri commissa nepotes?
 » Vt quos uicturos semper, superisq; creatam
 » Pene parens, tristi patiar succumbere letho,
 » Informensq; domos, obscur. q; regna subire?
 » Non ista: sed diuinum potius reuocentur ad oras,
 » Vt decet, & manuum poscunt opera alta mearum.
 » Desertosq; foros, uacuiq; sedilia cœli
 » Abstutum complere parent: legio unde, nefandis
 » Acta odijs, trepidas ruit exturbata per auras.

Quunq; caput fuerit, tantorumq; una malorum
 » Fœmina principium, lacrymasq; & funera terris
 » Intulerit: nunc auxilium ferat ipsa, modumq;
 » (Quâ licet) afflictis imponat fœmina rebus.
 » Hæc ait: & celerem stellata in ueste ministrum,
 » Qui castæ diuina ferat mandata puellæ,
 » Adloquitur, facie insignem, & fulgentibus alis.
 » Te, quem certa vocant magnarum exordia rerum
 » Fide uigil, pars militiæ fortissima nostræ,
 » Te decet ire, nouumq; in sæcula iungere fœdus:
 » Nunc animû huc aduerte: atq; hæc sub pectore serua.
 » » Est urbers Phœnicum inter, latèq; fluentem
 » » Iordanem, regio nostris sat cognita sacris,
 » » Iudæam appellant, armisq; & lege potentem.
 » » Hic claris exorta atavis, uatumq; ducumq;
 » » Antiquum genus, & dignis licet aucta hymenæis,
 » » Pectoris inlæsum virgo mihi casta pudorem
 » » Seruat adhuc, nullos non seruatura per annos:
 » » (Mirus amor) seniumq; sui uenerata mariti
 » » Exiguus degit thalamis, & paupere tecto,
 » » Digna polo regnare, altóq; effulgere diuum
 » » Concilio, & nostros æternum habitare penates.
 » » Hanc mihi uirginibus iam pridem ex omnibus unã
 » » Elegi, prudensq; animo interiore locaui:
 » » Ut foret, intacta sanctum quæ numen in aluo
 » » » Conciperet, ferretq; pios sine semine partus.
 » » Ergo age, nubinagos molire per æra gressus:
 » » Deueniensq; locum, castas hæc iussus ad aures
 » » Effare: & pulchris cunctantem hortatibus imple:
 » » Quandoquidem genus è stygijs mortale tenebris

DE PARTV VIRG.

E ripere est animus, senosq; arcere labores.
 Dixerat: Ille altum zephyris per inane uocatis
 Carpit iter, scindit nebulas, atq; aëra tranat
 Ima petens: pronusq; leuens uix commouet alas.
 Qualis, ubi ex alto notis Maandria ripis
 Prospexit uada, seu placidi stagna ampla Caystri,
 Precipitem sese candenti corpore cygnus
 Mittit agens: iamq; implumis, segnisq; uidetur
 Ipse sibi: donec tandem potiatur amatis
 Victor aquis: sic ille auras, nubesq; secabat.
 Ast ubi palmifera tractu stetit altus Idumes:
 Regnam haud humilis uoluentem pectore curas
 Aspiciat: Atq; illi ueteres de more Sibyllæ
 In manibus: tum si qua æuo referanda nepotum
 Fatidici casto cecinerunt pectore uates.
 Ipsam autem securam animi, lætamq; uideres
 Authorem sperare suum: Namq; adfore tempus,
 Quo sacer æthereis delapsus spiritus astris
 Incorrupta piæ compleret uiscera matris,
 Audierat. Proh quanta alti reuerentia cæli
 Virgineo in uultu est. oculos deiecit modestos
 Inspirat: matremq; Dei uenientis adorat:
 Felicemq; illam, humana nec lege creatam
 Sæpe uocat: nec dum ipsa suos iam sentit honores:
 Cum subito ex alto iuuenis demissus olympo,
 Purpureos reteggit uultus: numenq; professus
 Incessuq; habituq; ingentis explicat alas:
 Accertis late insuetum diffundit odorem.
 Mox prior hæc. Oculis salue lux debita nostris,
 Imprudem notum cælo iudat, optima Virgo:

Cui se se tot dona, tot explicare merenti
Diuinitæ superûm: quicquid rectiq; probiq;
Aeterna de mente fluit: purissima quicquid
Ad terras summo ueniens sapientia cœlo
Fert secum, & plenis exundans gratia riuis.
Te genitor stabili firmam sibi lege sacrauit,
Perpetuos genitor cursus qui dirigit astris:
Mansuramq; tuo fixit sub pectore sedem.
Idcirco cœtus inter ueneranda pudicos
Vna es, quam latis cœli in regionibus olim
Tot diuinum celebrent uoces. proh gaudia terris
Quanta dabis? quantis hominum subcurrere uotis
Incipies? stupuit confestim exterrita Virgo:
Demisitq; oculos: totosq; expalluit artus.
Non secus, ac conchis si quando intenta legendis
Seu Micone parua, scopulis seu forte Seriphi
Nuda pedem Virgo, lætæ noua gloria matris,
Veliferam aduertit uicina ad littora puppim
Aduentare, timet: nec iam subducere uestem
Audet, nec tuto ad socios se reddere cursu:
Sed trepidans silet, obtutuq; immobilis hæret.
Illa Arabum mercers, & fortunata Canopi
Dona ferens, nullis bellum mortalibus infert:
Sed pelago innocuis circumnitet armamentis.
Tum rutilus cœli alipotens, cui lactea fandi
Copia, diuinisq; fluunt e pectore rores
Ambrosiæ: quibus ille acris mulcere procellas
Possit, & iratos pelago depellere uentos.
Exue Dia metus animo, paritura uerendum
Cœlitibus numen, sperataq; gaudia terris,

A iij

DE PARTU VIRG.

A eternamq; datura uenis per secula pacem.

Hæc ego sydereâ missus tibi nuntius arce,

S ublimis celeres uexit quem penna per auras,

V aticinor, non insidias, non neçtere fraudes

E doctus: longe à nostris fraus exulat oris.

Quippe tui magnum magna incrementa per orbem

I psa olim partus Virgo, sobolusq; beatæ

A dspectives. uincet proauos: proauitaq; longo

E xtendet iura imperio: populisq; uocatis

A d solium, late ingentes moderabitur urbes:

N ec sceptri iam finis erit, nec terminus æui.

Quin iustis paulatim animis pulcherrima surget

R elligio. Non monstra pûs, sed numina templis

P lacabunt castæ diris sine cædibus aræ.

D ixerat: illa animum sedato pectore firmans,

S ubstitit, & placido breuiter sic ore locuta est.

C onceptus ne mihi tandem, partusq; futuros

S ante refers? me ne attractus perferre uirilis

P osse putas? cui uel nitenti matris ab aluo

P rotinus inconcussum, & ineluctabile uotum

V irginitas fuit una: nec est, cur soluere amatae

I ura pudicitiae cupiam, aut hæc fœdera rumpam.

I mmo, istas quod tu minime iam rere, per aureis,

E xapit interpretes: fœcundam spiritus aluum

I nfluat, implebitq; potenti uiscera partu,

F lammi ferro ueniens cælo, atq; micantibus astris.

A t tu uirgineum mirata tumescere uentrem,

H ærebis pauitans: demum formidine pulsa

G audia seruati capies inopina pudoris.

N eue hæc uana putes: dictis aut territa nostris

I ndubites: seræ dudum concessa senectæ
 D ona oculos pone ante tuos. Nam sanguine auito
 I uncta tibi mulier (sterilis licet illa, grauiq;
 P ressa æuo) haud quaquā speratū hoc tēpore pignus
 F ert utero, & felix sexto sub mense laborat.
 V sq; adeo magno nil non superabile cælo est.
 His dictis, Regina oculos ad sydera tollens,
 C ælestumq; domos superas, atq; aurea tecta,
 A dnuat, & talis emisit pectore uoces.
 I am iam uince fides, uince obsequiosa uoluntas:
 E n adsum: accipio uenerans tua iussa, tuumq;
 D ulce sacrum pater omnipotens: nec fallere nostrū est
 C œlicolæ. noscō crinens, noscō ora, manusq;
 V erbaq; & aligerum cœli haud uariantis alūnum.
 T antum effata, repente noua incuissē penates
 L uce uidet: nitor ecce domum complerat: Ibi illa,
 A rdentum haud patiens radiorum, ignisq; corrusci,
 E xtimuit magis. At uenter (mirabile dictu)
 (N on ignota cæno) sine ui, sine labe pudoris,
 A rcano intumuit uerbo. Vigor actus ab alto
 I rradians, Vigor omnipotens, Vigor omnia complens
 D escendit, Deus ille, Deus totosq; per artus
 D at se se, miscetq; utero. quo tacta repente
 V iscera contremuere: filet natura, pauetq;
 A dtonitæ similis: confusaq; turbine rerum
 I nsolito, occultas conatur quærere causas.
 S ed longe uiuens alias, maiorq; sentit
 N umina. succutitur tellus: læuūq; sereno
 I ntonuit cœlo rerum cui summa potestas,
 A duentum nati genitor testatus: ut omnes

A iiii

DE PARTV VIRG.

A udiunt late populi, quos maximus ambit
 Oceanus, Tethysq; & raucifona Amphitrite.
 Hos inter medios coeli, terraeq; fragores
 A equatis properans uolucer pulcherrimus alis
 (Omnia dum trepidant) discesserat: altaq; nabat
 Per loca: cum Virgo celsis in nubibus illum
 A lternantem humeros uidet, atq; immensa secantem
 Ventorum spacia, & iam uersicolore per auras
 Fulgentem pluma, ac coeli convexa petentem.
 Quem denum tali adspectans sermone secuta est.
 M agne ales, celsi decus aetheris, inuia rerum
 Qui penetras, longeq; & nubila linquis, & euros
 A nuolans, laeto seu te felicia tractu
 S ydera, quaeq; suos uoluntur signa per orbes
 E xpectant redeuntem: alti seu certa reposci
 C rystalli domus, & uitrei plaga lucida regni:
 S eu priora uocant supremo tecta tonanti,
 Qua patet in summum regio flammantis olympi,
 T eaq; amor, & liquidis flagrans alit ignibus auras:
 I precor, i nostrum testis defende pudorem
 N ec plura his: Tum uero aciem deflectit, et omnes,
 H aud mora, sollicito percurrit lumine montes:
 A gnatamq; animo, conceptaq; pignora uersat,
 M ulta putans: serumq; uteri miratur honorem.
 Interea manens descendit fama sub imos:
 P allentersq; domos ueris rumoribus implet:
 O ptatum aduentare diem, quo tristia linguant
 T artara, & euictis fugiant Acheronta tenebris,
 I mmanemq; ululatum, & non letabile murmur
 T ergemini cauis: aduerso qui carceris antro

E x cubat in somnis semper, victusq; trifida
H orrendum, simulante fame, sub nocte profunda
P ersonat, & morsu uenienters adpetit umbras.
T um uero Heroës latati, animæq; piorum
A d coelum erectas coeperunt tendere palmas.
A tq; hic insignis funda, catharæq; decorus,
I nsignis sceptro senior, per opaca locorum
D um graditur, nectitq; sacros diademate crines:
D um legit effætos Lethæo in gramine flores,
Q uæ tacite labuntur aquæ, mutæq; uolucres
D ucut per sterilibus æterna silentia ramos:
A dtonita subitis concepit mente furores,
D iuinamq; animam: & consueti numine plenus,
I ntorquens oculos, uenientia fata recenset.

Nascere magne puer: nostros quem soluere nexus,
E t tantos genitor uoluit perferre labores.

M agne puer, cui se hæc tandem spolianda reseruant

R egna, tot heu miseris hominum ditata ruinis:

N ascere, uenturum si te mortalibus olim

P ectore ueridico promissimus, igneus ut nos

V iribus adflatos cœlestibus ardor agebat

I nsiuans: si sacra peregrinus: & tua late

I ussa per immensum fama unguimus orbem.

E n ridet pax alma tibi: simul ecce potentes

I mpulsi cœlo, diuisq; autoribus acti,

O rbe alio properant Reges. Saluete beati

A, ethiopes, hominum sanctum genus, astra secuti:

S alicet, huc uestri adfertis munera regnis.

A cipe dona puer: tuq; o sanctissima mater

S uine animos: iam te populiq; ducesq; frequentant

DE PARTU VIRG.

Litore ab extremo, & odoriferis Nabathæis.
 Ille autem aurata fulgens in ueste sacerdos
 Iam canus, iam maturo venerabilis ævo,
 Quid sibi vult? sacras puerum qui sistit ad aras,
 Sic venerans? lætoq; inspectans æthera vultu?
 Sæq; dehinc facili clausurum lumina futo,
 Exclamat: quod speratum per sæcula munus,
 Promissamq; diu pacem, certamq; salutem
 Terrarum, exorta liceat sibi luce tueri
 Optanti, seniumq; ideo, parcasq; trahenti.
 Sed quid ego heu dira conspersos cæde penates
 Infantum, & subito currentes sanguine riuos
 Aspicio? tristisq; meas uagatus ad aureis
 Fertur? io scelus est, partus iugulare recentis.
 Crudelis, quid agis? nihil hi mernere: neq; illum,
 Quem petis, insano dabitur tibi perdere ferro.
 Nunc nunc ò matres scelerata abscedite terra,
 Dum licet, inq; sinu pueros adscendite uestros:
 Nam ferus hostis adest. propera iam regia uirgo,
 Inq; Paretonias transfer tua pignora terras:
 Admonet hoc magnum genitor qui temperat orbē.
 Tutam domus, tutiq; illic tibi Dia recessus.
 Verum ubi bis senas hyemes, bis senaq; nati
 Solstitia, & tantos superaueris anxia casus:
 Ingentes imo duces de pectore quistis:
 Aureaq; assiduus pulsabis sidera uotis.
 Nam puerum, quamuis per compita sæpe uocatum,
 Sæpe expectatum consuetæ ad gaudia mensæ,
 Perquires nequicquam amens: nec cara petentem
 Oscula, nec sera redeuntem nocte uidebis.

Tresq; illum totos mœrenti pectore soles,
 Et totidem trepidas somni sine munere noctes
 Omnia lustrantes, questu omnia confundentes
 Flebitis indigno percussi corda dolore
 Tuncq; senexq; tuus. Quarto sed lucifer ortu
 Purpureos tremulo cum tollet ab æquore vultus
 Inuentum dabit, et quærentibus offeret ultro.
 O quas tunc lacrimas, o quæ tunc oscula mater,
 Quos dabis amplexus, misto inter gaudia fletu?
 Cum natum ante aras patris, et delubra sedentem,
 Mulcentemq; senes dictis, animosq; trahentem
 Aspicias gaudia, ipso admirante senatu
 Pueritias pueri ingentes, nec inane sagacis
 Pectoris indicium, natæq; ad grandia mentis.
 Tu vero quid in arma ruis scelerata inuentus?
 Quid galeas, ensesq; virum, et fulgentia cerno
 Agmina? scutataq; procul sub nocte cohortes
 Obscura, et crebris radiantibus ignibus hastas?
 Tot ne unum telis petitur caput? heu furor, heu mens
 Cæci hominum, semperq; odijs adincta nefandis.
 Iamq; oleas, montemq; sacrum, circumq; supraq;
 Cinxere, et longa lucum obsedere corona.
 Quod feror? ecce trahunt manibus post terga reuinctis
 Infantem: modo quem latus mira illa per urbes
 Edentem, patrisq; palam præcepta docentem
 Attoniti stupuere. illum regemq; Deumq;
 Humanæq; ducem uitæ, fontemq; salutis
 Haud ueriti populo arcum plaudente fateri.
 Hæu facinus: mortem ne etiam, et crudele minantur
 Supplicium? senos stringunt in uulnera fascis,

DE PARTV VIRG.

H orrentesq; parant paliuro intexere dumos,
 T ormenti genus: & capiti premere inde coronam
 V ulnificam: Viden, alternos ut arundinis ictus
 I ncutiunt? geminamq; truci conuicia lingua?
 P arte alia ingentis uideo de stirpibus imis
 E uerti palmas, altis ad sidera palmas,
 I nfelix opus: unde hominum lux illa, decorq;
 P endeat. Ah trepidis dirum, & miserabile terris:
 C um patri æthereo moriens liuentia pandet
 B rachia, turpatosq; atra de morte capillos,
 O raq; demissosq; oculos, frontemq; cruore
 I am madidam, & lato patefactum pectus hiatu.
 A t mater, non iam mater, sed flentis, & orbæ
 I nfelix simulacrum, ægra, ac sine uiribus umbra,
 A nte crucem demissa genas, effusa capillum
 S tat lacrimans, tristiq; irrorat pectora fletu.
 A c si iam comperta mihi licet ore profari
 O minia: defessi spectans morientia nati
 L umina, crudelers terras, crudelia dicit
 S ydera: crudelem se se quod talia cernat
 V ulnera, sæpe uocat: tum luctifono ululatu
 C uncta replens, singultanti sic incipit ore:
 I ncipit, & duro figit simul oscula ligno
 E xclamans. Quis me miseram, quis culmine tanto
 D iectam subitis inuoluit Nate procellis?
 N ate patris uires, sanguis meus, unde repente
 H æc fera tempestas? quis te mihi fluctus ademit?
 Q uæ manus indignos fœdauit sanguine uultus?
 C ui tantum in superos licuit? bella impia cœlo
 Q uis parat? hunc ego te, post tot male tuta labores,

P ostq; tot infelix elapsæ incommoda uitæ
A dspicio? tu ne illa tuæ lux unica matris?
T u ne animæ pax, & requies, spesq; ultima nostræ
S ic raperis? sic me solam, ex animemq; relinquis?
O dolor: extincto iam te pro fratre sorores,
P ro natis toties exorauere parentes:
A st ego pro nato, pro te dominoq; deoq;
Q uem misera exorem? quod tristia pectora uertam?
C ui querar? o tandem diræ me perditæ dextræ:
M e potius (si qua est pietas) immanibus armis
O bruite: in me omnes effundite pectoris iras:
V el tu (si tanti est hominum genus) eripe matrem,
Q uæ rogat, & Stygias tecum duc nate sub umbras
I psa ego te per dura locorum, in amœnâq; uiuis
R egna sequar: liceat rumpentem cernere portas
A eratas: liceat pulchro sudore madentem
E uersorem Erebi materna abstergere dextra.
H os illa, & plures fundet de pectore questus.
Q uod scelus Eois ut primum cernet ab undis
S ol: indignanter retro conuertere currus
O ptabit frustra; suis luctatus habenis,
Q uod poterit tandem, auratos ferrugine crines
I nficiet, mœstamq; diu sine lumine frontem
O stendet terris: ut qui iam ploret ademptum
A uihorem, regemq; suum: quin ipsa nigranti
F ratrius ab ore timens, & tanto concita casu
C ynethia, cœruleo uultus obnubet amictu,
A uertetq; oculos, lacrimasq; effundet inaneis.
A t contra horrisso tellus concussa tremore
C um gemitu fremet: & ruptis exata sepulchris

DE PARTV VIRG.

E mitter simulacra. Quid, o, quid abire paratis
 I llustres animæ? non omnibus hæc data rerum
 C onditio: paucis remeare ad lumina uitæ
 C oncessum. sed tempus erit, cum Martia rauco
 M ugitu cœlum quatiet tuba: cumq; repente
 C orpora per terras omnes late omnia surgent.
 N unc autem sat Tartarei si claustra tyranni
 E ffringat Rex ille: & caligantia pandat
 A tria: diffugiant immisso lumine diræ
 E umenidum facies iactis in terga colubris.
 Q uas atro uix in limo Phlegethontis adustum
 A cciat nemus, & sumanti condant in ulua.
 T um uariæ pestes, & monstra horrentia Ditis
 I ma petant: trepidant Briareia turba, Ceraestæ,
 S emisærumq; genus Centauri, & Gorgones atræ,
 S cyllæq; sphingesq; ardentisq; ora Chimææ,
 A tq; hydræ, atq; canes, & terribiles Harpyiæ.
 I pse catenato fessus per tartara collo
 D uceatur Pluton: tristis quem murmure circum
 I nferni fractis mœrebunt cornibus amnes.
 A t nos uirginea præcincti tempora lauru,
 S igna per extensos cœli uictoria campos
 T ollemus, letôq; ducem clamore sequemur.
 V ictor io, bellator io, tu regna profunda,
 T u manens, Erebumq; potestatesq; cœrces
 Aërias, lethumq; tuo sub numine torques.
 I lle alto temone sedens, leuibusq; quadrigis
 L ora dabit, uolucresq; reget placido ore iugales:
 N on iam cornipedum ductos de semine equorum:
 N ec qui consuetas arpent præsepibus herbas.

Primus enim ualido subnixus oburnea collo
Fert iuga formosi pecoris custodia Taurus.
Stellatus minio Taurus: cui cornua fronti
Aurea, & auratis horrent palearia setis:
Perq; pedes bifidae radiant noua sydera gemmae.
Torna boni facies: sed qua non altera caelo
Dignior, imbriferum quæ cornibus inchoet annum:
Nec quæ tam claris mugitibus astra lacessat.

Et iuxta nemorum terror, rexq; ipse ferarum
Magnanimus nitet ore Leo: quem fusa per armos
Conuescit iuba: pectoribus generosa superbit
Maestas: non iam ut cædes, aut prælia sæuus
Adpetat (innocuis armanitur dentibus ora:
Grataq; tranquillo ridet clementia uultu)
Sed caelo ut spatietur, & alta ad sydera tendat.

Hos post insequitur pulchros pennata per artus
Alituum Regina: sacrae cui uertice plumæ
Adsurgunt: flauoq; caput diademate fulget.
Ipsa ingens alis, ingentis fulminis instar
Supra hominum tecta, ac montes, supraq; uolucres
Fertur: & obstantis cursu petit obuia nubem.

Vltimus humana sociat ceruice laborem
Alatus tergo Iuuenis: cui luthea læuo
Ex humero chlamys Eois inspersa lapillis
Pendet: eam uariant centum longo ordine reges,
Antiquum genus, & Solymæ primordia genus,
Ostro intertexti. ueros cognoscere uultus
Est illic: ueros montes, & flumina credas:
Et uera extremo Babylon nitet aurea limbo.

Et ali sydereas currus subuectus in auras

DE PARTV VIRG.

I ndutos referens spolijs pallentibus axes,
 P erueniet: recto quā panditur orbita tractus
 L actea, & ad sedes ducit candentis olympi.
 I llic auratæ muros mirabimur urbis,
 A uratasq; domos, & gemmea tecta, viasq;
 S telliferas, vitreosq; altis cum montibus amneis.
 A tque ibi, seu magni celsum penetrale tonantis,
 S iue alios habitare laevis, ac tecta minorum
 C^oelicolū dabitur: stellas numerare licebit:
 S urgentemq; diem pariter, pariterq; cadentem
 S ub pedibus spectare, & longos ducere soles:
 L ongaq; uenturis protendere nomina seclis.
 Hæc ubi dicta: patres plausu excepere frequentes
 F atidicum uatem: sublatumq; aggere ripæ
 A dtollunt humeris, lætumq; per auias ducunt.
 I ntremuere Erebi sedes, obscuraq; Ditis
 L imina. suspirans imo de corde megæra
 D at gemitum, & toruas spectat sine mente sorores.
 T um caudā exululans sub uentre recondidit atram
 C erberus, & fontem latratu terruit umbras:
 C ommotisq; niger Cocytus inhorruit antris:
 E t uaga Sisyphijs hæserunt saxa lacertis.

LIBER SECVNDVS.

9

Egna ut subitos imo sub pectore
motus

7 Sensit, & adflatu diuini numinis
aucta est:

Haud mora, digressu uolucris su-
spensa ministri,

E xurgit: montesq; procul contendit in altos

F estinans: ea cura animo uel prima requirat:

M atronam defessam æuo, cui nulla fuissent

D ona uteri (mirum dictu) iam segnibus annis

F œcundam, sextiq; grauem sub pondere mensis

P rotinus adfari, uocemq; audire loquentis:

E t spectare oculis sterili data pignora matri.

.... E rgo adcineta uia, nullos studiosa paratus

I nduitur, nullo disponit pectora cultu:

T antum albo crinens iniectu uestis inumbrans,

Q ualis stella nitet, tardam quæ circuit Arcton

H yberna sub nocte: aut matutina resurgens

A urore: aut ubi iam Oceano Sol aureus exit.

.... Q uaq; pedes mouet, hac castâ terra alma ministrat,

P ubentensq; rosas, nec iam moestos Hiacynthos,

N arcissumq; crocumq;: & quicquid purpureum uer

S pirat hians: quicquid florum per gramina passim

S ubgerit, immiscens uarios natura colores.

P arte alia celeres sistunt uaga flumina cursus:

E xultant uallesq; caua, collesq; supini:

E t circumstantes submitunt culmina pinas:

C rebraq; palmiferis erumpunt germina syluis.

Sannazarius.

B

DE PARTV VIRG.

Omnia latentur. cessant Eurique, Noti que:
 Cessat atrox Boreas. tantum per florea rura
 Regna tenent Zephyri: coelumque: tepentibus auris
 Mulcent: quaque: datur, gradientem uoce salutant.
 Ut uentum ad sedes, uultu longæna uerendo
 Obcurrit coniux iusti senis: atque repente
 Plena deo, subitoque: uteri concussa tumultu,
 Excipit amplexu uenientem, ac talibus infit.
 O decus, o laudis mulier dux præmia nostræ,
 Celitibus sola humanum quæ digna reperta es
 Conaliare genus, coetusque: ad tollere ad astra
 Fœmineos: gremium cuius diuinus obumbrat
 Palmes, inexhaustis terras qui compleat uuis:
 Quis me, quis tanto superum dignatur honore?
 Tunc procul uisura humilem Regina penates
 Venisti? tu ne illa mei pulcherrima regis
 Mater ades? uiden, ut nostra puer exatui aluo
 Cum mihi uix primas uocis sonus ambiat aureis,
 Iam salit, et dominum ceu præcursurus adorat.
 Felix Virgo animi, felix cui tanta mereri
 Credulitas dedit una: in te nam plena uidebis
 Omnia, quæ magni uerax tibi dixit olympi
 A liger, arcano delapsus ab æthere cursu.
 Illa sub hæc. Miranda alti quis facta tonantis
 O mater, meritis coelo quæ tollere laudes
 Vox queat? exultant dulci mea pectora motu
 Auctori tantorum operum: qui me ima tenentem,
 Indignamque, humilemque: suis respexit ab astris.
 Munere quo gentis felix eae una per omnes
 Iam diat: nec uana fides: ingentia quando

I pſe mihi ingenti cumulauit munera dextra
O mnipotens, ſanctumq; eius per ſacula nomen,
E t quæ per magnas clementia dſſita terras
E xundat: qua paſſim omnes ſua iuſſa uerentes
V ſq; fouens, nullo neglectos deſerit æuo.
T um fortem exertans humerū, dextramq; coruſcā,
I nſanos longe faſtus, mentesq; ſuperbas
D iſpulit, afflixiſq; ſuper: ſolioq; potentes
D eturbans dedit in præceps, & ad ima repreſſit:
E xtollensq; humiles, aliena in ſede locauit:
P auperiemq; ſamemq; fugans, impleuit egenos
D iuitijs: uacuos contra, nudosq; reliquit,
Q ui nullas opibus metas poſuere parandis.
P oſtremo ſobolem (neq; enim dare maius habebat)
A eternam genitor ſobolem, ſeculisq; priorem
O mnibus, æqualemq; ſibi, de ſanguine fidi
S uſcepit pueri (tantis quod honoribus unum
D eerat adhuc) non ille animi, morumq; ſuorum
O blitus. quippe id meditans promiſerat olim
S acrificiis proauorum atauis, ſtrpiq; nepotum.
Hæc uirgo. At ſenior, nullus cui uocis ademptæ
V ſus erat, ſupplex nunc greſſum obſeruat euntis,
V irgineosq; pedes, tactæq; dat oſcula terræ:
N unc lætus tollit duplicem ad ſydera palmas:
Q uoq; poteſt, ſolo teſtatur gaudia nutu:
O ſtenditq; manu uatum tot ſcripta priorum:
Q uæ quis agente deo, quondam dum uita manebat,
E didit, & populis liquit celebranda futuris.
S alicet effuſum tacitis de nubibus imbrem
L anigerum in tergus: Germenq; è ſtrpe uetustæ

DE PARTV VIRG.

A rboris exurgens: Incombustumq; sonoro
 I gne rubum: Et priscis stellam de patribus ortam.
 Quæ dum cuncta graui uenturi haud inscia uisu
 P ercurrit relegens: alto cum corde uolutat
 C onceptus uirgo insolitos, & ab æthere lapsam
 P rogeniem, pluuia in morem: quæ uellere molli
 E xcepta, haud ullos sonitus, nec murmura reddit.
 S e;q; Rubum, Virgamq; alto se deniq; missam
 S ydus grande mari prorsum agnoscitq; , uidetq;.
 N on tamen ausa loqui, tanto aut se dicere dignam
 M unere: sed tacito affectu tibi maxime diuinum
 G rateris rector agit, mentemq; ad sydera tollit.

Et iam luna cauum ter luce repleuerat orbem:
 T er solitas de more intrarat cæca latebras:
 C um Virgo in patriâ reditum parat, omnia quando
 C erta uidet. subeunt dilectæ grata parentis
 A dloquia: adsuetæq; pijs sermonibus ædes:
 Quæq; salutantis uoces, ac uerba ministri
 A udiit, & primos excepit cella uolatus:
 C ella choris superûm lustrata, & cognita coelo.
 E rgo iter inceptum caris digressa propinquis,
 A dclerat: relegitq; uiam per nota locorum.
 N ec mora, nec requies usquam: nec lumina flectit,
 C ælicolum quamuis sacro circumdata cœtu,
 D onec ad optatum peruenit sedula limen
 A tq; ibi, dum consueta suo cum pectore uersat
 G audia: paulatim maturi tempora uentris
 A duentare uidet: scires iam numen in illa
 G rande tegi: nullos adeo sentire dolores
 D at superûm genitor, nullaq; ex parte gravari.

Interea terra parta iam pace, mariq;

A ugustus pater æratis bella impia portis
C lauserat, & ualidis arctarat uincta catenis:
D umq; suas regnator opes, uiresq; potentis
I mperij, exhaustasq; armis civilibus urbes
N esse cupit: magnum censei iusserat orbem:
D escribi populos late: numerumq; referri
C unctorum ad se se capitum: quæ maxima tellus
S usinet, & rapido complectitur æquore Nereus.
E rgo omnes lex una mouet. sua nomina mittunt,
Q ui montes Aurora tuos, regna illa feracis
A rmeniae: qui conualles, atq; alta Niphatae
S axa tenent, longe pictis gens nota pharetris:
G ens finem lustrare suos non segnis, & arcu
Q uæ uagus Euphrates, quæ deuius exit Araxes,
F elicis tractus, & late munere diuim
C oncessos defendere agros bene olentis Amomi.
C ensetur Tauri passim, censetur Amani
I ncola: prædatorq; Cilix: & Isaurica quisquis
R ursa domat: quicunq; tuas Pamphylia syluas:
Q uiq; Lycetiam, felicia iugera: quiq;
F lauentem curuis Liciam perumpit aratris.
I am clari bello Leleges, populiq; propinqui
I ussa obeunt: gens quæq; suo dat nomina ritu.
Q ui Ceramon, bimaremq; Gnidon: quiq; alta tuetur
M ænia, dispositis ubi circumseptæ columnis
T ollit se niuei moles operosa sepulchri,
B arbara quam rapto posuit regina marito.
E t quos Mæandri toties ludente recursum
V nda rigat, rigat ipse suo mox amne Cayster,

B iiij

DE PARTV VIRG:

Herboſo nivos dum margine paſcit olores.
 Quosq; metalliferis ueniens Pactolus ab antris
 Circuit: & rutila non parcaor Hermus arena.
 Miſorum manus omnis: Apollineaq; Celenæ:
 Idaq; Rhœtæaq; arces, celebrataq; muſis
 Pergama, Sigæumq; iugum, Priameia quondam
 Regna armis, duabusq; ducū nunc nota ſepulchris.
 Quæ nauta, anguſtum dum præterit Helleſpontum,
 Oſtendens ſocijs: hoc inquit litore ſtentes
 Nœides ſteterant: paſſis cum mœſta capillis
 Iſa ſuum de more Thetis clamaret Achillem.
 Hiſ & Bythinæ claſſes, & Pontica late
 Adædit regio. paret ſcopuloſa Carambis:
 Parendi ſtudio feruet ſimul alta Sinope:
 Feruet Halys: quiq; immenſis procul amnibus auctus
 Cappadocum medios populos diſcriminat Iris:
 Thermodoonq; Halybeſq; adtritaq; ſaxa Prometheo.
 Præterea quæ ſe Thracum Mauortia tellus
 Pandit, & argentem Rhodope procurrat in Aemū:
 Quæ Macedum per ſaxa ruit torrentibus undis
 Axius, umbroſaq; tegunt Halyachmona ripæ:
 Quæq; iacet diris omen Pharfalia bellis:
 Et his Romana feraleſ clade Philippi:
 Conueniunt populi certatim, & iuſſa faceſſunt.
 Vos etiam uestros his adiunxiſtis alumnos
 Vicinæ paſſim uacuis iam mœnibus urbes,
 Antiquæ Graiorum urbes, gens optima morum
 Formatrix, clara ingenijs, & fortibus auſis:
 Scilicet quæ litoreos traiecit, montesq; tenetis:
 Scilicet quæ per medias diſperſæ exurgitis undas.

Tum latus Epiri, quæ formidabile nautis
Adollunt summo caput Acroceraunia cælo,
Vrget opus iamq; Alanoi dat Regia censum:
Illyricæq; manus: impacatiq; Liburni:
Litora q; Ionio passim pulsata profundo.
Nec tu, cui late imperium terræq; marisq;
Bellatrix peperit uirtus, & Martius ardor,
Non populos, non ipsa tuas terra incluta gentes
Describis, terra una armis, & foeta triumphis,
Vna uiris longe pollens, atq; æmula cælo:
Nubifera quam præruptis anfractibus Alpes
Præcingunt, mediamq; pater secat Apenninus:
Et geminum rapido fluctu circumtonat æquor.
Describere suos (quamuis non axe sub uno)
Hinc Rhenus pater indigenas, hinc latior undis
Danubius: qui sylvarum per uasta uolutus,
Pascere non populos, non lambere desinit urbes,
Donec ad optatam rapido uenit agmine Peucen.
Quin & proceras scrutatur Gallia syluas,
Gallia Cæsareis Latio dignata triumphis:
Quæ Rhodanus, quæ findit Arar, quæ pmeat ingens
Sequana, piscosq; interluit amne Garumna.
Tum quas piniferis gentes prærupta Pyrene
Rupibus, Herculeas prospectat ad usq; columnas
Cogit Anas, cogit ripa formosus utraq;
Duria, & albenti Bætis prææctus oliua,
Aurata q; Tagus uoluens sub gurgite arenam,
Quiq; suo terras insignit nomine Iberus.
P arte alia vastas circumuocat Africa uireis:
Gæuli, Mauriq; duces rimantur opaci.

B iiij

DE PART V VIRG:

A tlantis nemora, & dispersa mapalia syluis.
 S cribitur & uacuis ut quisq; inuentus arenis
 S eu pastor, seu subcinctis uenator in armis
 O bservans senos latebrosa ad tesqua leones.
 M asylum quicumq; domos, quicumq; repostos
 Hesperidum lucos, munitaq; montibus arua
 I noelit, & ramis nativum decutit aurum.
 E t qui uertentes immania saxa iuuenctos
 F lectit arans: qua' denictæ Cartaginis arces
 P rocubere, iacentq; infausto in litore turres
 E uersæ. Quantum illa metus, quantum illa laborum
 V rbs dedit insultans Latio, & Laurentibus aruis?
 N unc passim uix relliquias, uix nomina seruans,
 O bruitur proprijs non agnoscenda ruinis.
 E t querimur genus infelix humana labare
 M embra æuo: cū regna palam moriantur, & urbes.
 I amq; Macas idem ardor habet: uenere uolentes
 B arcæi: uenere suis Nasamones ab aruis:
 N auisfragas qui per Syrtes, infidaq; circum
 L itora, mœrentum spolijs onerantur, & altos
 I nsiliunt nudi cumulos extantis arenæ,
 I nq; suas uertunt aliena pericula prædas.
 P ostremo Pselli, Garamanticaq; arua tenentes:
 Q uiq; Cyrenæas suspendunt uomere glebas,
 L audatasq; legunt succis præstantibus herbas.
 Q uiq; Iouis palmeta, Hasbytarumq; recessus:
 M armaricas qui late oras: qui pascha seruant
 A egypti, Meroës q; sacer quos Nilus inundat,
 N ilus ab æthereo ducens anabula cœlo.
 Nec minus & casta senior cum Virgine custos

I bat, ut in patria nomen de more, genusq;
E deret, & iussu non segnis penderet aurum.
I lle domum antiquam, & regnata parentibus arua
I misens, secum proavos ex ordine reges,
C larâq; facta ducum, pulchramq; ab origine gentem
M ente recensibat tacita: numerumq; suorum,
Quamvis tunc pauper, quamvis incognitus ipsis
A gnatis, longe adueniens explere parabat.
I am finis Galilæa tuos emensus, & imas
C armeli uallēs: quæq; altus uertice opacat
R ura Thabor, sparsamq; iugis Samaritida terram
P almisferis: Solymas à læualiquerat arcēs.
C um simul è tumultu muros, ac tecta domorum
P rospexit, patriæq; agnouit mœnia terræ:
C ontinuo lacrimis urbem ueneratur obortis:
I ntenditq; manus, & ab imo pectore fatur.
Bethlemæ turres, & non obscura meorum
R egna patrum, magniq; olim saluete penates:
T uq; ò terra parens regum, uisuraq; regem,
C ui Sol, & gemini famulantur cardinis axes,
S alue iterum. te uana Iouis cunabula Crete
H orrescet, ponetq; suos temeraria fastus:
M œnia te Dirceæ tremant: ipsamq; pudebit
O rtygiam, geminos Latonæ extollere partus.
P arua loquor: prono ueniet diademate supplex
I lla potens rerum, terrarumq; incluta Roma:
E t septemgeminos submittet ad oscula montes.
D ixit, & extrema mouit uestigia uoce:
M aturatq; uiam senior: tardumq; fatigat
V ectorem: & uisas gressum molitur ad oras.

DE PARTV VIRG.

Et iam prona dies fluctus urgebat Iberos,
 P urpureas pelago nubes, aurumq; relinquens.
 E ac autem magnis plenam conventibus urbem
 P rotinus, ut uenere, extremo è limine portæ
 A dspectant. Mistum confluxerat undiq; vulgus,
 T urba ingens. Credas longinquo ex æquore uectas
 A d mercers properasse: aut deuastantibus arua
 H ostibus, in tutum trepidos fugisse colonos.
 C ernere erat, perq; anfractus, perq; arcta uiarū,
 C uncta repleſſe uiros, confuſoq; ordine matres:
 P ermixtos pecori agricolas: hos iungere plauſtra:
 H os intendere uela: alios discumbere apertis
 P orticibus: reſono compleri cuncta tumultu:
 A ænſos uarijs lucere in partibus igneis.
 Quæ pater admirans, tacito dum ſingula uiſu
 P ercurrit, circumq; domos, et limina luſtrat,
 N ec ſuper eſſe locum tecto uidet: ibimus, inquit,
 Quò deus, et quò ſancta uocant oracula patrum.
 Eſt ſpecus haud ingens parua ſub moenibus urbis,
 I ncertum, manibus ne hominum, Genio ne potentis
 N aturæ formatus: ut hæc ſpectacula terris
 P ræberet, tantosq; diu ſeruatus in uſus,
 H oſpitio cœlū acciperet, cui plurima dorſo
 I ncumbit rupes pendentibus undiq; ſaxis
 A ſpera: et ex eſæ angunt latera ardua cautes:
 D eſunctis operum domus haud ingrata colonis.
 H uc heros tandem ſuperata ambage uiarum
 S ic monitus, ducente deo, cum coniuge ſancta
 D euenit, multa q; ſenex ſe nocte recepit.
 A c primum ſicis ramalibus excitat ignem:

S tramineoq; toro comitem locat: agra cubantis
 M embra super uestem inuoluens: mox adligat ipsos
 P ermulsens, iam non duos, iam sponte sequentes
 Q uadrupedes: ut forte aderat foenile saligna
 S ubfultum cratæ, et palmarum uimine textum.

Nunc age, Castalijs quæ nunquā audita sub antris,
 M usarumue choris celebrata, aut cognita Phœbo,
 E xpediam: vos secretos per deuia callers
 C œliacæ, uos (si merui) monstrate recessus
 I ntactos: uentum ad cunas, et gaudia cœli,
 M irandosq; ortus, et tecta sonantia sacro
 V agitu. stat ferre pedem, quæ nulla priorum
 O buia sint oculis uatum uestigia nostris.

Tempus erat, quo nox tardis inuecta quadrigis
 N ondum stelliferi mediam peruenit olympi
 A d metam, et tacito scintillant sydera motu.
 C um siluæq; urbesq; silent: cum fessa labore
 A cipiunt placidos mortalia pectora somnos.
 N on fera, non uolucris, non picto corpore serpens
 D at sonitum. iamq; in cineres confederat ignis
 V ltimus: et sera perfusus membra quiete
 S cruposo senior caput adclinauerat antro.
 E æ autem nitor ex alto nouus emicat, omnemq;
 E xuperat ueniens atræ caliginis umbram:
 A uditq; chori superum, et cœlestia curuas
 A gmina pulsantum catharas, ac uoce canentum.
 A gnovit sonitum: partusq; instare propinquos
 H aud dubijs Virgo sensit lætissima signis.
 P rotinus erigitur stratis: cœloq; nitentis
 A dtollit uenerans oculos, ac talia satur.

DE PARTV VIRG.

Omnipotens genitor, magno qui sydera nutu
 A eriorq; regis tractus, terrasq; fretumq;
 E equid adest tempus, quo se sine labe serenam
 E fferat in lucem soboles tua? quo mihi tellus
 R ideat, & teneris depingat floribus arua?
 E n tibi maturos fructus, en reddimus ingens
 D epositum: tu nequa pio iactura pudori
 O brepat, summo defende, & consule caelo.
 E rgo ego te gremio reptantem, & nota petentem
 V bera care puer, molli studiosa fovebo
 A mplexu: tu blanda tuæ dabis oscula matri
 A dridens: colloq; manum, & puerilia neptes
 B rachia: & optatam capies per membra quietem.
 S ic memorat, fruiturq; deo, comitumq; micanti
 A gmine: diuinisq; animum concentibus explet.
 A tq; olli interea reuoluto sydere felix
 H ora propinquabat. Quis me rapit? accipe uatem
 D iua tuum: rege diua tuum. feror arduus altus
 I n nubers: uideo totum descendere coelum
 S pectandi exatam studio. Da pandere factum
 M irum, Indictum, Insuetum, Ingens. absistite curæ
 D egeneres, dum sacra ceno. iam læta laborum,
 I am non tacta metu, secli regina futuri
 S tabat adhuc, nihil ipsa suo cum corde caducum,
 N il mortale putans. illam natusq; paterq;
 Quiq; prius quam Sol caelo, quam Luna niteret,
 S piritus obscuras ibat super igneus undas,
 S tant circum & magnis permulcænt pectora curis.
 P ræterea redeunt animo quæcunq; uerendus
 D iixerat interpres: acti sine pondere menses:

Seruatusq; pudor. clausa cum protinus aluo
(O noctem superis letam, & mortalibus ægris)
Sicut erat folijs, stipulaq; innixa rigenti,
Diuinum spectante polo, spectantibus astris
Edit onus. Qualis rorem cum uere repent
Per tacitum matutinus desudat Eous:
Et passim teretes lucent per gramina guttæ.
Terra madet: madet adpersa sub ueste uiator
Horridus: & pluuie uim non sensisse cadentis
Admirans, gelidas udo pede proterit herbas.
Mira fides. puer æthereas iam lucis in auras
Prodierat: foenôq; latus male fultus agresti,
Impulerat primis resonum uagitibus antrum.
Alma parens nullos intra præcordia motus,
Aut incursantes deuexi ponderis ictus
Senserat: hærebant immotis uiscera claustris.
Haud aliter, quam cum purum specularia Solem
Admittunt: lux ipsa quidem pertransit, & omnes
Irumpens laxat tenebras, & discutit umbras:
Illa manent illæsa, haud ulli peruia uento,
Non hyem, radijs sed tantum obnoxia Phœbi.
Tunc puerum tepido genitrix inuoluit amictu,
Exceptumq; sinu, blandeq; ad pectora pressum
Detulit in præsepe. Hic illum mitia anhel
Ore fouent iumenta. O rerum oaula potestas.
Protinus agnoscens dominum procumbit humi Bos
Cernuus: & mora nulla, simul procumbit Asellus
Submittens caput, & trepidanti poplite adorat.
Fortunati ambo: non uos aut fabula Cretæ
Polluet, antiqui referens mendacia furti,

DE PARTU VIRG.

S idoniam mare per medium uexisse puellam.
 A ut sua dum madidus celebrat portenta Cithæron,
 I nfamers inter thyasos, uinosq; sacra
 A rguet obsequio senis insudasse profani.
 S olis quippe deum uobis, & pignora cœli
 N osse datum, solis cunabula tanta tueri.
 E rgo dum refugo stabit circundata fluctu
 T erra parens: dum præcipiti uertigine cœlum
 V oluetur: Romana pius dum templa sacerdos
 R ite colet, uestri semper referentur honores:
 S emper uestra fides nostris celebrabitur aris.

Quis tibi tunc animus, quæ sancto in corde uoluptas
 O' genitrix, cum muta tuus famulantia cunis,
 A c circum de more sacros referentia ritus
 A dspiceres domino genua inclinare potenti,
 E t sua commotum trahere ad spectacula cœlum?
 M agne pater, quæ tanta ruders prudentia sensus
 L enijt? informi tantos quis pectore motus
 E xcavit calor, & pecudum in præcordia uenit?
 V t quem non reges, non accipere tot urbes,
 N on populi, quibus una aras, & sacra tueri
 C ura fuit: iam bos torpens, iam segnis Afellus
 A uthorem late, possessoremq; salutem?

Vocibus interea sensim puerilibus heros
 E xcitos, somnum expulerat, noctemq; fugarat
 E x oculis: iamq; infantem uidet, & uidet ipsam
 M aiores adpectu, maiori & lumine matrem
 F ulgentem, nec quoquam oculos, aut ora mouentem,
 S ublimemq; solo, superum angente æterna
 A ligera. Qualis nostrum cum tendit in orbem

Purpureis rutilat pennis nitidissima Phoenix:
Quam uarie circum uolucres comitantur euntem.
Illa uolans, Solem nativo prouocat auro
Fulua caput, caudam & roseis interlita punctis
Ceruleam, stupet ipsa cohors: plausuq; sonoro
Per sudum strepit innumeris exercitus alis.
Miratur lucem insolitam: miratur onantes
Cœlicolũ cantus senior, tum uictus, & amens,
Adtonitusq; animi, tantisq; ardoribus impar
Corruit, & geminas uultum demisit in ulnas:
Adfususq; diu telluri, immobilis hæsit.
Hic illum superi iuxta uidere iacentem,
Vidit dia parens: nec longum passa senileis
Obduca tenebris oculos: dat surgere, & agrum
Sustentare genu, tremulisq; insistere plantis,
Diuinosq; pati uultus, superiq; nitorem
Ignis, & æthereas uibrantia lumina flammæ.
Ille ubi paulatim uirens, animumq; resumpsit:
Nodoso incumbens baculo, modulantia primum
Agmina, reginamq; deũ de more salutat.
Mox ipsum adcedens præsepe, uluq; palustri
Impositum spectans dominum terræq; marisq;,
(O timor, o mentis pietas) puerilia membra
Non ausus tractare manu, cunctatur. ibi auram,
Insperatam auram diuino efflantis ab ore,
Ore trahens, subito correptus numinis haustu,
Adflatusq; deo, sic tandem uoce quæta
Incipit, & lacrimis oculos subfundit obortis.
Sancte puer, non te Pharijs operosa columnis
Atria, non uariata Phrygum uelamina textu

DE PARTV VIRG.

Exepere(iaces nullo spectabilis auro)
Angustum sed uix stabulum, male commoda sedes,
Et fragiles calami, lectæq; paludibus herbæ
Fortuitum dant ecce torum: laqueata tyrannos
Tecta, & regisq; capiant aulae paratu.
Te pater æterno superum ditauit honore
Illustrans: tibi syderei domus aurea cœli
Plaudit, inextinctosq; parat natura triumphos.
Et tamen hanc sedem reges, hæc undiq; magni
Antra petunt populi: longe quos cœrula Calpe
Litore ab occiduo, nigrisq; impellet ab Indis
Sol oriens: quos & Boreas, & feruidus Auster
Diuerso inter se certantes cardine mittens.
Tu pastor, tu dispersas renouare per agros
Missus oners late, pectusq; obferre periclis,
Prodigus ab nimium uitæ, per tela, per hostes
Obscurum nemus irrumpens, rabida ora luporum
Compescas: saturumq; gregem sub tecta reduces.
O' mihi certa fides superum, decus addit terris,
Nate deo, deus ipse, æterno è lumine lumen.
Te te ego, te circum genitrix, lætiq; ministri
Concinimus, primi q; tuos celebramus honores:
Longiq; perpetuis indicimus Orgia sâstis.

LIBER TERTIVS.

Vratum interea culmen bipatentis
olympi

Conscendit genitor, rerum inuiolata
potestas,

Leta fouēs tacito sub pectore: mox
iubet omnes

A d se se acciri superos: quiq; atria longe
O bseruat: quiq; arcanis penetralibus adstant:
P raterea quos Eos Aurora per ortus:
E t quos occidua propior uidet Hesperus ora.
N amq; ferunt olim leges cum conderet æquas
R ex superum, & ualido mundum suspenderet axe,
D iuerſas statuiffe domos, diuerſaq; diuis
H ospitia, & dignos meritis tribuisse penates
O rdine cuiq; ſuos. Illi data tecta frequentant:
A rmaq; & æratis adſigunt nomina ualuis.
H aud mora fit. celerant iuſſi: uolat æthere toto
C œlicolũm glomerata manus: pars igne coruſco
T ota rubens: pars ſtelliferis innexa coronis.
I pſe ſedens, humeris chlamydem ſulgentibus aptat
I ngentem, & cœlum pariter, terrasq; tegentem.
Q uā quondā (ut perhibent) uigilans nocternq; diesq;
I pſa ſuo nœuit rerum natura Tonanti:
A dieatq; ſacræ decus admirabile telæ:
P er medium, perq; extremas ſubtegminis oras
I mmortale aurum intexens, grandenq; ſmaragdos.
I llic nam uaria mundum diſtinxerat arte
G nara operum mater, certisq; elementa figuris,
Sannazarius.

C

DE PARTV VIRG.

Et rerum species, animasq: Et quicquid ab alta
 Fundit mente pater. Generis primordia nostri,
 Cernere erat limbum informem iam præpete penna
 Deserri volucris liquidum per inane videres:
 Iam sylvis errare feras: pontumq: natari
 Piscibus, Et uero credas spumescere fluctu.
 Hic postquam aligeros gemmata sedilia coetus
 Accipere: pater solio sic insit ab alto.
 Aetherei proceres (neq: enim ignoratis Et ausus
 Infandos, dirumq: acies super astra frementis)
 Si mecum iuuat, antiquos ab origine motus
 Inspicere, Et ueterum pariter meminisse laborum:
 Quandoquidem hæc uobis peperit victoria laudem:
 Huc animos, huc pacatas aduertite mentes.
 Vos, cum omne arderet cælum seruilibus armis:
 Actumq: furor pertenderet impius axem
 Scandere, Et in gelidos regnum transferre Triones:
 Fida manus mecum mansistis: Et ultima tandem
 Experti, cælo uictoria signa tulistis:
 Aeternumq: alta fixistis in arce trophæum.
 Quos ego pro meritis insigni munere palmæ
 Donauit regniq: in partem, operumq: recepi:
 Præcipuosq: habui, lectosq: ad iussa ministros:
 Vsq: adeo fixa antiqui stat gratia facti.
 Nec minus Et nostras audistis sæpe querelas:
 Vidistisq: grauius flammati pectoris æstus:
 Tunc cum prima nouas egit dementia gentis
 Arboris auricomæ coelestia accipere poma:
 Poma graui seros gustu lesura nepotes.
 Munere quàm superum indignas spoliastis, Et umbra

S acrorum late nemorum: adsiduoq; labore
 M ultastis miseras, uitæ & breuioribus annis.
 Quid repetam ueteri sumptas de crimine poenas?
 E xiliumq; informe Erebi, tenebrasq; repostas?
 Quæ tacito mecum spectastis lumine: & ijdem
 T errarum sortem mæsti indoluistis acerbam?
 A nt etiam ut nostri longo post tempore tandem
 P ectoris indomitas clementia uicerit iras?
 V usq; arcana leuissimè demissa per auras
 F œcundam intactæ complerit virginis aluum?
 A n temere hoc, nullaq; actum ratione putatis?
 Quippe ita mansuras decuit me ponere leges:
 Quo terræq; polusq; homines, diuq; uiosissim
 F œderibus starent certis: & pignore tanto
 S eruarent memorem cognatæ stirpis amorem.
 Quare agite, & iam nunc humana capeffite fata:
 A c primum duris parui sub cauitibus antri
 G ramineos lustrate toros: lustrate beatam
 P auperibus sedem calamis: cunctiq; recenters
 S ubmissi cunas adcedite, dum pia mater
 C omplexu in molli natum fouet, ubera pernox
 I ndulgens teneris pueri rostantia labris:
 N ec procul in stipula demisso pectore mutum
 P rocumbit pecus: & domini uestigia lambens
 P eruigilat, longos fundit dum tibia cantus.
 H ic faustos ortus pueri, noctemq; uerendam
 D iskursu per inane leui, passimq; canoris
 L audibus exapite, & plausu celebrate fauentes
 O mnia felicem uentura in sæcula pacem:
 C ertatimq; renascentis cunabula mundi:

DE PARTV VIRG.

V ictum anquem: uictumq; anguis furiale uenenum.
S ic placitum, sic auersos coniungere terris
C ælicolas: sic ferre homines ad sydera certum est.

Hæc ubi dicta: Nouum superis inspirat amorem:
Quo subito ueteres deponant pectoris iras,
O blici scelerum: patrisq; exempla secuti,
T errarum flagrent studio, & mortalia curent.
N ec mora, Lætitiâ choreis tum forte uacantem
A duocat: hæc magni motusq; animosq; Tonantis
T emperat, & uultum discussa nube serenat.
L ætitiâ, quæ coelicolum per limina semper
D iscursat, raroq; imas petit hospita terras:
C urarumq; expers, lacrimasq; exosa uirago,
E xultat, totoq; abigit suspiria cælo.
V t stetit ante patrem, terrasq; accedere iussa est:
M obilibus pictas humeris adcommodat alas:
L enimenq; uix comites uocat. Ilic adsunt
I uandæ uisu facies Cantusq; Choriq;
G audiaq; Plaususq; & honestis ignibus ardens
R ectus Amor: quem nuda Fides, spesq; inscia luctus
V adentem, mira unanimis pietate sorores
O bseruant. Sequitur mox inculcata voluptas,
G ratiaq; & niueam suadens concordia pacem.
C umq; propinquasset portæ, quæ maxima cælo
D icitur, æternumq; micat radiata coruscis
A strorum signis: quando mortalibus ægris
D ant nimbos aliæ, & damnant caligine terras:
S ubi cinctæ occurrunt Horæ properantibus alis:
I nsomnes Horæ: namq; his fulgentia diuinâ
L imina, & ingentis custodia credita cæli.

P rotinus æratos impulso cardine postens
 C um sonitu, magnosq; polos quassante fragore
 P repandunt obruxæ humeris. Volat illa per auras
 O bscura sub nocte nitens. gratantur eunti
 S ydera: iam festas meditatatur Luna choreas.
 E xultant Hyades: gaudet mutata Bootes
 P laustra auro, totosq; auro fulgere iuuenkos.
 T unc primum uisa est, miseri post fata parentis,
 R isisse Erigone, et longum posuisse dolorem:
 A rmatq; ensis subducatur Orion.
 V t uero umbrosis posuit uestigia syluis:
 C ulmina conscendit pastorum: atq; omnia late
 P erlustrans tacitis oculis loca, concutit alas
 A dplaudens: pictosq; sinus sub nocte coruscans,
 S ubrisit lætum, puraq; in luce refulsit.
 P rimum illam sensere canes: sensere iacentes
 H ædorum passim per dura cubilia matres:
 B alatq; ouium ualles sonnere propinqua,
 S axaq; et adtoniti caput erexere magistri.
 Tunc ait. O parui uigiles gregis, o bona pubes
 S yluarum, superis gratum genus, ite beati
 P astores, ite antra nouis intendite sertis:
 R eginam ad cunas, positumq; in stramine regem
 (Certa fides) alti iam iam moderator olympi
 C ernere dat. properate: nouiq; tepentia lactis
 M unera, cumq; suo date condita subere mella:
 I nsuetum et syluis stipula deducate carmen.
 N ec plura effata, in nubens taciturna recessit:
 E t penitus nigra noctis se condidit umbra.
 O lli inter se se uario sermone uolunt,

DE PARTU VIRG:

Quid superum madata uelint: quas quædere cunas,
 Quos iubeant reges, quæ cingere frondibus antra.
 Continuo uarijs innectunt tempora ramis:
 Nectitur et lentiscus, opacæq; arbutus umbræ,
 Rosq; maris, buxusq; et densa comas terebinthus:
 Cunctaq; frondenti redimitur turba corona.
 Mox syluam exquirunt omnem: saltusq; repostos
 Flammiferis lustrant tedibus. Ardere putares
 Arua procul, totumq; incendi lumine montem.
 Tandem inter dumos fessi, sub rupe cauata
 Speluncam adspiciunt: uocemq; rudentis Aelli
 Auribus accipere. Vident ipsumq; bouemq;
 Longæuumq; senem, stantemq; ad lumina matrem
 Insomnem, et pressis refouentem pignus in ulnis.
 Ergo insperatae gausi munere sortis,
 Ocyus ingentem procerò stipite laurum,
 Aulsamq; solo palmam ab radicibus imis
 Adtollunt humeris: perq; interualla carentes
 Cum plausu, choreisq; et multisono modulati
 Vestibuli ante aditum statuunt: omnemq; coronant
 Fronde locum: grandæis oleas, cedrosq; comantes
 Adfigunt: longiq; aduelant limina fertis:
 Et late Idaliæ spargunt cum bacare myrtum.
 Quos bonus ex antro dictis adgressus amicis
 Compellat senior: placidaq; hæc uoce profatur.
 Dicite pastores (neq; enim sine numine, credo,
 Tam certum tenuistis iter) cui tanta paratis
 Munera? cui uiridæ ramis frondentibus umbras
 Texitis? an'ne aliquis superum patre missus ab alto
 Has docuit sedes, locaq; hæc adcedere iussu?

Sic memorans, se se lætum uenientibus offert.
Illi autem. Noua per tenebras, noua lucis imago
O genitor, media uisa est modo lumina sylua
Spargere, & in nostras diffundere gaudia mentis:
Sive deus cœlo ueniens, seu forte deorum
Nuntius, in dubio est: nos uultum, habitumq; loquētis
Vidimus: & motas per noctem audiuimus alas.
Sic fati, iungunt dexteras: mox ordine longo
Antrum introgressi, calathis syluestria plenis
Donā ferunt: matrem & læto simul ore salutant.
Tum puero adstantes: Lycidas, & maximus Aegon,
Aegon, Getulis centum cui pascua campis,
Centenā per rura greges Maßyla uagantur:
Ipse caput late, quā Bagrada, quā uagus errat
Triton, Cinyphie quā deuoluuntur arenæ,
Ingens agricolis, ingens pastoribus Aegon.
At Lycidas uix urbe sua, uix colle propinquo
Cognitus, æquoreas carmen deflexit ad undas:
Et tamen hi non uoce pares, non uiribus æquis,
Inter adorantum choreas, plaususq; deorum
Rustici septena modulantur carmina canna.
Hoc erat alme puer, patrūs quod noster in antris
Tityrus aditricē spreuit rude carmen auenæ:
Et cecinit dignas Romano Consule syluas.
Ultima Cumæi uenit iam carminis ætas:
Magna per exactos renouantur secula cursus.
Salciet hæc Virgo est, hæc sunt saturnia regna:
Hæc noua progenies cœlo descendit ab alto,
Progenies, per quam toto gens aurea mundo
Surget, & in medijs palmes florebit aristas.

C iiij

DE PARTV VIRG.

Qua duce, si qua manent sceleris uestigia nostri,
 Irrita perpetua soluent formidine terras:
 Et uetitum magni pandetur limen olympi.
 Occidet & serpens, miseros quæ prima parentis
 Elusit, portentificis imbuta uenenis.
 Tu ne deum uitam accipies? diuisq; uidebis
 Permixtos heroas, & ipse uideberis illis?
 Patrumq; reges patrijs uirtutibus orbem?
 Adspice felici diffusum lumine coelum,
 Camposq; fluuiosq; ipsasq; in montibus herbas.
 Adspice, uenturo latentur ut omnia seculo.
 Ipsæ lacte domum referent distenta capellæ
 Vbera: nec magnos metuent armenta leones:
 Agnæq; per gladios ibit securâ nocenters:
 Bisq; superfusos seruabit tincta rubores.
 Interea tibi parue puer munuscula prima
 Contingent, ederaq; intermixtiq; corymbi.
 Ipsa tibi blandos fundent cunabula flores:
 Et duræ quercus sudabunt roscida mella:
 Mella dabunt quercus: omnis feret omnia tellus.
 At postquam firmata uirum te fecerit ætas:
 Et tuâ iam totum notescant facta per orbem:
 Alter erit tum Tiphys, & altera quæ uehat Argo
 Electos Heroas: erunt etiam altera bella:
 Atq; ingens stygias ibis prædator ad undas.
 Inape parue puer risu cognoscere matrem,
 Chara dei soboles, magnum cœli incrementum.
 Talia dum referunt pastores: auia longe
 Responsum nemora: & uoces ad sidera iactant
 Intonsi montes: ipsæ per confraga rupes,

I pſa ſonant arbusta: deus, deus ille Menalca.
Hic ſubito magnum uifi per inane uolatus
C œleſtum, curſusq; alacres, alacresq; recurſus:
A uditæq; procul uoces, ſonitusq; rotarum.
S alicet innocuis per ſudum exercitus armis
I bat ouans. diuiſæ acies, terna agmina ternis
I nſtructa ordinibus belli ſimulacra ciebant.
T er clypeis iam cedentis inuadere nubes
A dſpiceres: uacuas ter mittere tela per auras:
T er clamare ducem: mox diſſita cogere ſigna:
A tq; unam lætæ faciem præferre phalangis:
R uſus & ærios percurrere milite campos:
S emotoſq; alios conſtanti incedere paſſu
N ubila per, latasq; uias: & iungere nexu
B rachia, perpetuis quatientes motibus alas,
G eſtantesq; manu noſtræ argumenta ſalutis,
S pinasq; clauosq; horrenti & uimine faſces,
H æſuramq; haſtam lateri, medicatâq; felle
P ocula, ſublimemq; crucē, immanemq; columnam.
I bant, & dulcè mulcebant æthera cantu.
I nnumeras alij laudes, & magna parentis
F acta canunt: vt prima noui fundauerit orbis
M œnia: telluremq; uagus diſcluſerit undis.
V t paſſim uarios cœlo ſuſpenderit igneis,
L unamq; ſtellasq;: vt magni lumina ſolis,
I am late extremo tenebris oriente fugatis,
P rotulerit. Tu belligeras metuende cohortes
D eijcis, exturbasq; polo: tu fulmine quaſſas
C um duce ſigna ſuo, nigroq; inuoluis Averno,
C ocytumq; iubes, triſtersq; habitare lacunas.

DE PARTV VIRG.

T e gemini cecinere axes, te maxima tellus
 V ictorem, cecinit vastis cum fluctibus æquor.
 N ec te hominum fraudes, non auertere nefanda
 C rimina: sed læto spectas mortalia vultu:
 D ignatasq; tuo solaris numine terras.
 S alve magne opifex cœli, rex maxime diuûm,
 T errarumq; hominumq; salus: quæ sydera, quæ Sol,
 Quem metunt reges tenebrarû, & Tartarus ingens:
 C ui late humanum seruit genus: omnia solus
 Q ui regis: omnia amas pariter. tibi nomina mille,
 M ille potestatum, regnorum insignia mille.
 S alve auctor: salve immensû dominator olympi:
 E t nobis felix, terrisq; labantibus adsis.
 I ngeminant plausum nubes: lateq; per auras
 D iscurfat uox: & cœli conuexa resultant.
 Herbofo tum forte toro, undisonisq; sub antris
 V enturas tacito uoluebat pectore sortis
 C æruleus Rex, humentum generator aquarum
 I ordanes. quem iuxta hilari famulantia vultu
 A gmina densentur natæ, pulcherrima Glaucæ,
 D otoq; Protoq; Galenæq; Lamprothoeq;
 N udæ humero, nudis discincta ueste papillis:
 C allyroe, Byroq; Pherusaq; Dinameneq;
 A sphaltisq; adsecta leuens fluitare per undas:
 I psa q; odoratis persusa liquoribus Anthi:
 A nthi, qua non ulla novos miscere colores
 D octior, aut pictis caput exornare coronis.
 M ox Hyale, atq; Thoë, & vultu nitidissima Crene,
 G ongstæq; Rhoëq; & candida Limnoria,
 E t Dryope, & viridens Botane resoluta capillos.

O re omnes formosæ, albis in uestibus omnes,
O mnes puniceis euinctæ crura cothurnis.
I pse antro medius, pronaq; adclinis in urna
F undit aquas. Nitet urna nouis uariata figuris
C rystallo ex alba, & puro perlucida uitro,
E gregium decus, & superum mirabile donum.
V mbrosis hic sylua comus, densisq; uirebat
A rboribus. Cerui passim, capreæq; fugaces
A estuum uiridi captabant frigus in umbra.
I n medio, auratis effulgens fluctibus amnis
E rrabat campo, & cursu læta arua secabat.
H ic iuuenis fuluis uelatus corpora setis
S tans cæso in scopulo, regem, dominumq; deorum
V orticibus rapidus, medioq; in fonte lauabat.
A t uiridi in ripa lecti de more ministri
S ubincti expectant: pronisq; in flumina palmis
P rotendunt niueas coelestia lintea uestes.
I pse pater cælo late manifesta sereno
S igna dabat: natoq; leuem per inane columbam
I nsignem radijs mittebat, & igne corusco.
A dtonitæ arcum uenerantur numina nymphæ:
E t fluvius refugas ad fontem conuocat undas.
T alia cælata genitor dum spectat in urna
F atorum ignarus, oculosq; ad singula uoluit
A dmirans: videt insolitos erumpere fontes:
I ngentem undare domum: canaq; antra repleti
F luctibus: atq; nouum latices sumpsisse saporem.
D umq; hæret, pauitæq; simul: dum subleuat undis
M uscosum caput, & taurino cornua uultu:
A dspiciat insuetas late florescere ripas:

DE PARTV VIRG.

C laraq; per densas discurrere lumina sylvas
 P astorum ludo: & lætos ad sydera cantus
 D iuinasq; audit voces, & numina passim
 A duenisse deum testantia. protinus ambas
 A d coelum palmas hilaris cum uoce tetendit.
 O maris, o terræ, diuūmq; hominumq; repertor,
 Q uis tua uel magno decreta inognita cœlo
 D etulit huc audax, medijsq; abscondit in undis?
 I pse mihi hæc quondam (memini) dum talia mecum
 S æpe agitat, repetitq; uolens, narrare solebat
 C ærulus Proteus: mendax si cætera Proteus,
 N on tamen hoc uanas effudit carmine uoces.
 A dueniet tibi Iordanes properantibus annis,
 A dueniet, mihi crede, inquit: certissima coelum
 S igna dedit: nec me delusum oracula fallunt:
 Q ui te olim Nili supra septemplex ortus,
 S upra Indum, & Gangen, fontemq; binominis Istri
 A dtollet fama: qui te Tyberiq; Padoq;
 P ræferet, atq; tuos astris æquabit honores.
 C uius in aduentu tristes discedere morbi
 C orporibus passim incipient. Iam uicta repente
 C essabit, turpers squamas, maculasq; remittet
 D ira lues: lacerosq; Elephas effusus in artus,
 V lera sanguineo sistet manantia tabo.
 Q uin & lethales (dictu mirabile) febres
 D iffugiunt iussæ, possessaq; membra relinquent:
 C edet & infestæ uiolentior ira Dianæ:
 I ra nocens, quæ fulminea uelut icta ruina,
 C orpora cum gemitu ad terram prosternit: & igni
 I nterdum, nunc perdere aqua (miserabile uisu)

Festinat. Stygio nimirum armata ueneno
Exuperat uis, & spumas agit ore tumentis.
Nec iam ultra longo uireis minente ueterno,
Tabificus per operta impune uagabitur hydrops
Exilio obrepens miserorum: atq; omnia late
Viscera per uarios perdet tumefacta dolores.
Non alias uinctæ tam crebra silentia lingue
Abrumpent: noctem aut toties, tenebrasq; priores
Excutient oculi, qui nunquam sydera, nunquam
Ardentem magni uiderunt lampada solis.
Multa quidem maiora fide, sed uera: sed ipsos
Quæ teneant spectantum oculos, possum ore referre:
Sed propero: uentura tamen mirabitur ætas.
Cernere erit, claudos passim genæ agre trahētis
Firmato subitis extendere poplite gressus.
Tum nervis labefacta, diuq; trementia membra
(Quis credat, nisi certa meus mihi cantet Apollo?)
Restringi, & ualidas cum robore sumere uireis.
Atq; alius raptu iussus consurgere lecto,
Haud mora, prosiliet: passuq; in templa citato
Contendens, onus ipse humeris portabit. Ibi ingens
Clamor, & innumera circum donaria uoces
Spectantis populi, & rerum nouitate pauentis.
Parte alia extinctam penitus, sensuq; carentem
Ad sua iam cernes reuocari munera dextram.
Nec minus & tacta compesci ueste cruorem
Fœmineum: Exanguisq; artus, pallentiaq; ora
Ilicet obstructis calefacta rubescere uenis.
Ipsas quin etiam furias sub Tartara pelli,
Immaneis Erebi furias. tum fessâ leuari

DE PARTV VIRG.

Pectora, uexatosq; malis cruciatibus artus:
Hinc uacuas late impleri stridoribus auras
Dirarum frustra clamantium, ac sæua trementum
Verbera, perq; cævas conantum euadere nubers.
Iam deploratis uitam post funera reddi
Corporibus uideo: iam mœstam incedere pompam:
Feralemq; anteire tubam: mox gaudia matrum
Insuperata patrumq; hilares uerso ordine fletus,
Et circumfusam populis letantibus urbem.
Huic tu nutantem quoties adsurgere montes,
Et (mirum) insuetas curuare cacumina sylvas
Adspicies? Quoties humenti in gramine ripæ
Aut solantem æstus, aut lenis pectore somnos
Carpentem, tenui adfuesces mulcere susurro.
Maeste ruis merito ripis, maeste omnibus undis,
Ad te deposito properabunt numina fastu:
Nudabuntq; sacros artus, & carmina dicent
Ad numerum: cum tu felix iam flumine sancto
Aethorem rerum, diuinumq; , hominumq; parentem
(Tantus honos, laus tanta tuo Rex maxime fonti)
Exitum ueste accipies atq; hospite tanto
Adtonitus, trepidas hortabere uoce Napæas:
Ite citæ, date thura pias adolenda per aras
Ceruleæ comites: uiridiq; sedilia musco
Instruite: & uitreis suspendite ferta columnis:
Purpureas miscete rosas: miscete hiacynthos,
Liliq;: & pulchro regem conspergite numbo.
Tunc nomen late clarum Iordanis ad auras
Adtollent montes: Iordanen maxima circum
Aequora, Iordanen siluæq; , amnesq; sonabunt.

Illa autem humanis quamvis latura ruinis
Auxilium, finemq; dies, gratissima quamvis
Vrbibus adueniat, totumq; optanda per orbem:
F luminibus tamen, & nostris felicior undis
(Siqua fides, siqua est ueri prudentia Proteo)
Ostendet roseos stellis ridentibus ortus.
Quandoquidem non diuitias, non quæret honores
Ille patris decus, ac uirtus mortalia postquam
Membra sibi, & fragilis iâ sponte induxerit artus:
Non sceptrum inuadet Cyprî: non Cassia regna
Diripiet: non exunijs Babylona superbam
Eruet: aut alto scandet Capitolia curru,
Milibus circum, & lato comitante senatu.
Sed maris undisoni tractus, & litora longe
Curua secans, media socios sibi quæret in acta:
Dispersosq; mari nautas, nudosq; colonos
Vndarum, sinuosa fretis iactare parantes
Retia, uexatas aut iam reparare sagenas
Sollicitos, patris ad solium, ac sua trêta uocabit.
Atq; ollis ius omne, potestatemq; medendi
Adiciet: pellent morbos, dentesq; retundent
Vipereos: Orci, acies, ac monstra fugabunt.
Quin & custodes foribus radiantis olympi
Praeficiet. seruire aditus, & claustra iubebit
Aurea: quæ non ulla queat uis sæua nocere
Eumunidum, duriq; umbrarum obsistere postes.
Tum sedes passim emeritis duodena per astra
Instituet: distincta suos de more sequetur
Turba duces, illi leges, & sancta uocatis
Iura dabunt, plausu sociorum, atq; agmine læui.

DE PARTV VIRG.

F elices, qui iam cymba, remisq; relictis,
 A lta serenati conscendent culmina coeli.
 P raterea (si certa fides, nec uana futuri
 G audia) cognatus etiam spectabimus undas
 L enaeos uerti in latices. Ea prima deum Rex
 A rcana, hos primos per signa ostendet honores
 A ccepti late imperij. Mirabitur auctus
 L ympha suos, iussa insuetum spumare capaces
 P er pateras, largeq; nouum diffundere nectar,
 E t mensas hilarare, & felices hymenaeos.
 N ec semel ille altum remis euectus in aequor,
 C um iam frustrato socios rediisse labore
 A cpiet, praeda ingenti ditabit, & uidos.
 S quamgerum frata cumulos exponet in alga.
 I ratos etiam fluctus, tumidasq; procellas,
 M iscentesq; imo turbatam gurgite arenam,
 I amq; superiecto mersuras aequore puppim,
 I mperio premet increpitans. cadet arduus undas
 I mpetus: atq; audisse minantis iussa putares
 E urosq; Zephyrosq; & ouantes turbine Coros.

Quid loquar, ut gemino numerosas pisce catteruas,
 M unere & exiguo Cereris, miserabile vulgus
 M atres, atq; uiros pariter per gramina pascet:
 V t iam bis senis redeant fragmenta canistris?

Aut intempesta gradiens ut nocte per altum
 L ibera substrato ponet uestigiat ponto:
 V ixq; undas sicco tanget pede? scilicet olli
 A dnabunt blandae Nereides. humida passim
 S ternent se freta: tum fundo Neptunus ab imo
 E xcitus, agnoscat dominum: positoq; tridente

Cum

Cum Phorcæ, Glaucoq; & semifero comitatu
 Prosiliet, trepidusq; sacris dabit oscula plantis.
 Sed quid ego exili uectus super alta phaselo
 Cuncta sequor memorans? non si Parnasia Musæ
 Antra mihi, sacrosq; aditus, atq; aurea pandant
 Limina, sufficiam. non si mihi ferrea centum
 Ora sonent: centumq; arato gutture lingue
 Vocibus expument agitantem pectora Phœbum:
 Laudatos ualeam uenturi principis actus
 E numerare, nouoq; amplecti singula cantu.
 Hæc senior quondam felix pectore Proteus
 Vaticinans (ut forte meo diuerterat antro)
 Præmonuit: nunc euentus stat signa futuri
 Expectare. Nitore roseo sed fulsit abortu
 Clarior: & radijs dux præuia matutinis
 Oceani procul extremo se litore tollit
 Exorients Aurora: sinusq; induta rubentis
 Ante diem citat auricomos ad frena iugaleis.
 Et iam consuetis tempus me currere ripis
 Vndantem, magnosq; lacus, & prata secantem
 Vorticibus. Viden, ut nostros agit impetus amnis?
 Iordanenq; uocat tumidarum murmur aquarum?
 Sic fatus, confestim humeris circumdat amictus
 Insolitos: quos pulchræ udis neuere sub antris
 Naiades, molli ducentes stamina musco:
 Sidonioq; rudens saturantes murice telas,
 Aurea consperso uariarunt sydera limbo:
 Atq; ita se tandem currenti reddidit alueo
 Spumeus, & motus aspergine miscuit undas.
 Hactenus o' superi partus tentasse uerendos

Sannazarius.

D

DE PARTV VIRG.

S it satis optatam poscit me dulcis ad umbram
P ausilypus, poscunt Neptunia litora, & udi
T ritones, Nereusq; senex, Panopeq; Ephyreq;
E t Melite, quæq; in primis mihi grata ministrat
O cia, Musarumq; cauas per saxa latebras,
M ergillina novos fundunt ubi atria flores,
C ūria Medorum sacros referentia lucos:
E t mihi non solita nectit de fronde coronam.

FINIS.

ACTII SYNCERI
 SANNAZARII DE MORTE
 CHRISTI DOMINI
 AD MORTALES LAMENTATIO.

Iquando magnum mirati surgere
 Solem
 Oceano, & toto flammis diffun-
 dere cœlo:
 Certatimq; suo terras ambire
 meatu

N octuagim Phœben præcinctam cornibus aureis:
 A eternosq; astrorum igneis, cœliq; micantes
 S cintillare oculos: aliquem dare iura putastis,
 A tq; polo regnare hominum, rerumq; parentem:
 C ui mare, cui tellus, cui pareat arduus æther:
 C uncta supercilio qui temperet: hunc simul ægri
 M ortales, (si uestra dolor præcordia tangit)
 A dspiciate immitti traiectum pectora ferro,
 P ectora, fœdatisq; manus, perfusaq; tabo
 O ra, cruentatumq; caput, crinesq; reuulsos:
 A dspiciate & plenos lacrimarum fundite riuos.
 H eu scelus, heu crudele nefas: iacet altus olympi
 R ector: & amisso torpent elementa magistro.
 Q uin etiam vacuum adsueto sine pondere cœlum
 N utat, & ipsa suum quærunt solia aurea regem.
 Q uem diuersa procul sæuo cum crimine tellus
 I gnotum populis caput, & miserabile corpus
 S ustinet, exanguesq; sinus complectitur artus,

D ij

Et tremefacta, grauis testatur murmure questus.
 Testatur sol ipse suum sub nube dolorem
 Iam latitans, atraq; notans ferrugine frontem.
 Tu quoq; deformersq; genas, pallentiaq; ora
 Contegis, inferiasq; tuo das Luna Tonanti,
 Auratum flauo tondens de uertice crinem,
 Et lacrimas uida fundens in nocte tepentis.
 Nec minus abruptis fama est exisse sepulchris,
 Perq; uias errasse nouis simulachra figuris:
 Excitasq; umbras, medias ululasse per urbes
 Sub noctem, et notos questu impleuisse penates.
 Quid? non et pelagi rabies adtollere fluctus
 Immanis uisa est? montesq; euoluere aquarum,
 Dieictura urbes, terrasq; haustura profundo?
 Cum simul et caput undisonis emersus ab antris
 Cæruleus Triton rauco super æquora cornu
 Constreperet, nautasq; horrenda uoce moneret,
 Naturæ cecidisse patrem, regemq; deumq;.
 Hæne manus uasti iunxerunt fœdera mundi?
 Harum opus est, quodcunq; iacet, quodcunq; mouetur?
 Quicquid ubiq; parens rerum Natura gubernat,
 Rugiferens tellus, foetumq; animantibus æquor,
 Vitalisq; ær, atq; ignibus æthra coruscis?
 Et nunc (proh facinus quantum potuere nocentum
 Flagitia) immixtis dant peruia uulnera clauis.
 Liuentesq; atro fœdant squallore lacertos.
 Heu caput indignum spinis, uenerandaq; cælo,
 Et toties clara stellarum impexa corona
 Cæsaries: heu pectus hians: conuulsaq; dira
 Barba manu: tuncsiq; artus: et frigida membra.

V os ne pedes coelum premere, & uaga sidera sueti,
 Fulgentisq; domos superum, sublimia tecta,
 Tam saeva immanis perpeffi cuspidis ictus,
 Et terram, & duras sparsistis sanguine cautes?
 Nec trepidat mens caeca hominum? Quae tanta tenaci
 Durities in corde riget? num nigra uidetis
 Tartara, tot claris hominum uiduata trophaeis,
 Desertasq; in nocte domos, & tristia regna?
 Felicesq; animas laetum Paena canentes
 Pone sequi regem, & caelo insedisse sereno?
 Quid si non tantos subisset sponte labores:
 Humanamq; sua pensasset morte salutem
 Ille sator rerum, & summi mens certa parentis,
 Qui nutu ingentis mundi moderatur habenas?
 Vt tandem intactos picea Phlegethontis ab unda
 Post obitum aeternae donaret munere lucis:
 In partemq; suorum operum, regniq; uocaret:
 Tantus amor generis seruandi, & gloria nostri.
 Quare agite, ex animis mortales pellite uestris,
 Siquid adhuc manet antiqua de sorde relictum:
 Mendacisq; deos, & detestanda priorum
 Sacra prophanatis tandem detrudite ab aris.
 Imbuat effuso terram nec sanguine taurus:
 Nec miser ille suae diuulsus ab ubere matris
 Ignosce agnus balet super hostia cultros.
 Vinat ouis, uinat quicquid sub sole creatum est.
 Mentem, animumq; deo, non thura, aut exta parate.
 Has illi pecudum fibras, haec reddite dona.
 Cernitis, ut pronum flectat caput? ut pia pandat
 Rachia? & ingratus uocet ad sua uulnera gentis?

O blitasq; uiae moreat meminisse relictæ:
 S alicet amplexus non reiecturus amicos?
 A t uos obtusas ignari auertitis aures,
 I nfelix genus, & seue ludibria mortis:
 N ec quanta à tergo iam insistent tormenta uidetis.
 T empus erit, cum uestra illum commissa notantem,
 M ultantemq; reos, altiq; in nube sedentem
 A dspicietis: & horrentis tremor opprimet artus.
 N ec iam ferre oculos flammarum ardore coruscas,
 A ut tumidos acie uultus contendere contra
 A udebit quisquam sibi conscius. I bit in ignes
 T urba nocens: fontisq; exsoluet corpore pœnas:
 P allentisq; æternum amnis, vastasq; lacunas
 C ocyti colet: & furias horrescet hiantes:
 A tq; animum monitis non intendisse pigebit.
 T unc uos exactæ capiente mala tædia uitæ
 E xpertis cœli, atq; auræ sub nocte profunda:
 I nq; caput trifidos nequicquam optabitis ignes:
 E t frustra erectas tolletis ad æthera palmas.
 Q uos superum cœtus, & fortunata piorum
 A gmina uix lacrimis poterunt spectare retentis,
 I nuidiæ stimulis, dirisq; ultricibus actos.
 E rgo uitalis miseri dum carpitis auras:
 D um compos mens ipsa sui est: dum certa facultas,
 D um ratio, tempusq; sinunt: simul ite frequentes,
 I te pū, ueniam factis exposcite uestris:
 I te, animos purgate: Orciq; inhibete rapinas:
 E t tandem patrio mentem conuertite cœlo.
 S ic rex ille hominum uacui spoliator Auerni,
 O blitus scelerum, cognatæ stirpis amore,

P romissiq; memos, mentes intrabit amictus:
 V estraq; posthabitis recolet praeordia templis.
 P ostq; tot exhaustos uitaeq; obitusq; labores,
 I llo quo pluuies, quo pellit nubila vultu,
 A blutos labe excipiet: letusq; reponet
 S ydereos inter proceres, sanctumq; senatum:
 S ub pedibusq; dabit stellantia cernere claustra.

GABRIELIS ALTILII
 LAMENTATIO.

T e'ne ego magne pater, te'ne altirector olympi,
 T e'ne ego sic laceru idignos crudeliter artus,
 S ic positum aspicio? quae no' uasta atria coeli
 N on mundus cepit: teger heu breuis urna sepultum?
 N ec miseri assiduos lacrimarum fundimus amnes?
 T anta nec aeterno deflemus funera luctu?
 A t tellus tremefacta, latensq; in nubibus aer,
 C uncta q; turbatis flerunt elementa figuris.
 F leuit sol nigra tingens ferrugine coelum:
 I psa q; lugubri crines uelauit amictu
 A uthorem miserata suum moestissima Phoebe:
 A tq; auersa nouus stupefecit sydera mundus.
 H eu dolor, heu pietas, heu quae manus impia tantu
 A usa nefas? neq; enim diris illa exodit ausis.
 A n'ne parum fuerat, patriu modo linquere coelum?
 N ec dedignatum miserae commercia terrae?
 Q uodq; deum miscens homini (mirabile dictu)

D iij

10
I nduere humanos non fastidiuerit artus?
T rista quin diræ passus ludibria gentis,
F erre necem, & nostro uoluisti occumbere letho.
S ic quondam charæ diuulsus ab ubere matris,
M itis ubi exstructas agnus mactatur ad aras,
N ostra luis commissa: tuo nos sanguine seruas:
D ulciaq; æternæ das noscere præmia uitæ.
Q uo iam summe pater (nā supra q̄cqd, & infra est,
T e uenerata tuos observant omnia nutus)
D a, seu te infirmæ tangunt contagia partis,
T erra, Prometheusq; lutum, primordia nostra:
S eu dolor, & fasæ spes non indebita mentis:
N ec tua difficilis nostræ clementia culpæ:
V t qui mœsta p̄j repetentes orgia sacri
A nnua solenni colimus mysteria luctu:
P er te pacatæ defunctis munere uitæ,
S upremus tenuis cum spiritus ibit in auras:
E lysij læta arua poli, sedesq; beatæ,
P ollicitiq; tui pateant non irrita dona.

29

IOANNIS MVTII AVRELII MAN-
TVANI IN DIVI IOANNIS
BAPTISTAE LAVDEM
HYMNVS.

*Ascere, quid cessas dudum? cunctisq; petitis
n votis redde diē ueniens age Lucifer almi:
Dignum quo possit superūm fauor omnis
in unum*

*Congessisse uirum quodcūq; est ulla potis uis:
Quoq; olim non te pigeat uatum optime nasci:
Quem cælo ex alto superūm rex tempore, quo se
Venturus tandem populorum, orbisq; saluti,
I amiam hominis faciem, & mortales induere artus
Certus erat: terris quondam præmisit habendum:
Dum nos interea solennes dicere laudes
Adgredimur: uatisq; pū celebramus honores.
Ille quidem in siluis, perq; auia lustra ferarum,
Propter aquam, & uario depictas gramine ripas,
Pulcher ubi, fluuiusq; ingens Iordanis amœno
Collibus è curuis per pinguia culta uolutus
Exercet cursu latites, simul & secat arua:
Floreæ æui totum primis exegit ab annis,
Diuinis animum curis & pectora plenus
Magna Deo, populoq; docens instantia fata.
Non illum ueneres, non illum pocula Bacchi,
Non epulæ flexere ullæ: non purpura diues.
Verū undas hausitq; manu: & quas plurima ubiq;
Fūdit humus, teneras decerpit graminis herbas
Horridus, hirsutusq; humeros contactus amictu.*

I lluc (ut perhibent) diuersæ, atq; agmine lato
C ertatim cœunt gentes: atq; inde reuersæ
H aud dubia ex dubijs referunt oracula rebus.
D iseritur solyme: linqunt Hiericumq; Thenamq;
A rua Palestinæ, palmosæq; oppida idumes:
V ndiq; conueniunt: & inhospita rura frequentant.
I lle autem super his ripas, lucosq; silenter
I nsuetum multo calefactus pectora Phœbo
P ersonat: & uacua responsant omnia ualles.

Nunc pater è summo claram demittit olympo
P rogeniem, ætherei monumentum & pignus amoris.
I amq; aderit Deus: ecce Deus. Quæ tanta moratur
S egnities? quæ tanta animos dementia fallit?
I te agite: & superum uenienti occurrite regi.
Q uamq; uiam institerit, terras regna ultima uisens
C erta Dei soboles: studijs ingentibus illam
S ternite. nunc opus est animis, nunc mentibus æquis.
O multum monitiq; mihi, multumq; monendi,
S pernite opus inquam, ac uariarum nomina uana
D elitias rerum, & contagia diuitis auri,
V ersantisq; orbem, & mortalia cuncta trahentis,
O cia, desidiam, seuiq; Cupidinis arma.

Felix qui potuit Cereris contemnere dona,
E t latices Bacchi morbos, & bella ferentes:
A c tolerare sitim, & ieiunia longa suctus,
C orpoream imminui molem, & mortalia sensim
M embra tulit: gaudens uinculis, & carcere cæco
E xonerasse animum, ac uolucrè super æthera ferre.
H uic sæpe in somnis primum sese obtulit ultro
I pse Deum genitor: ultro docuitq; futura:

Mox etiam atq; etiam claro se lumine passus
 Contingi, eloquio ardenti, adpectuq; beato
 Adfulsit: sanctumq; inspirans ossibus ignem,
 Diuina impleuit penitus dulcedine mentem:
 Vsq; adeo magni mentem facit æthere natam,
 Ardua conantem sponte, & præclara uolentem.

Hæc, & plura Heros memoras, populūq; patresq;
 Spargit rore leui: & felicibus abluir undis
 Conceptas mundi labe ab origine prima.
 Continuo morem suscepit: grataq; seruat
 Posteritas: sacrumq; pū coluere minores.
 Ecce autem ætherei Regis certissima proles
 Pro mortali hominum genere, & pro numine læso,
 Hec fato indigno, & crudelis uulnere dextræ
 Proiectura animam, & finem allatura malorum,
 Dudum aderat: summiq; patris præcepta docebat
 Nota sibi: atq; animos supera ad conuexa uocabat:
 Progeniem quando immeritam cunabula mundi
 Postgeniti, ob noxam, primi; errata parentis
 Damnatam omnipotens pœnas expendere iussit
 Terribiliq; hosti diuinū concessit in iras.
 Hunc simul adspexit iuuenis: & fluminis alueo
 Terq; quaterq; manu liquidas super intulit undas.
 Reddita uox ingens referato è uertice olympi.
 Testatusq; sacra præsens pater alite natum,
 Intonuuit late: tremefactq; ætheris axes.
 Ex illo haud dubitas magnorum maxime uatum
 Soluere fatidicum os: & spem uulgare per agros:
 Aduenisse hominum certam requiemq; laborum:
 Pollicitq; Dei toties mox testis adesse:

V num prae cunctis, populis spectantibus ultro
 Et monstrare manu, et uerbis signare uolentem
 V isa canens, monitusq; datos pridem aethere summo
 Tu matri, tu uocis adhuc, et luminis experts
 Prima utero exultans foeto das signa supremi
 A duentis super Herois: magnamq; parentem
 Pandere res altas, summisq; arcana Tonantis
 Decreta, et uolucrum supera de gente ministrum
 In medio uisumq; die, auditumq; fateri
 Impellis. tua sydereus facta optima natus
 Mox probat, et cunctis praefert mortalibus unum
 Te uatem. O longe melioribus optime seculis
 Nate pater, meritoq; adscripte Quiritibus olim
 Caelicolis, salue o Regi gratissime diuum:
 Ac nos composito celebrantes carmine laudes
 Rite tuas, pariterq; preces, et thura ferentes
 Adspice, nostrorum oramus miserere laborum.
 Nonne uides quanto moueant fera bella tumultu
 Crudeles animae? saeva illinc arma Britanni
 Expediunt: solidas latis Hispania terras
 Cum populis urbes effundit: et omnia uersat.
 Hinc Gallorum acies, et prodiga corpora uitae
 Caedis amor, ferriq; armat saeclerata cupido:
 Inter utrosq; facem intentans discordia saeuit:
 Impius armatos stimulat Mars, et furit ingens.
 Ah ne iterum tanto concurrant agmina motu:
 Ah ne iterum largo pinguescant sanguine campi,
 Has tu iras, atq; haec imperdita corpora bellis,
 Quae dudum Ausoniae cierant in uiscera reges
 Verte hostem in Turca: superis det sanguine poenas

C izicus, & populi, quos diuidit Hellespontus.
 A equius huic fuerat nostra arma opponere genti
 H unc tu animis pater accensis immitte furorem.
 E æ tibi DECIMVS præses simul & decus orbis
 A fflictis quem uos rebus, sæcloq; ruenti
 A uxilium cælo properastis mittere ab alto:
 A ugusto ingentes uoluit sub pectore curas:
 I amq; Scythas uexat bello: atq; amissa reposcit
 R egna animo: mox exadium, stragemq; daturus
 A ctutum ualido complebit milite campos.
 O lli igitur uires ultro se ad bella paranti,
 Q uo sine nulla super miseris mortalibus est spes,
 S ufficiat: ipse animosq; sibi, mentemq; ministret.
 N unc ò quiq; Hebri, uitreas & Strymonis undas,
 Q uiq; bibunt Xanthum, & fluctifonum symoënta:
 Q uosq; alijs longe positos in partibus horrens
 C aucasus hinc, illinc prospectat maximus Atlas:
 A gnoscant ueri tandem præcepta Tonantis:
 E t fluuio discant natos mersare salubri:
 T eq; adeo ante omnes unū, tu aq; arma tremiscāt,
 N ota nimis miseris, ac cæde inpersa suorum.
 T estis clara Rhodos, facti non immemor unquam,
 C um late implerunt campos: passimq; per herbas
 A gmina multa uirum iacuerunt æquore toto:
 C arpathūq; maris foedarunt sanguine fluctus.

G. C. M.
AD VIRGINES IN DIVAE MA-
RIAE VIRGINIS DIE FESTO.

Suave dicite Virgines
Carmen, & vario caput
Flore cingite: totus hic
Transseat celebris dies,
Et pia prece letus.

Splendidum viden, ut micat
Lumen? Aduenit, Aduenit
Virgo, Quæ peperit Deum:
Sola Quæ mernit Parens
Virgoq; & Nurus esse.

Qualis in libano cedrus,
Et uelut platanus uirens
Explicat patulas comas:
Quæq; creuit in arduis
Collibus Cyparissus:

Et uelut crocea nitet
Veste, quæ fugat emicans
Diua Lucifer: Aut nigrae
Farctæ merabus Indiae
Sulcat æquora Nauis:

Talis hæc graditur, rosis
Vincta purpureis caput,
Quæ throno sedet aureo,
Inter candida lilia,
Et rubros Amarantos.

Hinc, & hinc resonant chori.

Spirat undique cinnamum
 Aura leniter instrepens
 Summa per iuga montium.
 Ridet undiq; terra.

Ipsa per medios uenit
 Axe quadriiugo sedens:
 Cans quam sequitur fides:
 Et pudicitiae latus
 Seruat, optima custos.

Cernis, ut inbar induat
 Solis: ut pedibus premat
 Lunam: ut & caput ambiat
 Sydera: ac Dominam genus
 Laudet omne animantum?

Quare uos agite, obuias
 Virgini date Virgines.
 Splendeat rutilo chorus
 Igne. Thura manu pia
 Lucidis date flammis.

Ne tamen maculas pudor
 Vspiam male traxerit
 Sordidas, caueat, rogo,
 Si qua uirgineo cupit
 Ire proxima curru.

Sentit illico Virginis
 Virgo sentit anhelitum,
 Ut sagax leporem canis.
 Virgo quae fuerit, placet,
 Digna Virgine socru.

Nam quot reppererit, statim

T ot natus faciet sibi.
V nicum genuit quidem:
S ed potest tamen hoc. Deua.
N atus unicus ille est.

F.

D ulce si nobis, pueros Deorum
I ndeos quandoque referre, visum est:
A tque ab extremo celebrare ductos
Orbe triumphos:

S i procellosi maris inter aestus,
A ut fuit belli medijs periclis
D ula, praesentis meminisse diuos

Rite minores:

N unc iuuet diuū m̄q; hominumq; regem
V oabus passim cecnisse puris,
A nnuā aeternum celebri colentes

Funera pompa.

N anq; post uitae innumeros labores,
F lagraq; ex sentens rigidus, crucisq;
S tipitem durum, per iniqua ditis

Regna triumphans,

I lle mortalis miseratus egros,
C erberi rictus retudit trifaucis,
E t stygem, multa Eumenidesq; diras

Compede uinxit.

I amq; lustratis Erebi lacunis,
H ostium tandem spolijs onustus,

Extulit

E xtulit cœli superis trophœum
Victor in oris.

Vnde nunc nostro generi, suisq;
P rospicit terris: miserisq; rebus
C onsulens, late referat profundi
Limen olympi.

E.

P rimi si potuit parentis arbor
V xorem male credulam secuti,
P atrem tradere, liberosq; letho:
Mortales miseri ueremur, arbor
A n possit sacra, qua Deus pependit
S ummi consilium patris secutus,
E t nos reddere, posterosq; uitæ?
Quin tanto melius, beatiusq;,
Quanto sunt homines Deo minores.

E.

I nfelix hominum genus peremptum est:
V irgo quum noua paruit superbo
C omplexo auricomam arborem draconi:
E t felix hominum genus redemptum est:
V irgo quum noua contudit proteruum
S acri munere stipitis colubrum.
At quo' posterior tamen priore
V irgo uirgine, stirpsq; stirpe præstat:
H oc est (fidite: uera cuncto uates)
I lla certior hæc salus ruina.
Sannazarius.

E

INFANTICIDIA IACOBI
SANNAZARII.

Vnde tot auditi gemitus? unde horrida quæso
Lamenta hæc? furor unde ingens? miseriq; tumultus?
Quid'ue petit fragor armorum? uagitus & ingens
Infantum? lacrimæq; & foeminei ululatus?
Quo nostro morimur scelere? aut quæ nã obsecro tanti
Causa mali est? sum hæc (propius iam cerno) nefandi
Imperia Herodis, concepti & damna timoris.
Audierat sedenim felici sydere natum
Nuper iure nouo solymas qui subderet olim,
Et late populos uictor ditione teneret.
Id metuens, tenerum ab radice auellere florem
Conatus, parat insidias, longeq; iubetur,
Ah dolor, infantum cauteq; miserrima cædes.
Dij tantum prohibete nefas, Dij auertite casum.
Nam quæ te culpa, & regnandi dira cupido
Impie Rex agitat? Non is, qui nascitur, unquam
Optabit tua regna: metum compeste. Quid o', quid
Infantes meruere? ferus quos euecat ensis.
Heu noua bellorum facies, heu Martis iniqui
Assuetum nunquam facinus. Quis talia fando
Audiit? armatas ferro seuiræ cohortes
In pueros, matrum pauida q; ac prorsus inertis
Opposita pugnare acie, ac decernere ferro.
Ecce implent subitis matres plangoribus æthra
Attonitæ, laniantq; comas, & ab ubere raptos
Lactantes iugulare uident, & funere acerbo
Dammari uidet illa suo cunabula tingi

Sanguine: collisum hæc nati caput aspiciat:illum
In gremio trepidæ matris fodit ensis adactus.
Diffugunt aliæ per templa, domosq; Deorum,
Amplexæq; tenent natos, atq; oscula figunt
Orantes ueniam: & nequicquam poplite flexo
Pro natis se se obijciunt, mortemq; precantur.
Non precibus, non ulla hostis pietate mouetur.
Sacrilegæq; manus innocui mactantur ad aras.
Incutunt ueluti cum inuadit ouile luporum
Magna cohors, quos dira fames exasperat, ingens
Certatim pecoris fit cædes intus, & omne
Sternitur infelix misera ad præsepia uulgus.

Felices puerorum animæ: uos nulla tacebit

In longum producta ætas, æternæq; uobis
Nomina erunt, dum religio Romana manebit,
Imperium summaq; tenebit in arce sacerdos.
Vos primi monstratis iter, quod ad ardua lætos
Regna beatorum ducit: uos prælia primi
Tentastis, magni ducis ornatura triumphos.
Vos primum è cælo suscepit plausus orantes
Dum sacros magni currus ire ante Tonantis
Sorte datum est: cum rite nouum Pæana canentes,
Purpureas capiti insigni de flore corollas
Et manibus florentem alto de uertice palmam
Fertis, iam expleti donatum insigne laboris.

Vos ego, si qua huius pietas, uel cura sit orbis
Experti minus olim: obtestor ut abdita cælo
Lumina, labentem in tenebras, & crimina mundum
Restituatis: iterq; istud mortalibus ægris
Ignotum, uestra luce ostendatis ab alto.

E ij

Ly. M
Q
P
T
C
N
E
C
A
M
My
I
T
N
P
A
Ly-E
(N
H
I
I
I
My.

ACTII SYNCERI SANNAZARII
EGLOGA PRIMA
PHILLIS.

LYCIDAS. MYCON.

Ly. m Irabar, uicina Mycon per litorea nuper (nos:
Dum uagor, expectoq; leues ad pabula thyn
Quid tantū infuetus streperet mihi coruus: & luda
Per scopulos passim fulicae, perq; antra repostae
Tristia flebilibus complerent saxa querelis:
Cum iam nec curuus resiliaret ab aequore delphin,
Nec solitos de more choros induceret undis.
Ecce dies aderat: charam qua Phyllida terrae
Condidimus: tumuloq; pias defleuimus umbras
Ah miseri: & posthac nec tristes linquimus auras:
Nec dubitat saeuus solatia ferre Tylemon.

My. S alicet id fuerat, tota quod nocte uaganti
Huc illuc: dum Pausilypi latus omne pererro:
Piscesamq; lego celeri Nesida phaselo:
Nescio quid queruli gement lacrimabile mergi.
Phyllis ad inferias, Phyllis (si credimus) illos
Ad gemitum o Lycida, tumuliq; ad sacra uocabat.

Ly. E heu chare Mycon qualis spectacula pompae
(Nunc recolo) quas ipse manus: quae? ue ora notui
His oculis: his inquam oculis quae funera uidi
Infelix: nec me tandem dolor improbus egit
In scopulos, in saxa, rogo? ue absomit eodem
Igne uiu, uel saltem aliquis deus aequore mer sit,

My. O Lycida Lyada: non? ue hoc felicius illi

E iij

PHYLLIS

E uenisse putas? quàm si fumosa Lycotæ
 A ntra, uel hirsuti tegetem subisset Amyntæ?
 E t nunc heu uiles hamo sibi quæreret escas:
 A ut tenui laceras sarcæ et uimine nassas.
 S ed tu: siquid habes ueteres quod lugeat ignes:
 Q uod manes, aneresq; diu testetur amato:
 I nape: quandoquidem molles tibi litus arenas
 S ternit: & insani posuerunt murmura fluctus.
 Ly. Immo hæc: quæ aneri nuper properata parabâ
 C armina: ab extremo cum iam caualitora portu
 P rospicerem: & nunci uenerarar saxa sepulchri:
 I napiam. tu coniferas ad busta cupressus
 S parge manus: & uiridi tumulû superintege myrtos
 My. En tibi cærulei muscum æquoris, en tibi conchas
 P urpureas, nec non tota quæsitâ profundo,
 E t uix ex imis euulsa coralia saxis
 A dferimus. tu solennes nunc incipe cantus:
 I nape, dum ad solem Baianus retia Milon,
 E xplicat, & madidos componit in orbe rudentes.
 Ly. Quos mihi nunc diuæ scopulos, quæ panditis antra
 N ereides: quas tu secreti litoris herbas
 G lauce pater, quæ monstriferus mihi gramina sacis
 O stendes nunc Glaucæ? quibus tellure relictâ,
 A h miser, & liquidus factus nouus incola ponti
 T e sequar in medios mutato corpore fluctus:
 E t feriam bifida spumantia marmora cauda.
 N am quid ego heu solis uitam sine Phyllide terris
 E xoptem miser? aut quid nam raptâ mihi luce,
 D ulce putem? quid ne hic sperê? qd iam morer ultra:
 I nfelix? an ut hac uili proiectus in alga

Arenters tantum frutices, desertaq; cernam
Litora: & ingrato iactem mea uerba sepulchro?
Sic licet hos thalamos, hos felices hymenæos
Concelebrem? sic speratae mihi gaudia tede
Dat Venus? ambiguos sic dat Lucina timores?
Quis mihi, quis te te rapuit dulcissima Phylli?
Phylli meae quondam requies, spesq; unica uitae,
Nunc dolor, aeternumq; imo sub pectore luctus.
Non licuit tecum optatos coniungere somnos:
Dulcia nec primae decerpere dona iuuentae:
A ut simul extremos uitam producere in annos.
Nunc te (qs credat?) lapis hic habet: & mihi nusq; es:
Nusq; terrarum Phyllis, sed fabula: & umbræ
Frustrantur miseras per dira insomnia noctes.
Me miserum: quate tandem regione requiram?
Qua ue sequar? per te quondam mihi terra placebat,
Et populi, lætæq; suis cum moenibus urbes:
Nunc iunat immensi fines lustrare profundi:
Perq; procellosas errare licentius undas
Tritonum immistum turbis, scopulosq; Cete
Inter, & informes horrenti corpore Phocas,
Quo nunq; terras uideam. Iam iam illa tot annis
Culta mihi tellus, populiq; urbesq; ualete:
Litora cara ualete: uale simul optima Phylli.
Nos tibi, nos liquidis septem pro fluctibus aras
Ponemus: septemq; tibi de more quotannis
Monstra maris magni uitulos mactabimus hirtos,
Et tibi septenis pendebunt ostrea fertis,
Ostrea muricibus uariata, albisq; lapillis.
Hic tibi Nisæe, & flauos resoluta capillos

E iij

PHYLLIS

C ymodoce, mātisq; pia cum matre Palæmon,
 E t Panope, & Siculi custos Galatea profundi
 S olenneis neſcent choreas, & carmina dicent:
 Quæ Proteus quondam diuino pectore uates
 E docuit: magni cum funera ſleret Achillis:
 E t Thetidis luctus conſolaretur amaroſ.
 A t tu, ſine altum felix colis æthera: ſeu iam
 E lyſios inter manes, coctusq; uerendos
 L ethæos ſequeris per ſtagna liquentia piſces:
 S eu legis æternos formoſo pollice flores,
 N arcifſumq; crocumq; & uiuacis amaranthos:
 E t uiolis teneras miſces pallentibus algis:
 A dſpice nōs: mātisq; ueni. tu numen aquarum
 S emper eris, ſemper lætum piſcantibus omen.
 V t nymphis, Nereoq; ut ſlauicomæ Amphitrite,
 S ic tibi uictrices fundent libamina cymbæ.
 I nterea tumulto ſupremum hoc accipe carmen,
 C armen, quod tenui dum neſcit arundine linum
 P iſcator legat: & ſcopulo ſuſpiret ab alto.
 I n gremio Phyllis recubat Sirenis amatae.
 C onſurgis gemino felix Sebethe ſepulchro:
 My. D ulce ſonant Lyæda tua carmina: nec mihi malim
 H alcyonum lamenta, aut udo in gramine ripæ
 P ropter aquam dulces cynorum audire querelas.
 S ed tu: ſic ſicales uicina Megaria ſemper
 S ufficiat conchas: ſic proxima Mergilline
 O ſtrea, ſaxoſæq; ferat tibi rupis echinos:
 Q uandoquidem nox obſcuras iam diſtulit umbras,
 N ec dum permensus cœlum Sol: incipe ruruſus,
 A tq; itera mihi carmen. Habent iterata leporem.

Ly. N e miserum ne coge Mycon. sat lumina, sat iam
 Exhaustæ maduere genæ. dolor (adspice) siccas
 O bduxit fauces: quatit & singultibus inum
 P ectus: anhelantemq; animam uox ægra relinquit.
 E t tamen hæc aliàs tibi nos, & plura canemus,
 F ortasse & meliora: aderit si musa canenti.
 Quin & ueliferis olim hæc spectanda carinis
 S eu Prochytae, seu Miseni sub rupe patenti
 I nscribam: grandisq; notas ferrugine ducam:
 P ræteriens quas nauta mari percurrat ab alto:
 E t dicat. Lycidas, Lycidas hæc carmina fecit:
 S ed quoniam socij passim per litus onantes
 E xpectant, poscuntq; tuas ad retia uires:
 E ia age iam surgamus. ego hæc ad busta sedebo.
 T u socios inuise: esctas nam quærere tempus:
 E t tibi nunc uacua fluitant sine pondere naſæ.

EGLOGA SECVNDA

GALATEA.

f Orte Lycon uacuo fessis confederat antro
 Piscator: quæ se scopuli de uertice, lato
 O stentat pelago pulcherrima Mergilline.
 D umq; alij notosq; sinus, piscosq; arcum
 A equora collustrant flammis, aut linea longe
 R etia, captiuosq; trahunt ad litora pisces:
 I pse per obscuram meditatur carmina noctem.
 I mmitis Galatea: nihil te munera tandem,
 N il nostræ mouere preces: uerba irrita uentis
 F udimus: & uanas scopulis impingimus undas.

GALATEA

A dspice, cuncta silent, Orcas & maxima Cete
 S omnus habet, tacitæ recubant per litora Phocæ.
 N on zephyri strepit aura: sopor suus humida mulcet
 A equora: sopito conniuent sydera coelo.
 S olus ego (hei misero) dum tristi pectore questus
 N octe itero, somnum tota de mente fugavi,
 N ec tamen ulla meæ tangit te cura salutis.
 A t non Praxinoe me quondam, non Polybotæ
 F ilia despexit, non diuitis uxor Amyntæ,
 Q uamuis culta sinu, quamuis foret alba papillis.
 Q uin etiam Aenaria (si quicquam credis) ab altæ
 S æpe uocor. Solet ipsa meas laudare camœnas
 I n primis formosa Hyale, cui sanguis Iberis
 C larus auis: cui tot terræ, tot litora parent:
 Q uæq; uel in medijs Neptunum torreat undis.
 S ed mihi quid profunt hæc omnia, si tibi tantum
 (Quis credat Galatæa?) tibi si deniq; tantum
 D ispliceo? si tu nostram crudelis auenam
 S ola fugis? sola & nostros contemnis amores?
 O stre a Miseni pendentibus eruta saxis
 M ille tibi misi: totidem sub gurgite uasto
 P ausilypus, totidem uitreis Euploea sub undis
 S eruat adhuc: plures Nesis mihi seruat echinos
 Q uos nec uere nouo folijs lentiscus amaris
 I nfiat, aut uacuae tenuant dispendia Lunæ.
 P ræterea mihi sub pelago manus apta legendis
 M uricibus: didici Tyrios cognoscere sacros,
 Q uoq; modo plena durent conchilia testa.
 Q uid refugis? tingenda tibi iam lana paratur,
 Q uam niteas, superesq; alias Galatæa puellas.

Lana maris spumis quæ mollior, hanc mihi pastor
 Ipse olim, dedit hanc pastor Meliseus, ab alta
 Cum me forte senex audisset rupe canentem:
 Et dixit, puer ista tuæ sint præmia Musæ,
 Quandoquidem nostra cecinisti primus in ætæ.
 Ex illo in calathis seruavi, ut mittere possem.
 Sed tu (nequa mihi superet spes, nequa futuri
 Conditio Galatea) manum mihi dura negasti.
 Hoc est, hoc, miserum quod perdidit. ite camœnæ,
 Ite procul, spreuit nostras Galatea querelas.
 Sicut, exiguae uideor quod nauita cymbæ,
 Quodq; leues hamos, nodosaq; retia tracto,
 Despicis. an patrio non hoc quoq; litore Glaucus
 Fecerat? æquoreæ Glaucus scrutator arenæ,
 Et nunc ille quidem tumidarum numen aquarum.
 Sed nec, quæ nimium uel me sic falsa fatigat,
 Fabula te moueat Lydæ. Licet illa puellis
 Iactet, nescio quas mihi se misisse corollas:
 Non me Lyda tamen, non impulit, æquora testor,
 Nereidasq; omnes. si fallo, naufragus illas
 Experiar, salosq; bibam sub gurgite fluctus.
 Heu quid agam? externas trans pontû quærere terras
 Imprudens est animus: quo nunquã nauita, nunquã
 Piscator ueniat. fors illic nostra licebit
 Fata queri. Boreæ extremo damnata sub axe
 Stagna petam, & rigidis nunquã nô cæna pruinis?
 An Libyæ rapidas, Austriq; tepentis arenas,
 Et uideam nigros populos, solemq; propinquum?
 Quid loquor infelix? an non per saxa, per ignes
 Quo me cunq; pedes ducent, mens ægra sequetur?

GALATEA

Vitantur venti: pluuia uitantur, & æstus:
 Non uitatur amor. mecum tumultetur oportet.
 Iam saxo me me ex illo demittere in undas
 Precipitem iubet ipse furor. Vos o' mihi Nymphæ,
 Vos maris undisoni Nymphæ, præstate cadenti
 Non duros obitus, sæuasq; extinguere flammæ.
 Scilicet hæc olim, ueniens seu litore curuo
 Caietæ, seu Cumarum naualibus altis:
 Dum loca transibit, raucus de puppe magister
 Hortatus socios, dextrum deflectite, dicit,
 In latus o' socij: dextras deflectite in undas:
 Vitemus scopulos infameis morte Lyconis.
 Talia nequicquam surdas iactabat ad auras
 Infelix piscator: & irrita uota fonebat.
 Cum tandem extremo ueniens effulsit ab ortu
 Lucifer: & roseo perfudit lumine pontum.

EGLOGA TERTIA

MOPSVS.

CELADON, MOPSVS, CHROMIS, IOLAS.

Ce. d. Ic mihi (Nam Baulis, uerum si rettulit Aegon,
 Bis senos uos Mopse dies tenuere procellæ)
 Quid tu, quid Chromis interea, quid uester Iolas,
 Dum Notus insultat pelago: dum murmurat unda:
 E quid desertis uacui lusistis in antris?
 Mop. Quid nostræ facerent ingrata per oia muse
 O Celadon? neq; tum conchas impune licebat
 Per scopulos, non octipedes tentare Paguros.
 Iam fragilem in sicco munibant saxa phaselum:

R araꝓ; per longos pendeant retia remos.
 A nte pedes aſtæꝓ; leues, hamiꝓ; iacebant:
 E t calami, naſæꝓ; & niminei labyrinthi.
 T um Chromis Inarimen ſpectans, his inquit ab oris
 (Ah dirum exilium) noſtræ ſoluere carinæ:
 C um regem poſt bella ſuum comitata iuuentus
 I gnotis pelagi uitam committeret undis.
 Quæ tamen (ut fama eſt) Ligurum per ſaxa, per altæ
 S techadas emicuit: Rhodaniꝓ; inueſta per amnem
 (Nam bene ſi memini Rhodanum referebat Amilcō)
 O ceani madidas uidit reſluentis arenas:
 E t quæ cæruleos procul adſpiciat ora Britanos.
 Quæ (niſi uana ferunt) quoties maris unda reſedit,
 I ndigenæ captant nudos per litora piſces.
 N e Chromi, ne luctus renoua, reſpondit Iolas:
 S at tuus hæc nobis Lucrini nuper ad undam
 N arrauit Lycabas: Solem ſe ſaliet illic
 T rans fluctus, trans & nubes uidiſſe cadentem
 H aud aliter: quàm ſi noſtris è montibus illum
 C aietæ adſpiceret longe poſt litora ferri:
 E t ſtrepitum ſenſiſſe ruentis ab æthere currus.
 P raterea mores populorum, urbesꝓ; locosꝓ;
 E xpoſuit, quernasꝓ; domos, & lignea tecta.
 A ddidit & uarias (heu barbara nomina) gentes:
 B ellouacos, Morinosꝓ; & quos quis dicere poſſit?
 T arbellos: latis errare & flumina campis:
 N eſcio quem Ligerim tectis ſe innaiſſe carinis.
 S ed mea nunc aliæ poſcunt ſibi pectora curæ.
 T u modo, ſi quid habes (& te quoꝓ; Chloridis ardor
 E xcruat) ſcopulo hoc mecum meditare uiſſim.

M O P S V S.

A udiēt, & gracilem percurrēt Mopsus auenā.
 S ic illi: ast ego nil contra, sed quæ mihi collo
 G arrula pendebat, manibus tunc sumpta cicuta est.
 S alicet alternos conabar arundine uersus
 E xapere. alternis nam dicere uterq; parabat.
 N ec mora, iam Chromis hos, hos & referebat Iolas.
 Chr. Nereides pelagi sacrum genus, aut mihi uestris
 M unera ferte uadis, duram quers Chlorida placem:
 A ut, si muneribus flecti nequit, æquore toto
 Q uærite, quæ nostrum sanet medicina furorem.
 Iol. S irenes mea cura, audite hæc ultima uota.
 A ut reuocet iam Nisa suum, nec spernat Iolam,
 A ut uideat morientem. Hæc saxa impulsā marinis
 F luctibus, hæc misero uilis dabit alga sepulchrum.
 Chr. Q ualis tranquillo quæ labitur æquore cymba,
 C um Zephyris summæ crispantur leniter undæ,
 T uta uolat, luditq; hilari per transtra iuuentus:
 T alis uita mihi, mea dum me Chloris amabat.
 Iol. Adspicis, iratæ feriant ut saxa procellæ:
 V t ualidis imæ Coris turbentur arenæ,
 I am scopulis furit unda, tremat iam terra tumultu.
 F allor, an hæc ipsa est Nisæ indignantis imago?
 Chr. O Proteu pastor liquidi maris, o pater, o rex,
 (Quandoquidem insanos odists numina fastus)
 Q uære Petheusas tu, cui licet: atq; superbæ
 D ic Hyale, falsum te pascere monstra per æquor.
 Iol. I lle habet, ille uicos scopulus mihi seruat amores,
 Q ui propior terræ est. illum pete Glaucæ natatu:
 N éue manus duri contemnat Nisæ mariti,
 D ic te squamigeras traxisse ad litora prædas.

Chr. Est Veneri Cypros gratissima, Creta Tonanti,

I unoniq; Samos, Vulcano maxima Lemnos:

A enariæ portus Hyale dum pulchra tenebit,

N ec Samos Aenariam uincet, nec maxima Lemnos

Iol. Gradinus Rhodopen, & Mercurius Cyllenem,

O rtygiam Phœbe, Tritonia iactat Hymetton:

N isa colit Prochyten: Prochytes si commoda norint,

O rtygiam Phœbe, Tritonia linquet Hymetton.

Chr. Hic specus, hic rupes, texendiq; optima nassis

V imina sunt, iunci, densæq; per auia myrtus:

S i mihi nunc Pholoe, uel tantum Chloris adesset,

Quam bene pugnares possem contemnere uentos.

Iol. Nulla mihi sine te ridens loca, displicet æquor,

S ordet terra, leues odi cum retibus hamos.

A t si aderis tu Nisa, placebunt omnia. letus

T unc ego uel lybias degam piscator arenis.

Chr. Dat Rhombos sinuessa, Dicarchi litora Pagros,

H erculeæ mullum rupes, synodontas A malphis,

P arthenope teneris scattet ambitiosa puellis:

Quis mihi nunc alias scrutari suadeat algas?

Io. I n fluuijs Mugil uersatur, Sargus in herbis,

P olypus in scopulis, medijs Melanurus in undis,

A nte tuas mea Nisa fores ego semper oberro.

Quæ mihi det tales incundior insula portus?

Mo. Hactenus o Celadon resonis sub rupibus illos

I nter se uario memini contendere cantu

H orrida uentosi ridentis murmura ponti.

Qui tamen & laudes, & munera digna tulere

C arminebus, sed quæ nequeat contemnere Triton.

H ic, quam Circeio nudus sub gurgite cepi,

M O P S V S

N atiuus concham maculis: & murice pictam:
I lle recuruato nodosa Coralia trunco.

FERDINANDO FEDERICI REGIS
F. ARAGONIO, CALABRIAE
DVCI EGLOGA QVARTA.

P R O T E V S.

Vnc primum notas uelis maioribus undas
n Currimus o nymphae Craterides: ordine
quando

S uadet amor, charae primos Telluris honores,
D icere: caeruleae magni Crateris alumnae.
T elluris primos charae dicamus honores:
D um radijs feruens medium sol excoquit aequor.
T u uero patriae Iuuenis decus, edite caelo,
S pes generis tanti: seu te nimboſa Pyrene
P ro dulci Latio, pro noſtris detinet aruis:
S eu uagus obiecto munimine claudit Iberus:
R umpe moras: nec te latis Hispania regnis
A dliat, ſtrpis'ue tuae primordia, & ille
G entis honos: licet effuſo Tagus impleat auro,
E t pater Oceanus ſpumanti perluat unda.
N am mihi, nam tempus ueniet: cum reddita ſceptra
P arthenopes, fractosq; tua ſub cuspide reges
I pſe canam: nunc litoream ne deſpice muſam.
Q uam tibi poſt ſyluas, poſt horrida luſtra Lycae:
(ſiquid id eſt) ſalſas deduxi primus ad undas:
A uſus in experta tentare pericula cymba.

Qua

Quæ uada non norunt, quis nescit Protea portus?

Illum olim ueteris pascentem ad saxa Mineruæ,
 Mulcentemq; suas diuino carmine Phocas,
 E' puppi sensere Melanthius & Phrasidamus:
 Vt forte à capreis obscura nocte redibant.
 Senses & uario delphinas ludere cursu,
 Tritonumq; choris longe freta pulsa sonare.
 Ipse autem, haudquaquam mortali digna referri
 Verba sono, uacuas lætus cantabat ad auras:
 Terrigena ut quondam matris de uentre Tiphœus
 Exiliens, infanda deos ad bella uocasset.
 Vt fratrum primus, furis, & hiantibus hydris
 Instructus, densas ductauerit ipse cæternas.
 Vt nisu ingenti partem de monte reuulsas
 Aenariam, Prochytenq; altis immiserit astris:
 Ac totum subito cælum tremefecerit ictu.
 Tum pater haud segni molitus fulmina dextra
 Immanis acies deiecerit: atq; trophæum
 Iussit ardenter tectari sulfure Baias:

Quod gens uicta illis lauisset uulnera lymphis.

Hinc magni Alcide tauris, stratumq; profundum
 Aggeribus memorat, ductamq; per oppida pompā.

His ueteres addit Cumas, loca cognita Phœbo,
 Vatis & horrendæ lucos, triniq; recessus,
 Cimeriūmq; domos, & opaca in uallibus antra.

Te quoq; formosæ captum Nesidos amore
 Pausilype irato compellat ab æquore questu.

Ah miser, ah male caute, tuæ quid sita puellæ

Adcleras? cupit in medios euadere fluctus

Infelix: cupit insuetam finire dolorem.

Sannazarius.

F

PROTEVS. 101

A t tibi nec curæ est, quod eam Neptunia monstra
 C ircumstent: mare nec rapido quod sorbeat æstus.
 A h miser, ah male caute, ultra quid brachia tendis?
 S iste gradum riget illa iugis adsueta ninosis
 V enatrix: quam mille feræ timere sequentem
 P er saltus, uos hanc Panope, uos candida Drymo,
 C ymothoeq; Rhoeq; Pherusaq; Dinameneq;
 A cipite, & uestris sociam lustrate choreis.
 Tum cœnit antiquas sedes, opulentaq; regna
 A uricome sirenis, & altum in monte sepulchrum:
 S acraq; Chalcadicosq; deos, magniq; per æquor
 A uspicij uectas hæc ipsa ad litora classet.
 Tum liquidos fontes subter caua moenia ducit,
 A dtollitq; arcem, & culmina montibus æquat
 T ectorum: uastas protendit in æquora moles:
 E upleamq; procul trepidus dat cernere nautis,
 A tq; Pharon iungit scopulos, præruptaq; saxa
 T heleboim, Sarniq; amnes, & pingua culta.
 Tum cœnit, ut Corydona sacro Meliseus in antro
 V iderit, & calamos labris admouerit audax:
 F ormosum quibus ille olim cantarat Alexin:
 D ixerat & musam Damonis, & Alpheisibœi.
 Q uers fretus, dictante Dea, tot sydera nobis
 P rodiderit, tantas cœli patefecerit oras.
 Quid referã aut stabias, aut quæ tenuisse ænoris
 V irginibus fama est abeuntes saxa catinas?
 A ut ut terrifica sonitus, ignemq; Vesui,
 E t desolatus passim defleuerit urbes?
 P ostremo reges, regumq; ex ordine pugnas
 E numerat: belliq; artes, & præmia narrat.

Addit tristia fata, & te, quem luget ademptum
Italia infelix (sive id grauis ira deorum,
Seu fors dura tulit) trans altis euehit Alpes.
Mox agit Oceani prope litora: deniq; sistit
Spumantem ad Ligerim, paruaq; includit in urna.
Heu sortem miserandam, heu pectora cæci futuri.
Hæcine te fessum tellus extrema manebat
Hospitijs, post tot terræq; marisq; labores?
Pone tamen gemitus: nec te monumenta parentum,
Aut moueant sperata tuis tibi funera regnis.
Grata quies patriæ: sed & omnis terra sepulchrum.
Hæc ille, & quæ uix audita prioribus annis
Heroum longæua queat meminisse uetus, &
Commemorat socio respondent æquora plausu:
Luna suam donec paulatim fundere lucem
Cæpit, & ad nitidas redierunt numina sedes.

F ij

TRAIANO CABANILIO
TROIAE, AC MONTELLAE
DOMINO.
SALICES.

Iuacat, & blandos etnum uentilat ignes
f Quae dea caerulea uehitur super aequora
concha,

T urrigeramq; Paphon, ditemq; Amathunta tuetur:
A cipe flumineas properatum carmen ad undas
O'mihi non dubia Cabanili cognite fama,
S ed longe uarios rerum spectate per usus.
N am tibi me doctae sic deuinxere sorores,
S ic mea felici permulcent pectora cura:
V t uix ulla queam melioris tempora uitae
T e sine, uix placidos per noctem ducere somnos.
E n agedum Traiane, tuis haec praeuia iussis
T ractanti, iam iamq; animo maiora paranti
D a ueniam, & tenuis ne dedignare camoenas.
Forte inter uirides (si uera est summa) genistas,
C apripedes satyri, passimq; agrestia Panes
N umina cum Faunis, & montuagis Siluanis,
E xercet dum sol raucas per rura cicadas,
V itabant aestus: qua pingua culta uadosus
I rrigat, & placido cursu petit aequora Sarnus.
G rata quies nemorum manantibus undiq; riuis,
E t Zephyris densas inter crepitantibus alnos.
D umq; leuiter aptant calamos, dum sibila pressis
E xplorant digitis: tenuiq; foramina cera

O bducunt, uario modulantes carmina cantu:
 A uricomæ uiridi specularunt ab ilice Nymphæ
 D ulcia clarifonis soluentes ora cithinnis:
 S ed prope ferre pedem metuunt. nam sæpe labores
 A udierant Penæa tuos: & qualibus olim
 I nfelix Eheu uirgo Nonacria fatis
 I nfelix uirgo (quid enim non illa moueret?)
 P ana metu fugiens è uertice Cyllenæo,
 P ana deum Arcadiæ, quâuis pulcherrima, quamuis
 D ianæ sacros inter lectissima cœtus,
 N odosa tenerum mutavit arundine pectus.
 Q uas simul ac nemorum petulans, effrenâq; pubes
 S emiferi uidere per herbida prata uagantes:
 O cultamq; imis flammam traxere medullis:
 S ic timidas blandis hortantur uocibus ultro.
 Huc huc ô teneræ placidissima turba puellæ:
 Q uid procul adstatis? potius succedite ripæ,
 E t uiridi in prato molles de more choreas
 D ucite: quandoquidem calamos inflammas inuertis:
 E t frustra ad surdas iactamus carmina syluas.
 I llæ nil contra: celeri sed nuda parabant
 C rura fugæ, tutosq; agitabant mente receptus,
 S iqua' forte uiam per saxa irrumpere, & altis
 E uasisse iugis, deus, aut sua fata dedissent.
 T um iuuenes, procul ô, clamant, procul iste puellæ
 S it timor: ignauas animo depellite curas.
 N ulle hic insidiæ, nullæ per aperta latebræ:
 C uncta patent: nullas abscondunt hæc loca frauders.
 N os quoq; non Lernæ monstris, non igne Chimæra,
 S cyllæis'ue lupis geniti, aut latrante Charybdi,

SALICES.

Qui uestra immani laceremus uiscera morsu:
 Sed diuinum genus, & qui semper rupibus altis
 Vobiscum crebris uenatibus insultemus.
 His dictis permulsi animæ, securæq; tristem
 Corda metum eijciunt: gressuq; per uda citato
 Prærata, deus tandem cupidus, ripæq; propinquane.
 Tum manibus simul implicatis per gramina festas
 Exercent choreas: aliosq; aliosq; reflexus
 Inter se lætæ repetunt: nunc corpora librare
 In saltus: nunc molle latu, nunc candida iactare
 Rachia: & alterna quatunt uestigia plantæ.
 Hic Satyri, quanquam uoces audire cænentum
 Crudelēs, quanquam niueas spectare papillas,
 Exultant, oculisq; bibunt sitientibus ignem:
 Tanta tamen sæui gliscit uis effera morbi
 Pectoribus, præcepsq; amor, & malefana libido:
 Ut calamis sensim eiectis, ruptoq; repente
 Fœdere, surgentes ab humo, uento ocyus omnes
 Exiliant: spretaq; deum pietate, fideq;
 Ah pauidas Nymphas, subitoq; horrore rigentes
 Innuadant auidi, sæuorum more luporum,
 Qui lætas medijs proturbant lufibus agnas,
 Oblitasq; sui passim rapiuntq; trahuntq;
 Dum uiridi in campo cursant, aut ualle sub alta:
 Et custos ignarus abest, & amica canum uis.
 Sic illi, at misere discisso pectore Nymphæ
 Rondiferam moestis syluam clamoribus implent:
 Atq; huc, atq; illuc fugiunt. non saxa, neq; altis
 Tutæ putant loca senta rubis. hinc ardua montis
 Prærupti iuga, diffusos hinc stagna per agros

A dtonitæ circumspiciunt. uia nulla salutis:
 E t iam spes prærepta fugæ: tum deniq; ad undas
 C onfistunt trepidæ, flauosq; à uertice crinens
 C um lacrimis, gemituq; et flebilibus lamentis
 A bscondunt, sarnumq; uocant, liquidasq; sorores.
 D umq; uocant, fundo properat chorus omnis ab imo
 N aiadum: properat uitræ rex cæculus undæ
 S arnus, inexhaustumq; uadis ciet agmen aquarum
 R auat sonans. sed quid sarnus'ue, aut illa natantium
 A gmîna Naiadum possint, ubi ferrea contra
 S tant fata, et duro leges adamante rigescunt?
 E rgo defectæ cura, auxilioq; deorum,
 A c cælum pariter Nymphæ, lucemq; perosæ,
 V num illud, rebus tandem quod restat in arctis,
 F inem optant. iamq; in flumini se mergere adortæ,
 M embra reclinabant, et aquas pronò ore petebant:
 C um subito obriguere pedes: lateq; per imos
 E xspatiata unguis radix, fugientia tardat,
 A dfigitq; solo uestigia. tum uagus ipsis
 S piritus emoritur uenis: indignaq; pallor
 O cupat ora: tegit trepidantia pectora cortex.
 N ec mora: pro digitis ramos exire uideres,
 A uratisq; comas glaucæ canescere fronde:
 E t iam uitalis nusquam calor: ipsaq; cædunt
 V iscera paulatim uenienti frigida ligno.
 S ed quamuis totos duratæ corporis artus,
 C audicibusq; latus, uirgultisq; undiq; septæ,
 A c penitus Salices: sensus tamen unicus illis,
 S yluicolas uitare deos: et margine ripæ
 H ærentes, medio procumbere fluminis alueo.

CASSANDRAE MARCHESIAE,
MVLIERI PRAESTANTISS.
EGLOGA SEXTA.
HERPYLIS PHARMACEVTRIA.

Dorylas. Thelgon.

Ed iam vulgatos & nos referamus
amores:

/ Quos pariter grata scopuli pen-
dentis in umbra

Hinc Dorylas, hinc Theleboi ma-
ris adcola Thelgon

C ertantes docuere. quibus caua litora, & ipse
A equoreus Platamon, sacrumq; Serapidis antrum
C um fonte, & Nymphis adsultauere marinis.
Tu mihi, seu doctas percurris Palladis artes,
M æoniæq; aurum, & subtegmina uincis Arachnes:
S eu Dryadem choreis, cœtuq; immista Dianæ
H aud minor incedis: pictaq; adincta pharetra
V enatu Prochyten, maternaq; regna fatigas:
S iue Dicharcheis qua molibus adsilit æquor,
L uidentes spectas Nerëidas: en age nostros,
(siquis honos pelagi) Cassandra en adspice lusus.
N on ingrata cano, penitusq; iniussa. Neq; unquam
A rguerint uentura meis te secula chartis

Præteritam.

P ræteritam. faueat modo non inuitus Apollo,
 E t quæ me facili uexere per æquora remo
 P ierides: quævis longa dies, & nomina curæ.
 I nterea Dorylan iuuat hic audire canentem.
 Dor. Sebethi ad liquidas descenderat Herpylus undas,
 H erpylus Euboidum non ultima: quam pater Alcon
 E rudijt, Musis & Phœbo cognitus Alcon.
 V enerat & socij partem subitura laboris
 V nanimis soror: & calathum de more ferebat.
 I psa comas effusa, pedemq; exuta sinistrum
 C um Philtris longum submurmurat: atq; ita fatur.
 Pone aram, & uiuos hauri de flumine rores:
 C anaq; uicino decerpe absynthia campo.
 I llum illum magis conabor adurere sacris,
 Q ui miseram tota spoliatam mente reliquit.
 Voluite præcipitem iam nunc mea licia rhombum.
 R hombus ad Aemonias reuocetur aheneus arvens:
 S istere qui plumias, qui pellere nubila cœlo,
 Q ui potis est trepidos undis abducere piscers.
 Voluite præcipitem mea licia uoluite rhombum.
 A lga tibi hæc primum tumidi purgamina ponti
 S pargitur, & rapidis absimitur arida flammis.
 S ic mihi sic Mæon uraris ad usq; medullas.
 Voluite præcipitem iam nunc mea licia rhombum.
 T er muscum Clearista, ter hunc sine forcipe cancrum
 V re simul, cumq; his dic uiscera Mæonis uro.
 Voluite præcipitem mea licia uoluite rhombum.
 S pongia nunc lacrimis pfunditur. heus bona magno
 S pongia nata mari, lacrimas bibe sedula nostras.
 V iq; rapis sitiens illas, sic Mæonis omnem

HERPYLIS

Mæonis ingrati rapias de pectore sensum.

Voluite præcipitem iam nunc mea licia rhombum.

Vt pumex pinguescit, ut æquoris unda quiescit,

Quæ uentis agitata huc, illuc concita fertur.

Sed quid ego heu tristi pectus concussa dolore

Imprecet, et uanis iactem conuicia uentis?

Mæon tot mihi damna, ego Mæoni uerba rependam?

Voluite præcipitem mea licia uoluite rhombum.

Huc huc, qui rigida meditaris uulnera cauda

Sæue Trigon, et tu, proprium cui sistere nauis

Veliferas Echenæis, adeste: et Mæonis acris

Tu retinere pedes, tu figere corda labora.

Voluite præcipitem iam nunc mea licia rhombum.

Tunde iecur, spumamq; simul torpedinis atræ.

Hæc ego cras illi lethalia pocula mittam:

Ebibat, et subito pallentis torpeat artus.

Voluite præcipitem mea licia uoluite rhombum.

Sande manus Leporem. Leporis penetrabile uirus.

Nascitur Eois hic fluctibus: adtulit Aegle,

Doltra Aegle, iussitq; inimicum tangere limen.

Curre age, tange simul, simul obline. cras mihi poenas

Perfidus ille dabit: gemit ipso in limine Mæon.

Sistite præcipitem iam nunc mea licia rhombum.

Contere et Halcyonis nidum mihi. Pellere uentos

Dicitur, et sænas pelagi mulcere procellas.

Forsetan hic nostros sedabit pectoris æstus.

Sistite præcipitem, iam sistite licia rhombum:

Hactenus ille. qd huic subiunxerit ordine Thelgon,

Attepe. non omnes unus dolor angit amantes.

Thel. Rupe sub hac mecum sedit Galatea. uidebam

E t Capreas, & quæ Sirenium nomina seruant
R ura procul. ueteres alia de parte ruinas
H erculis, ambusta signabat ab arce Vesenns.

Exere cæruleos Triton de gurgite uultus.

I pse meas Triton Nereo deferre querelas,

I pse potes curua resonans super æquora concha

E t scopulis narrare, & fluctuagis Balænis.

Exere cæruleos Triton pater exere uultus.

H ic primos mihi congressus dedit illa roganti:

H ic niueam formosa manum porrexit, & (Eheu

Quid retolo?) tactos in me defixit ocellos.

Exere cæruleos Triton de gurgite uultus.

H uc ades o mea cura. quid o quid lenta moraris?

I pse ego te propter, socios, cymbamq; reliqui.

Exere cæruleos Triton pater exere uultus.

H ic tibi consuetas formosior explicat umbras

P opulus. Amplector sæpe hanc, atq; oscula figo

C orticibus: sæpe ipsa pedum uestigia quero.

E t siquid manibus tetigisti, floribus orno.

Exere cæruleos Triton de gurgite uultus.

Quem mihi nunc præfers? si te iugæ frondea, si te

A rbuta, pascetesq; iuuant per rura capellæ:

N os quoq; non gracileis nunc primū iungere auenas

D iscamus. incasas implent mea carmina fagos:

E t mea Mænalijs pendet iam fistula syluis.

Exere cæruleos Triton pater exere uultus.

S in magis adrident hæc litora, sin magis alti

D initæ pelagi: sparsos quis cogere pisces

D octior, aut rigidum dextra iactare tridentem?

Exere cæruleos Triton de gurgite uultus.

HERPYLIS

N on ego delphinis, te indice, non ego thynnīs
 A equore uel medio dubitem certare natando.
 Quid tibi me iactem? cui uix numerare uel hamos
 N unc uacat, aut restes, onerataq; retia plumbo,
 E t sinuesso textas de uimine nassas.

Exere cæruleos Triton pater exere uultus.
 M e Ligurum duræ rupes, me Gallia norunt
 L itora: piscantem pariter me Varus, & ingens
 S ensit Arar, sensere maris fera monstra Britanni
 Obrue cæruleos Triton sub gurgite uultus.
 E t post hæc heu dura fugis. non te mihi tellus
 E xtera, non uenti rapuere. sed accipe munus,
 A ccipe. non ultra tecum Galatæa sedentem
 A dspecies. I læta nouas meditare choreas.
 Obrue cæruleos Triton pater obrue uultus.

PHARMACEVTRIA.

BATTVS, THELMETHOVVS.

si fas est lusus, & uera referre uicissim:
 Quo cœlum mouit, iussitq; tremiscere terras,
 THELMETHOI carmen stipula meditemur inani.
 Nec minus æternos BATTI dicamus amores:
 Si fas & lusus, & uera referre uicissim.

Tu mihi, cui late Tellus, Herebiq; nocentes
 Vmbrae, & syderei parent spatia ardua Cœli,
 Quando olim Parthumq; Ducem, Tyriasq; phalāges
 Auspicijs Romana tuis in sacra receptas
 Ipse canam melius: nec te præsente uerebor,
 Itala Castalides excire ad bella sorores:

O cœna nunc Pacis, rerum te MAXIME CLEMENS
 Præsides, nunc humilem non aspernabere lusus.

Vix se se rutilo patefecerat Hesperus ortu:
 Quum matres teneri compellant uocibus Agni.

BATTVS in hæc passis prorupit ad æthera palmis:

Bat. Occide, iamq; diem magno sol obrue ponto.

Nox mihi cara, solet miseros hæc semper amores,
 Et commissâ sibi, nulli referanda Deorum,
 Aurea perpetuis inuoluere furtâ tenebris.

Præsta age Sicanijs mea mi noua uictima flammis.
 Sicanijs quondam uomere incendia montes:
 Idem uix tenuis liquidum modo in aëra fumos.
 Sed noster quamuis nunquam non arserit ignis:
 At nunc præcipue tamen in præcordia seuit.

Præsta age Sicanijs mea mi noua uictima flammis.

PHARMACEVTRIA.

V iſtina crudeli uitam ne morte precetur.

S ic decet: & uotis melius, precibusq; litandum eſt.

P roq; mola gemitus, lacrimæ pro ſanguine ſunto.

A ut aret, aut tenero ſeruetur Taurus Amori.

Præſta age ſicanijs mea mi noua uictima flammis.

O' lacrimæ, o' gemitus: Ah qui præcordia quaſſat

I mpetus? o' ſuperum ſi cui mortalia cura,

(Quandoquidẽ coelũ nõ hoc mihi inane putandũ eſt)

N e facite inſano peream ſuccenſus amore:

A tq; hic experiar pelagi fera monſtra ſicani.

Præſta age ſicanijs mea mi noua uictima flammis.

T e miſer eſtatio, naſtum quã deſpicit æquor

C uctius, & ſaxis notus Pelerinus acutis,

V t primum adpulſus, deſegit eſt millibus unam.

E t iam non pueri poteramus ſcire, quid eſſet.

Præſta age ſicanijs mea mi noua uictima flammis.

D ura animi uirgo, quam nec noua carmina, nec tot,

E t tam blanda gregis placarunt munera noſtri.

A t maneis quoq; dona mouet: & ARIONA delphin

N eſcio quem ſicali ſubiit per qærula tergo.

Præſta age ſicanijs mea mi noua uictima flammis.

H inc etiam Tigres abſunt, V rſiq; Leæq;

E t qui præterea Gryphesq; V riq; feruntur:

S erpentumq; genus uariũ, pictiq; dracones.

Quid CHARETINA fugis? Dũ formã ſufficit ætus

I ntegra, ne diuinũ celeſtia munera temne.

Præſta age ſicanijs mea mi noua uictima flammis.

S i mihi credideris, patrios imitabere foetus,

N eſtareos læta preſſos uel arundine ſuctos,

V el non ingratos hyblæi mellis honores.

Nam facere o' CHARETINA, ipsa te iudice, debet
Ad mores etiam, cui ius stat in omnia, cœlum.

Præsta age sicanijs mea mi noua uictima flammis.
Môstru scylla procul, rabidæ procul ora Charibdis:
Fumai e'q; procul turpis POLYPHEMVS ad Aethnâ
Excubat, et nautas dirum conclamat in omnes.

Præsta age sicanijs mea mi noua uictima flammis.
Ne seni CHARETINA. Ades huc mea uita, meū cor:
Nanq; uides, quantum non sunt hæc litora tanti,
Vt tantum nostras contempnas dura querelas.

Præsta age sicanijs mea mi noua uictima flammis.
Nunc armenta lupis constent: caua litora nulli
Contingant fluctus, nullas uaga flumina ripas.
Diferat hos, illis nitat sol aureus indis.
Gallus in Eoas moueat sua Gæsa cateias,
Hesperia siculae, Brutæq; oblitus auenæ.

Præsta age sicanijs mea mi noua uictima flammis.
Quod si nec precibus, lacrimis neu flectitur ullis:
Iam peream. Cui. n. Domina uiuimus iniqua?
Ah miserum rigido pectus transfigere ferro
Nos quoq; posse sciat. Vos chara armenta ualete.

Cede age sicanijs mea uictima, cede age flammis.
Hæc BATTVS. Tum quæ firmi subiunxerit oris
Thel. Vltura indignos auersi SANCIS amores,
Humana SANCIS nulla reuocabilis arte:
Lustratis magico tandem de more puellis
Quatuor, in trinium solers concesserat AEME.
Qua neque uel patrij magalia regia montis,
Vel uicina colit Phœnicia rura Panhormi,

PHARMACEVTRIA.

Nec gelidam tenuit Rhodopen, & Thessala Tempe
 Vlla, Poli geminos peruertere doctior axis:
 Carminēq; à pedibus componere rursus eosdem.
 Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.
 Numina nec terris defunt, nec numina ponto:
 Tartareas etiam sedes, vastasq; lacunas,
 Ararumq; domos superas, & tecta frequentant:
 Inq; vicem cœli flammantia sidera torquent.
 Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.
 Tu procede mihi nullo deterrita cantu,
 Nullius Aemonij pellesta in licia rhombi:
 (Omnia quando aliter) nitido soror æmula curru.
 Aggrediemur, anus docuit quas THATRACHIS artes
 Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.
 En locus: Hic certo ducatur circulus orbe.
 Huc mihi, quæ uiuo sacros de fonte liquores.
 Dextra Aciensem OPIS: Pallam tu porrige læua.
 Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.
 Sanctum corripe tu dextra, læuaq; uolumen:
 Ne ue aperi, caue. Iam nusquā strepit aura: gescūq;
 Omnia: & obliquos posuerunt sidera cursus.
 Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.
 Aroram SPIO, tardi PHOENUSA Bootas
 Spectabis currus: Lybiam, Caurosq; procaters
 OPIS, at occiduum MENELANTA tuebere solem.
 Surgite ab æthereo sacra Numina, surgite campo.
 Non ego nunc tenuis stygio de gurgite manes
 Eliciam, & trepidos aliena in regna ciebo.
 Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.
 Mente plagas agito penitus superare repostas:

Et pyro

Et puro indigenas habitantes æthere diuos
Sollictare: sacro quicquam si carmine possum.
 Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.

Ne circumducti tutæ de munere ferri,
Ne trepidate meæ: ultus ne horrete uagantum.

Quam me sæpe auræ, quoties sensere uolantem

Nubes? argutusq; lupis ferus obuius? At uos

Humana, & mihi descendite Numina forma.

Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.

Vos ego, ni dicto. uos hic mihi sibilus, & qua

Ipsa ego commoneor, uacuas uox missa per auras

Euocat. En magnæ rerum parete magistræ.

Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.

En caput, en humeros, supremum insigne uidetis.

Atq; alia ex alijs cognoscite: quæ sibi quondam

Barbarus explicuit: multa qui clarus ab arte,

Diuces opum, felix Solymis regnauit iniquis.

Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.

At ueniunt: Io, Io comites, quæ cuiq; libido,

Dũ simul empiruat, simul umbra redãtruat umbræ,

Poscite: neu triuia contemnite munera Phœbes.

Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.

Formosum mihi Mamertina abducite terra,

En rapite, en unum, repeto, mihi reddite SANCIM.

Nam meus ante fuit. Properate, sit ille, quod olim.

Surgite ab æthereo sacra Numina surgite campo.

At ne syderei lædantur membra Camilli,

Impero: nec longos cœli per inania tractus

Extimeat: tantum Zephyrũ mulcentibus auras

Vratur, ueteresq; pererrent pectora flammæ.

Sannazarius.

G

PHARMACEVTRIA.

Surgite ab aethereo sacra Numina surgite campo.
 I licet ecce adsunt. Meus ecce: uel erro, & inanens
 Hic quoque rerum umbras miserae captamus amātes?
 Certus adest. Teneo iam Dīs felicior ipsis.
 scandite in aethereum, iam scandite Numina capū.

VIRGILII. PHARMACEVTRIA.

Damon. Alpheſibæus.

Astorum musam Damonis, & Alpheſibæi,
 p Immemor herbarum quos est mirata iuuenat
 Certantes: quorum stupefactæ carmine lyncæ:
 E t mutata suos requierunt flumina cursus:
 D amoris musam dicemus, & Alpheſibæi.
 T u mihi, seu magni superas iam saxa Timau:
 S iue oram Illyrici legis æquoris, en erit unquam
 I lle dies: mihi cum liceat tua dicere facta?
 E n erit: ut liceat totum mihi ferre per orbem
 S ola Sophocleo tua carmina digna cothurno?
 A' te principium: tibi desinet. accipe iussis
 C armina cepta tuis: atque hanc sine tempora circum
 I nter uictrices ederam tibi serpere lauros.
 Frigida nix cœlo noctis decesserat umbra:
 C um ros in tenera pecori gratissimus herba est:
 I ncumbens tereti Damon sic cœpit oliuæ.
 D. N ascere, præque diem ueniens age Luifer alnum:
 C oningis indigno Nisæ deceptus amore
 D um queror: & diuos, quamquam nil testibus illis
 P roseci: extrema moriens tamen alloquor hora.
 Inape Mænalios mecum mea tibia uersus.

Mænalus argutumq; nemus, pinosq; loquentes
Semper habet: semper pastorum ille audit amores:
Panaq; qui primus calamos non passus inertes.

Incipe Mænalios mecum mea tibia uersus.

Mopso Nisa datur. quid non speremus amantes?

Iungentur iam gryphes equis: æuq; sequenti

Cum canibus timidi ueniens ad pocula damæ.

Mopse nouas incide fæces: tibi ducatur uxor.

Sparge marite nubes: tibi deferit Hesperus Oetam.

Incipe Mænalios mecum mea tibia uersus.

O digno coniuncta uiro, dum despicias omnes:

Dumq; tibi est odio mea fistula: dumq; capellæ,

Hirsutumq; supercilium, proluxaq; barba:

Nec curare deum credis mortalia quenquam.

Incipe Mænalios mecum mea tibia uersus.

Sepibus in nostris paruam te roscida mala,

(**D**ux ego uester eram) uidi cum matre legentem.

Alter ab undecimo tum me iam ceperat annus:

Iam fragiles poteram à terra contingere ramos.

Vt uidi: ut perij: ut me malus abstulit error.

Incipe Mænalios mecum mea tibia uersus.

Nunc scio, quid sit amor. duris in cotibus illum

Ismarus, aut Rodope, aut extremi Garamantes

Nec nostri generis puerum, nec sanguinis edunt.

Incipe Mænalios mecum mea tibia uersus.

Sæuus amor docuit natorum sanguine matrem.

Commaculare manus. crudelis tu quoq; mater.

Crudelis mater magis: an puer improbus ille?

Improbus ille puer. crudelis tu quoq; mater.

Incipe Mænalios mecum mea tibia uersus.

G ij

VIRGILI

Nunc & oves ultro fugiat lupus: aurea dura
 Mala ferant quercus: Narçisso floreat alnus:
 Pinguis corticibus sudent electra myrica.
 Certent & cygnis ululæ: sit Tityrus Orpheus:
 Orpheus in syluis, inter delphinas Arion.
 Incipe Mænalios mecum mea tibia uersus.
 Omnia uel medium fiant mare. uiuite syluæ.
 Præceps aeris specula de montis in undas
 Deferar: extremum hoc munus morientis habeto.
 Desine Mænalios, iam desine tibia uersus.
 Hæc Damon. uos quæ responderit Alphesibæus,
 Dicite Pierides. non omnia possumus omnes.
 Al. Effer aquam: & molli cinge hæc altaria uitta:
 Verbenasq; adole pingues, & mascula thura:
 Coniugis ut magicis sanos auertere sacris
 Experiar sensus. nihil hic nisi carmina desunt.
 Ducite ab urbe domum mea carmina, ducite Daphnim.
 Carmina uel cælo possunt deducere lunam:
 Carminibus Circe socios mutauit Ulyssi.
 F rigidus in pratis cantando rumpitur anguis.
 Ducite ab urbe domum mea carmina, ducite Daphnim.
 Terna tibi hæc primum triplici diuersa colore
 Licia circundo: terq; hæc altaria circum
 Effigiem duco. numero Deus impare gaudet.
 Ducite ab urbe domum mea carmina, ducite Daphnim.
 Nec te tribus nodis ternos Amarylli colores:
 Nec te Amarylli modo: et Veneris dic uincula necto.
 Ducite ab urbe domum mea carmina, ducite Daphnim.
 Limus ut hic dure sciat, & hæc ut cera liqueat,
 Vno, eodemq; igni: sic nostro Daphnis amore.

S parge molā: & fragilis incēde bitumine lauros.

D aphnis me malus urit. ego hāc in Daphnide laurū.

Ducite ab urbe domū mea carmina, ducite Daphnim.

T alis amor Daphnim, qualis, cum fessa iuuentum

P er nemora, atq; altos quærendo bucula lucos

P ropter aquæ riuum uiridi procumbit in ulua

P erditæ: nec seræ meminit decedere nocti:

T alis amor teneat: nec sit mihi cura mederi.

Ducite ab urbe domū mea carmina, ducite Daphnim.

H as olim exuias mihi perfidus ille reliquit,

P ignora cara sui. quæ nunc ego limine in ipso

T erra tibi mando. debent hæc pignora Daphnim.

Ducite ab urbe domū mea carmina, ducite Daphnim.

H as herbas, atq; hæc ponto mihi lecta uenena,

I pse dedit Mæris. nascuntur plurima ponto.

H is ego sæpe lupum fieri, & se condere syluis

M ærim, sæpe animas imis exire sepulchris,

A tq; satus aliò uidi traducere menses.

Ducite ab urbe domū mea carmina, ducite Daphnim.

F er cineres Amarylli foras: riuoq; fluenti,

T ransq; caput iace. ne respexeris. his ego Daphnim

A ggrediar. nihil ille deos, nil carmina curat.

Ducite ab urbe domū mea carmina, ducite Daphnim.

A spice, corripuit tremulis altaria flammis

S ponte sua, dum ferre moror, cinis ipse. bonum sit.

N escio qui certe est: & Hylax in limine latrat.

C redimus? an qui amant, ipsi sibi somnia fingunt?

P arate, ab urbe uenit, iā parate carmina, Daphnis.

EOBANI HESSI EX THEOCRITO
INTERPRETATIO.

h As lauros, hæc mista fer huc age Thestyli
philtrā,

A tq; hæc purpureæ tege pocula uellere lanæ:
E xcantare uirum magno mihi amore molestum
A ggredior, quem nunc bis sex desidero soles:
Q ui nec utrum uinam, nec utrū sim mortua, nouit:
N am mea nequaquam iandudum limina pulsat
I mprobus: an'ne aliō placidos ille egerit ignes
I nconstans amor, & facili mutabilis aura?
T imageti igitur cras fortis adire palæstram
C onstitui, ut calido sudantem in puluere uisum
I ncausē, quibus ille malis me ludat amantem.
N unc tamen exantabo uirum: mihi sacra ferenti
L una faue, claraq; uelis te in luce uideri:
S acra tibi taciturna feram, tibi cetermina dicam:
O dea, terrestriq; Hecati, quam luce carentem
B usta per & nigro gaudentem sanguine, ad auras
S urgentem patulis catuli timuere sepulchris.
T u nunc salue Hecate, Eumenidū dea magna potētū:
I n finemq; adsisse, nec inferiora paranti
P harmacæ Medææue, aut flauicomæ Perimedæ,
A ut quibus usa fuit stellati filia solis.
I ynx redde domū retrahēs mihi redde maritū.
F arrā tibi hæc primum sacro comburimus igni.
S parge sed infelix age Thestyli, quis tibi mentem
E ripuit furor? an derides improba? uerum
S parge simul dicens, hæc spargo Delphidis ossa.

Iynx redde domū retrahens mihi redde maritū.
 Delphis me malus urit, ego hanc in Delphide laurū.
 Atq; ut in igne crepans incenditur illa, nec ulli
 Amplius apparent cineres, ustæ ue favillæ,
 Sic uno in cineres abeat atro Delphidis igni.

Iynx redde domū retrahēs mihi redde maritum.
 Hæc ut agente dea flammis mihi cera liqueſcit,
 Sic in amore meo liqueſcat Delphis: ut autem
 Aereus hic Rhombus conuertitur à Venere ipſa,
 Ipſe uoluetur ſic ad mea limina Delphis.

Iynx redde domū retrahens mihi redde maritū.
 Urfura nunc tibi ſacrifico, tu Ditis in aula
 Confreſſiſſe adamanta, & ſiquid durius illo eſt,
 Magna Diana poteſ: ſed in urbe latratibus ædune
 Nunc mihi ſigna canes: certe dea uenit, & errant
 In triuijs, reſonantq; citis tinnitibus æra.

Iynx redde domū retrahens mihi redde maritū.
 Ecce ſilent tacti tranquilla uolumina ponti,
 Et nocturna graues poſuerunt flamina uenti.
 At non illa tacet, non pectoris illa quieſcit
 Intima flamma mei, ſed tota peruror in illo,
 Qui me legitima miſeram pro coniuge fecit
 Eſſe malam triſtemq; dolore pudoris adempti.

Iynx redde domū retrahens mihi redde maritū.
 Nunc ego ter libo, ter & hæc bona carmina dico,
 Siue leuis mulier, ſeu quis puer acubat illi,
 Illius impediunt tam craſſa obliuia mentem,
 Theſea quàm memorat quondam tenuiſſe ſuperbum,
 Deſerto quum pulchrâ Ariadnan in orbe reliquit.
 Iynx redde domū retrahens mihi redde maritū.

THEOCRITI

N ascitur Hippomanes in montibus Arædos oræ,
H erba nocens, qua tota armenta mouentur equorum
I n furias, rabidiq; feruntur in auiæ pulli:
S ic ego te Delphin uideam hæc in tecta reuerti,
C orreptum furia pingues liquisse palæstras.
Iynx redde domū retrahens mihi redde maritū.
P erfidus hanc Delphis de chlæna perdidit oram:
H anc ego nunc uellens duro infero protinus igni.
H eu crudelis amor, quid inhærens ossibus omnem
S anguinis humorem bibis ut fluminalis irudo?
Iynx redde domū retrahens mihi redde maritū.
N unc ego uirosæ tero frigida membra lacertæ,
P ocula cras tibi præsentis missura ueneni.
V erum age sume uenena hæc Thesstyli, et ista subūge
L imina, quæ nunc me retinent ceu reste ligatam,
Q uandoquidem de me nil curat perfidus ille:
E t tacto dic murmure, spargo Delphidis ossa.
Iynx redde domū retrahens mihi redde maritū.
N unc certe, nunc sola manens, qbus utar amorem
D eplorans lacrimis? quæ prima exordia captem?
N ostra quis immisit deus hoc in corda uenenum?
P lena canistra ferens Eubuli uenit Anaxo
F ilia, ad hæc triniæ nemoris loca sacra Dianæ,
T empoꝛe quo sanè uariarum pulchra ferarum
P ompæ parabatur, quas inter sæua Leæna.
V nde hic durus amor mihi uenerit acipe Luna.
E t me Tencharide nutrix hæc Thressa rogauit,
H æc uiciana meis foribus mulierq; beatæ,
V t pompā aspicerem, quam protinus ipsa sequebar,
I nfelix pulchra circumdata corpora bysso,
suspensamq;

Suspensamq; gerens Clearistæ xystida collo.
Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Luna.

Iam mediam permensaniam, qua rura Lyconis
Sunt sita, Delphin ego hic atq; Eudamippon euntes
Conspexi simul: his coma flaua æquas Helichrysum,
Pectora splendoriora fuerunt lumine Lunæ,
Vt qui defererent calidæ graue munus arenæ.

Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Luna.

Vt uidi, ut perij, ut me malus abstulit error,
Vt misera mens læsa, ut formæ protinus omnis
Dilapsus uigor effluxit: nec iam amplius ulli
Instabam pompæ, nec tum satis ipsa sciebam,
Quo uel domum pacto post illa reuersa fuisset
Curabam, sed enim morbo populabar acuto.
Nocibus ergo decem totis, totidemq; diebus
Decubui, duro recubans moribunda cubili.

Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Luna.

Iam mihi corpus erat pallenti debile thapso
Pallidius, prorsumq; leues cecidere capilli,
Et cutis exanguis nudis uix ossibus hæsit.
Quas ego non scrutabar anus, quas posse putarem
Carminibus misero medicamina subdere morbo?
Sed nihil hoc leniora mali contagia sensi.
Interea cursu cæu præpetè tempus abibat.

Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Luna.

Protinus hæc famulæ nimium quoq; uera loquebar:
Hec agendum duri mea Thestyli quære doloris
Curam aliquam, quia me totam nunc Myndius iste
Possidet, et miseram curis ingentibus urit.
Ad Timageti tu nunc digressa palæstram

THEOCRITI

O bſerua, nam ſepe illic uerſatur oberrans.

Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Luna.

I llum ubi conſpicias abeuntem, & nota paleſtræ

L imina linquentem, tacite innue, & iſta memento

D icere: te ſimætha uocat: ſi adducere poſſis.

H æc ubi dixiſſem, citius dicto illa profecta

A dduxit iuuenem formoſo corpore Delphim.

Quem ſimul aſpexi uenientem præpete planta,

Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Luna,

O brighi niue frigidior, ſimiliq; pruinis

H umidus ex tota ſudor mihi fronte fluebat.

I am quoq; lingua ſtetit: nec tantum uocis habebam,

Quantum chara uocans in ſomnis filia matrem,

P allenti ſimilis bullæ iam tota colorem.

Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Luna.

H ic me ille aſpiciens, in terram lumine fixo,

I n lecto aſſedit blanda ſic uoce profatus:

P ræueniſſe quidem tu me ſimætha uideris,

H æc in amica uocans tua nunc me limina, tantum,

Quantum ego formoſum curſu præuerto Philinum.

Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Luna.

V eniſſem nanq; ipſe, per ipſa Cupidinis arma

T ertius, aut quartus ueniſſem nocte futurus

I pſe tibi qualem non dedigneris amicum,

I nq; ſinu placido Bacchi ſacra mala tuliſſem,

I n capite Herculeæ geſtans de fronde coronam

P opuleam, cingens uestiſſet purpura circum.

Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Luna.

Quòd ſi me amiſſiſſetis, laudandum, & amicum

F eciſſetis opus, quia dicor & ipſe probatæ.

E t facilis iuuenes inter bonitatis athletas.
A tq; ita concubitus ue tuos, aut oscula saltem
S umpsissem formosa, alio si fors an amantem
M e repulissetis: sera si præfixa fuisset,
L ampadas huc adduxissem cunctasq; bipennes.

Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Lune.
N unc bone quod veneri prima hæc ego debeo, postq̃
T u me quo torrebar ab igne secunda leuasti,
O mulier tua grata uocans ad limina amantem
S emistum misere. Nam Vulcano Liparæo
S æpe superbus amor grauiora incendia miscet,
Vnde hic durus amor mihi uenerit accipe Luna,

E t castas terret furiarum uerbere Nymphas,
L inquentes thalamosq; uiri calidumq; cubile.
D ixerat hætenus ille: ego dudum credula, dextram
I llus attingens in mollia strata reclino,
M ox calefiebat de corpore corpus, & ora
F eruebant solito uehementius, atq; id agentes
S uauiter alterno confundimus ora susurro.
E t ne chara diu nuger tibi Luna, peractum est
Q uod summe placuit, cupidi quod iniuimus ambo.
H oc desiderium conceptum fouit amorem,
I urgra nec grauib; contraximus ulla querelis
A mplius, excepto quod heri turbauit amantem.
V enit enim mater nunc in mea tecta philistæ
I llus illa meæ tibianis, atq; Melixis,
Q uando hodie auroram roseitraxere iugales
O ceano, coeli ad fastigia prima relicto.
Q uæ cum plura mihi, tum Delphida dixit amorem
C onuertisse alio: sed seu puer ille fuisset,

THEOCRITI

S eu mulier, quam depereat, se scire negabat:
 S ed tantum quod amet, nimioq; offusus amoris
 A estuet ille mero, tandemq; ut abisset, & illi
 D ixisset, se uelle fores ornare coronis
 I llus, hæc mihi uera hospes uerissima dixit.
 E t prius ipse ad nos persæpe uenire solebat,
 N obiscumq; olearia uasa relinquere Delphis:
 H æc est nunc bis sexta dies postquam ille recessit,
 N ec redijt: fruitur ne alio securus amore
 O blitus nostri? cui nunc hæc philtera paramus:
 E t certum excantare uirum est: si perget, & istis
 A mplius afficiet curis, Plutonia quæret
 R egna, domos pulsans Parætrum, & fata subibit.
 T alia tamq; potentia phar maca Cistala diues
 H æc tenet: A syrio quod habemus ab hospite munus:
 At tu nunc ueneranda uale, niueasq; quadrigas
 A d mare uerte tuas, duros perferre labores
 S icut constitui, ipsa feram: nunc pulchra colorem
 S alue Luna, aliæ saluete & uos mihi stelle,
 P ost axem tacitæ subeuntia sydera nocti.

IOLAS.
MORSON, ET CEPHYLAS
PISCATORES.

55

- M. Nunc animo pariter nobis, linguaq; fauendum
O' CEPHYLA. sunt hic praesentia Numina diuinum.
- C. Nil ergo hac MORSON uacui faciemus i umbra?
- M. Nil CEPHYLA. Aulæis tantum sine fine beatis,
Quæ mare, quæ terras æterno uere nitentis,
Et cælum referunt, fas, oblectere silendo.
- C. At nullo prorsus sermone lenabimus aureis?
Non ne satis fuerit, toto quod retia ponto
Cessant, et nullæ pertentant ostia naßæ?
Non hami in manibus, nõ fuscina. Denique nostrum
Pro se quisq; pedem uix iam facit: ipsa coacte
Nostra modo hæc radens abiegnis Cærule palms.
Quorsum opus est, etiã prestare silentia MORSON?
- M. Edocti multa sic religione tenemus:
Mortali diuina nefas quæcunq; mouere.
Sed tu siquid habes, haud nobis angulus ædis
Deerit, uel cælo spaciosum litus aperto.
- C. Vis tibi, quod superis nec sit graue forsan, et ipsam
Hanc quoq; respiciat lucemq; et sacra, canamus?
Ocia quandoquidem frustra tam lenta moramur
Segnes, et nulla capti dulcedine rerum.
- M. S ubi IOVE cuncta licent. Nihil ē IOVE maius i orbe.
Huc ades. Hac nullos superum lædemus in alga.
- C. Dum pius ignauum iam terq; quaterq; sonoro
Aere ciet populum, nunquam de more frequentem
Adangitq; adytis sese pondusq; sacrorum
Nondum etiam puris expensum rite ministris

IOLAS.

A ugusta impertit properans ad templa sacerdos
D um graditur, pompamq; trahit spectandus in auro
P lurimus, & festas carmen meditatur ad aras.
D iam, quod iuuenum circumplaudente corona,
S axo innixus heri senior cantabat IOLAS.
D umq; alij ad solem funers, & retia siccant:
F orte ego de scopulo, leuens per litora conchas
C aptans, audiui: Iuuitq; ediscere totum.

T u * laudes, tu * nobis
I pse tuum, si tanta tamen feret ora, repones.

Crastina lux pueri, qua iam mutandus ab illo
S AVLVS abit multa perfusus lumina nocte:
Q uid secum praesensq; ferat, moneatq; futurum,
D iscite. sunt uitae secum praesagia nostrae.

Ferrea nos canimus uobis hinc pensa dearum,
Q uae uolumus seris tastata nepotibus esse,
E docti certis per secula longa periculis.

Ferrea nos canimus, uos discite pensa dearum.
L uaser & nitido si fulxerit ortus eoo,
C larius & occiduas idem petat hesperus undas,
O ceani pergent inuisere regna parentis
O rdine quisq; suo. Pauci modo, nostra, relict
R erum custodes adnabunt aequora pisces.
A t contra laetae complebunt horrea messes.

Ferrea nos canimus, uos discite pensa dearum.
I psa CERES cupidis ubi fauerit alma colonis:
R arior adriacum nostra est tum praeda per actam.

Ferrea nos canimus, uos discite pensa dearum.
S en liquido terras inroret aquarius imbre:
S en concreta magis spisso ruat aethere densa

Vellera cana niuis: præter solennia vota,
 S pes anni, & lata miseris labor omnis in herba
 Deperit agricolis. At merx uilissima pisces.

Ferreæ nos canimus, uos discite pensa dearum.

N ostris nos opibus siculæ sine munere matris

S at dites, uanis quoties seges horret aristis.

Ferreæ nos canimus, uos discite pensa Dearum.

A colio ad superos educti carcere uenti

I ndixere dolos, pacemq; odere proterui.

A r mari totum uideas tum classibus æquor:

A tq; tubas, atq; æra sacris terroribus auras

C oncutere, & durum late omnia poscere bellum.

Ferreæ nos canimus, uos discite pensa dearum.

N unquam non uenti terraq; mariq; futuras

I nsidias, Martisq; monent instare tumultus.

Ferreæ nos canimus, uos discite pensa dearum.

P igræ propter humum nebulæ, per flumina nota

Aerij quales exhalant rura Casini,

M ore suo semper noculis imitata malignas:

P erniciem late gregibus, lethumq; minantur

I nforme his etiam, PROTEVS quos pascit in alto.

Ferreæ nos canimus, uos discite pensa dearum.

M orbosq; tristemq; luem prædicere suetas

P astores nebulas uotis auertite crassas.

Ferreæ nos canimus, uos discite pensa dearum.

M. D ulce tuū nobis, sed nec minus utile carmen

O CEPHYLA, dignum grandæuo carmen IOLA.

C. Tu contra, medio penitus si pectore *

Heret, & æterno quoq; me sibi uinxit amore:

T u * refer, & te digna repende.

IOLAS.

M. Ne CEPHYLA, ne chare puer, nā plurima restāt,
H is etiam tu plura uelis. Divina sacerdos
I nchoat: & iacuae fluitant, uiden, undiq; cymba.

CEPHYLAS, ET MORSON
PISCATORES.

C. N unc uacat o' MORSON optata per oia nobis:
Nunc recita, quæcunq; tuo de * quondam
F atidici latias uates cecinere per urbem.

S acra mihi, & festas neq; n. causabere lucers.

M. Ille quidem uates (quando parere necesse est)

V ates, & nostro longe quoq; maior IOLA,

A tq; prior Delphis, & A polline certior omni:

S aturnoq; olim uiguit sub Rege: priusquam

I psa etiam collis peteret Carmenta latinos.

P riscis ex atavis seros id ad usq; nepotem

P erpetua carmen serie sibi, rettulit hospes

S eruatum, Patavi dum mecum uector ab urbe

H uc properat: Venetūmq; diu palatia Regum

I mmensam medijs molem miratur in undis.

I pse canam: memori carmen tu pectore conde.

TROIUS exasa Dux unus, & alter ab Ida

O cupat Hesperiam lata ditione minorem.

Posterior, subitis latium qui territat armis:

H ostilisq; ferox factus cognominis hæres,

T ransgreditur patrios infenso milite fines:

A c primo Oenotriam subigens, mox extera regna,

P unica Romana magalia subijcit haste:

Extremosq;

E xtremosq; hominum, domita feritate, Britanos
 C alcat, & Aethiopas seruos agit unus utrosq;
 A d primum generi (moneo) soceriq; duellum
 C orruet in medio, modico post tempore, cursu.
 T antarū nec opum quicquam, nisi nomen, et umbra,
 E xigua in magnis olim monumenta ruinis
 P erstabunt. Adeo uim uis uolentior urget
 S emper, & aeterna nihil est sine pace beatum.

At prior Euganeis placidus qui confidet aruis,
 V i nulla hospitibus, nullo metuendus ab ense:
 Q uiq; manus palmam, pleno maturior æuo,
 P rafert, & ramum semper pallentis oliuæ:
 I nq; suæ indigenas transfert cognomina gentis,
 V t VENETOS ultro dici iunet: inde per omnem
 A usoniam, iuuenis casum miseratus amici,
 S uscipit imperium: & deditibus undiq; sese
 S ponte sua populis, iuris moderatur habenas,
 C onsilio, & multa semper grauitate uerendus:
 P erpetuam ITALIAE pariet PRIOR ille quietem:
 N ec tantum Italiae, toti sed maximus ordi
 F actus, & aeternis rerum successibus auctus.

At prohibent, letos miseris effulgere soles,
 F ata prius, magnum donent quàm * terris.

Demissum coelo iuuenem mirabitur ætas
 V ltima, & obtuso peior, se iudice, plumbo.
 V tq; ego præstantis coelestia munera formæ
 P rateream, & raras ex culti pectoris arters:
 H oc DVCE trans vastas italæ à finibus alpeis,
 T ransq; mare auctus sardoas naue per undas
 B arbarus in patrias remeabit nuntius oras:

Sannazarius.

H

Qui natis, merita ruerint qua morte parentes:
 Coniugibusq; uirum crudelia fata suorum
 Impos adhuc animi, atq; tremens, tot millibus unus
 Narret: Et illatam testetur iure superbis
 Cladem: qua maior memoretur nulla priorum.
 Ianq; fore Italiam, nusquam non hoste fugato,
 Felicem, Et belli referat sine turbine latam.
 Tunc iterum Ausonius VENETO sub Principe miles
 Herculeas ultra statuet sua signa columnas:
 Taprobanesq; nouas, Thulesq; Et quicquid ubiq;
 Terrarum, Pelagiq; suo sub sole futurum est,
 Innumera ut tandem pateat post secula: tanto
 Adiectum imperio constanti pace beabit.
 Insignesq; alis, Et munere codicis aurco,
 Alacra (mirum) calcantes aequora planta,
 Per medias urbes passim toto orbe LEONES
 Iam placidi, positaq; procul feritate colendi,
 Incedent rerum domini, Et tutela deorum.
 Tum ligo, tum curuæ tersa rubigine falces,
 Desertisq; iterum uomer splendescet in agris.
 Purpureæ cultis mitescent collibus unæ.
 Et mutata salix liquido pinguescet oliuo.
 Stabuntq; hybleo distenta aluearia melle.
 Mixta rosis fundent candentia lilia nepres:
 Horrentesq; ferent uiolaria mollia dum.
 Pacato tutus credet se nauita ponto:
 Et mercis alio nobis exponet ab orbe.
 Non tinnitus erit, quenquam qui exterreat, ullus:
 Non tuba, nec trepidi nomen clamoris ad arma:
 Sed tantum suspensa tholo per scuta, per hastas

Dum sibi quisq; suas urbesq; , & rura frequentat,

Diuidet ingentes impunis aranea telas.

Nereides ludent, ludent ad litora pisces:

Et vario uolucres mulcebunt aëra cantu:

Nec sua deficient montanos præmia Panas.

Mille greges iuncti ter millibus armentorum

Ibunt, & letis decerpent gramina campis,

Plena domum niuei referentes ubera lactis:

Lactis, quod suauem pascentibus effluet ulcro

In morem: & pulchro terras humore rigabit.

Omnia erunt aurum, sol aureus, aureus orbis,

Et siquid fuluo fuerit præstantius auro:

Inuideant regnis nostra hæc ut sceptræ futuris.

Felices, quoscunq; manent ea secula nepotes.

C. At, quorum intererit, tibi Dū quæcunq; mereris,

Et plura his tali MORSON pro carmine reddant.

M. Hæc luisse tenuis potuit fortasse licere.

C. MORSON siste gradum. quid tu mihi seria lusus,

Appellas: tam certa Deūm dum fata recensēs?

Quin itera carmen: meq; his age lusibus exple.

M. Sit satis hoc hodie. socij te retia circum

Siaa manet CEPHYLA: me noster Daphnis i urbe.

H ij

GABRIELIS ALTILII
EPITHALAMION.

Virpureos iam læta sinus Tithonia coniux
p Extulerat, roseoq; diem patefecerat ortu,
Ceruleū tremulo percurrens lumine pontum:
Qui cupido sua uota uiro, desponsaq; dudum
Connubia, optatosq; toros, & gaudia ferret:
Cum dulces patris amplexus, cum moenia charæ
Parthenopes, notasq; excedens linqueret arces
Sfortiadæ iuueni donanda Aragonia uirgo.
Ipse leui pater aduolitans per cærula curru
Neptunus late undisonum substrauerat æquor,
Insidiq; minas pelagi: nec gravior undis
Temperies, cælo'ue quies demissa sereno
Adfuit, aut aliàs spirarunt lenius auræ.
Hic studijs, uarioq; adsensu læta inuentus,
Fronde noua redimta comas, myrtoq; uirenti,
Dum fremit: & ualidos certatim adnixa lacertos
Remigio expediunt alacres: transtrisq; locati
Exultant, lætoq; sonant cæua litora plausu:
Dum patrio flet nata sinu: dum neptis auito
In gremio, fratrumq; pijs complexibus hæret:
Et longum inter se chara ceruice morantur:
Ac gemitu simul urbs omnis, simul ægra supremo
Digressu, desiderio intabescit ituræ:
Litoreq; effusi toto, atq; è moenibus altis
Prospectant: mixtæq; uiris longo ordine matres
Et lacrimis incedentem, uotisq; sequuntur:
Felicisq; uias abeunti, auræq; precantur: —

P arte alia, quæ perspicuo delabitur alueo
 I rriguis Sebethus aquis, & gurgite leni
 P rata secat, liquidusq; terit sola roscida lymphis:
 T ercentum diuersa locis se turba ferebant
 V irginei coetus nymphæ: Campana propinquis
 Q uas tulit ora iugis: quas dulcibus educat antris
 C entum Pausilypi, centum de uertice Gauri,
 E t totidem calidis è litoribus Baiarum:
 Q uæq; etiam Lyrim, lentisci feriq; recessus
 L interni, Bacchæa tenent quæ rura Vesui,
 C onueniunt: nec Vulturii, Sarni'ue puellæ
 N on adsunt, non æquoreæ Nesidos alumnae.
 Q uas inter mediæ magna cingente corona
 B is senæ superant forma præstante sorores,
 A urea Sebethi soboles, quas cærulea mater
 P arthenope una sciens musarum, & docta canendi,
 P arthenope primis teneras formauit ab annis:
 I mbuerat cantuq; nouo, numerusq; modisq;:
 P ars uiola, pars cæruleis implexa hyacinthis:
 I llæ Apio, hæ Narcisso, aliæ immortali Amarantho.
 P erpetuos namq; hos ipsæ sibi ludicra flores
 S emper alunt, uiridem semper de rore nitorem.
 E rgo inter sese manibus permutua iunctis,
 C ompositisq; leues quatientes motibus artus,
 I n numerum glomerantur. ibi uariante reflexu
 N unc pedibus choreas, nunc carmina plaudere cætu,
 C armina, quæ curuis in uallibus adsultabant,
 I ncipere, omnis Hymenæo ut ripa sonaret.
 M agnorum tædas superum, noctesq; iugales,
 E t cæli ueneranda canunt connubia Musæ.

GABR. AETILII

N os thalamos Isabella tuos, tua gaudia coniux
S fortiade, tenerosq; choris cantamus amores,
S anctaq; iura thori. Musarum nec pudet illos:
N ec te Naiadum Virgo, aut te carminis heros
P æniteat nostri. dilectæ fontibus & nos
P egaseis: præbet sebethus pocula nobis,
S ebethus liquidos fontes, & mollia tempe.

Dicite Hymē Hymenæe Hymē ter dicite nymphæ:
T uq; novas nifure faces, age Lucifer alnum
P ande iubar, roseumq; oriens caput exere: tandem
E xpectate redi: nec amantum uota moratus,
C oge tuis agedum flammis concedere noctem
A ctutum: tibi si cupidi sua uota mariti
C oncipiunt: tardusq; redis si semper eisdem:
S i tracta quem mente diu optauere puellæ:
P rimaq; incundæ nouerunt tempora noctis:
E xortum timidæ nutanti corde pauescunt

Dicite Hymē Hymenæe Hymē ter dicite nymphæ:
F ortunate gener tibi lux, tibi pulcher Eous
D eserit Oceanum, tibi candidus explicat ignes,
C andidaq; ora refert, fausto tibi sydere portat
C oniugium, dulcesq; toros, lætosq; hymenæos.
D exter enim è cælo, dexter Iouis astitit ales
N ascenti, crepuitq; nouum ter plausibus omen
A duolitans, dextrumq; adfulgens risit olympus.
H esperia in magna multis è millibus uni
V irgineos iunctura sinus Aragonia uirgo
A dueniat: sociosq; toros paret aurea coniux.

Dicite Hymē Hymenæe Hymē ter dicite nymphæ:
F ortunate gener, magnus tibi prosocter Atlas:

Quotq; sibi à prima percenset origine Iberus,
 A duenient reges soceri, Dis aqua propago.
 H os tibi per titulos, atq; hæc per nomina felix
 A dueniet felix eadem sub stragula coniux:
 S ydonio tecum excipiat quam lectus in ostro,
 L anguidulos teneros sociantem pectore somnos:
 M aternum feri numerent genus unde nepotes,
 S e;q; olim magnis iacent à regibus ortos.

Dicite Hymē Hymenæe Hymē ter dicite nymphæ.

I lla tibi amplexusq; feret, noctemq; beatam,
 I mplebitq; tuos niuea ceruice lacertos.

Qualem nulla tulit priscis heroibus ætas,
 I psa nec Eurotæ uiderunt flumina nymphas,
 T aigeti aut iuga uirgineis lustrata choreis,
 N ec nostri uidere chori: quibus addita, qualis
 A urora exoriens stellis nitet alma fugatis,
 P urpureum'ue solet bruma cedente nouum uer:
 C andida se talem nobis Isabella ferebat.

Dicite Hymē Hymenæe Hymē ter dicite nymphæ.

I llam Dia parens dum nixibus ædit in auras,
 A mbrosio exceptam gremio Venus aurea fouit:
 E t formam, formæq; decus, decori addit honorem:
 A c primas tibi uirgo alijs cedentibus, inquit,
 P rima feres, Veneri tantum collata secundas.

Dicite Hymē Hymenæe Hymē ter dicite nymphæ.

A dmouit quoq; blanda manus Saturnia Iuno:
 P ermulsensq; artus, sæptris haud, inquit, auitis
 S æptra minora gerens, latias Regina per urbes
 I ncedes, populusq; potens, ex diuite regno.
 M agna Iouis coniux, magni tibi coniugis omen

GABR. ALTILII

P racinit: hæcq; suis oppignerat oscula dictis,
O scula quæ in teneris sonuerunt pressa labellis.

Diate Hymē Hymenæe Hymē ter diate nymphæ.
N ec Pallas non læta suos impertit honores.
N ascanti primos eadem ad cunabula cantus
C onanuit, suavitq; leues tibi carmine somnos:
A tq; animum tibi uirgo, inquit, moresq; uerendos
T rado Diua, mares sensus, & uincere sexum:
P allas acum, doctasq; manus tibi cedit Arachne:
C edam uicta libens, Dea dixit. ibi aurea totis
F luxerunt cunis flauæ instrumenta Mineruæ:
E t radius, pectenq; & inaurati calathisci.

Diate Hymē Hymenæe Hymē ter diate nymphæ.
S e Iunone Samos, iactant se Pallade Athenæ:
T e Cyprus Cytherea, colunt iuga Cynethia Phœben
A t uirgo non una tuo de nomine tellus
C larescit: se nostra tuis natalibus ornat
P arthenope, propriamq; uocat Sebethos alumnam:
C laratq; mox ipsis Insubris terra feretur
C onnubijs: flauusq; comas Ticius, & ingens
E ridanus, pronosq; ruens celer Abdus cursu
A dtollent caput: & tanto se nomine cælo
A equantes, celsis elati cornibus ibunt.

Diate Hymē Hymenæe Hymē ter diate nymphæ.
M aternam inuisens Delon Latonia uirgo,
L ætatur dulciq; solo, & natalibus aruis:
L ætatur superas repetens Proserpina sedes,
M ystica maternæ cum sacra reuisit Eleusis:
T u quoq; sfortiacos uirgo adaccessura penates,
C ognatus i læta domos: genus incluta mater

Vnde

Vnde ferens, tanto talem te Diva parenti
Progenit: quod deinde tuis felicibus auctum
Connubijs, duplici confirmes addita vincolo,
Ipsa viri, fratrisq; tui, coniuxq; sororq;.

Dicite Hymē Hymenæe Hymē ter dicite nymphae.
Tales rite toros, talesq; iniere Hymenæos,
Saturno quos Phea potens enixa marito,
Cum primos illi thalamos Thaumantias Iris
Instrueret, varijs spectanda coloribus Iris,
Ambrosiaq; manus suato perfusa nitentis,
Astareniq; suis incinctæ uestibus Horæ,
Cum passim cœli per limina læta frequentes
Cœlitæ obstreperent: ac toto reddita olympo
Fratres io, coniux & io, vox una sonaret.

Dicite Hymē Hymenæe Hymē ter dicite nymphae.
O patriæ, o sæcli decus Heroïna, iugales
Iam te sub leges vocat, & sua iura maritus.
At nos æquales, quibus idem ad flumina cursus,
Et certamen idem florum, studiumq; decentes
Instaurare choros: nostri iam ad munera luci
Mane revertemur: iam te sine munera nobis,
Illa quidem placitura minus: namq; alta relictæ
Per nemora ut querulus vitulæ mugitibus instans,
Et gemitu matrem implorant, quæ montibus altis
Erravit, viridi aut conualle oblita resedit,
Mollia prata secuta, novos aut forte hymenæos:
Cara tui sic nos memores abitura relinquis
Aeternum, dulcisq; animis hærebis imago.
Te nostri recantent lusus: te nostra sonabunt
Carmina, te thyasi: primæ tibi munera nostra

GABR. ALTILII

P endebunt suauē halantes de more corollae.
 P rima tibi unguenta, & patrios fundemus odores
 V mbrosam sub loton. opaco uertice lotos
 S ebethi patris ad ripas spectanda uirebit:
 Quodq; oculo properante aliquis properante carina
 P ræteriens legat: hoc signabit littera carmen:
 G randior incasum teneris quod præferat arbor
 C orticibus. Cole me. Isabella ego regia lotos.
 H æc ita nos. at tu diuis egressa secundis,
 I bis in amplexus cari exoptata mariti:
 Qui robusta tuo circundet brachia collo:
 V irgineaq; sinum zona mox soluere pergat,
 F æcundam exercens optata prole inuentam:
 I nde tuos mox iam matri missura nepotes
 I n gremium: formosa decor queis matris ab ore
 M isceat ora, matremq; ferant à patre uigorem.
 Dicite Hymē Hymenæe Hymē, ter dicite nymphæ.
 S ed te iam placidis spirantes flatibus auri,
 P acatumq; uocat nautis properantibus æquor:
 I ncrepat & summa rector de puppe morantem.
 I ngredere, optatasq; uias pede suscipe læto:
 O scula, germanumq; pios age desere fletus.
 T u quoq; lacrimulas uirgo iam mittere tempus.
 A bstergent tibi singultus mox gaudia tantos,
 G audia, quæ lacrimis aliter testere profusis.
 Dicite Hymē Hymenæe Hymē ter dicite nymphæ.
 E n dextro classē tetigit pede. iam procul alta
 C onspiciatur uirgo in puppi: lætiq; recepta
 C lamorem tollunt nautæ: iam uincula solunt:
 I am pontem, funemq; legunt: atq; æra coruscō

I gne tonant, crebrisq; laeſſunt ictibus auras:
 A cualidis diploſa ſonoribus aera complens:
 E greſſæ bona ſigna rati, & ſoluentibus omen.
 T alis ad Aemonium frenato piſce maritum
 V ecta Thetis, leui aut ſedit cum Cypria concha.
 Dicite Hymē Hymenæe Hymē ter dicite nymphæ.
 P rouehitur ſed iam pelago ratis, acta q; remis
 L itora deſeruit. dubios iam lintea uiſus
 P aulatim, ſtenteſq; oculos ſeruata relinquunt.
 N os quoq; uox, nos ipſa animi mens deſerit omnis:
 I nfractiq; labant gelido ſub pectore ſenſus.
 Quod ſuper eſt: uotis te uirgo, & mente ſequemur.
 E rgo ſeu patrio digreſſam litore, curuo
 E xapiat Caieta ſinu: ſeu te Anxuris arces,
 C irceosq; lacus iuxta, & Tyberina legentem
 O ſtia, nec fidum nautis mare remige dextro
 F lectentem ſacili adnitem tranſmiſerit auras
 P uppis, & Herculeos inuiſerit hoſpita portus:
 S iue Argœa tuis ſpumefcant æquora remis:
 Quâ patet effoſſis foecundior Ilua metallis,
 E t uastoſ pelagi in fluctus Populonia mater
 P roſpectat, ſummoq; adtollitur ardua ſaxo:
 S eu tua Neleæ remorentur lintea Piſæ:
 R oranteſq; imo tollens de gurgite uultus
 L abentem niueæ præter uada cærule Lunæ
 A dſpiciat procul, & nymphis ſtipatus adoret
 M acra ſuis adſtans ripis pater, ac tua tandem
 L itora delatam regnis Ligus ora maritis
 A ctipiat, prima & puppim ueneretur herilem:
 D um ſacros Ericis portus, tuſoſq; reſſus

GABRIEL ALTI

I pſa ſuis nantem excipiens Venus alma lacertis
 I nuehat, optatisq; adſignet deniq; terris:
 N ereides tibi, Nereides, Tyrrhena propago,
 N umina, Neſeæ, Melitæaq; Cymodoceq;
 G lauceq; Spiôq; Ianirâq; pulchraq; Doto,
 A mphinomeq; Opisq; Pheruſaq; Dexameneq;
 A tq; Halie, atq; Thoe, & ſtauo crine Amathuſa,
 M aternumq; Thetis nunc primum oblita dolorem,
 A dſiſtant, ſternantq; uiam, & comitentur euntem:
 C ertatimq; tuæ præluat turba carinæ.
 I am uotis nos te uirgo, iam mente ſequemur.
 M ox ubi iam pelagi tantum, & permensa uiarum,
 C ontigeris cupidas dilecti coniugis ulnas,
 G rataq; ſollicitos tandem nox iunget amantes:
 A eternos uobis Cypris Dea, Cypris amores,
 C oncordesq; animos, & mutua uincula neſtat,
 V incula, quæ ſeræ maneant ad ſata ſeneſtæ:
 F œcundet Latona torum, Latona perenni
 P role domum: Latona genus per ſecula propaget.
 I uppiter ingentes det opes: det Iuppiter annos,
 R egnâq; fortunamq; domus ſine fine manentem.
 D icite Hymē, iterate Hymē Hymenæe puellæ.
 Dulcis Hymē Hymenæe Hymē, ades ô Hymenæe.

BALD. CASTILIONIS

CLEOPATRA.

Armores quisq; in hoc sævus admorsa colubris
 in Brachia, & æterna torpentia lumina nocte
 Aspicias: inuitam ne crede oacumbere letho.

V ictores uetere diu me abrumperet uitam,
 R egna ut ueherer celebri captiua triumpho:
 S alicet & nuribus parerem serua latinis,
 I lla ego progenies tot ducta ab origine regum:
 Quam Pharij coluit gens fortunata Canopi:
 D elicijs fouitq; suis Aegyptia tellus,
 A tq; Oriens omnis diuū dignatus honore est.
 S ed uirtus, pulchræq; necis generosa cupido
 V icit uitæ ignominiam, insidiasq; Tyranni.
 L ibertas nam parta nece est: nec uincula sensi:
 V mbraq; tartareas descendi libera ad undas.
 Quod licuisse mihi indignatus perfidus hostis,
 S æuitæ insanis stimulis exarsit, & ira.
 N amq; triumphali inuectus capitolia curru,
 I nsignes inter titulos, gentesq; subactas,
 E xinctæ infelix simulachrum duxit, & amens
 S pectaculo expleuit crudelia lumina inani.
 N en longæua uetustas facti famam aboleret:
 A ut seris mea fors ignota nepotibus esset:
 E ffigiem excudi spiranti è marmore iussit:
 T estari & casus fatum miserabile nostri.
 Quam deinde, ingenium artificis miratus Iulus
 E gregum, celebri uisendam sede locauit
 S igna inter ueterum heroum: saxoq; perēness
 S upposuit lacrimas, agræ solatia mentis:

BALD. CASTILIONIS

Optata non ut deslerem gaudia mortis:
 (Nam mihi nec lacrimas lethali uipera morsu
 Excussit: nec mors ullum attulit ipsa dolorem)
 Sed caro ut cineri, & dilecti coniugis umbra
 A. eternas lacrimas, æterni pignus amoris
 Mæsta darem, inferiasq; inopis, & tristia dona.
 Has etiam tamen infensi rapuere Quirites.
 At tu magne LEO, diuinum genus, aurea sub quo
 Scula, & antiquæ redierunt laudis honores:
 Si te præsidium miseris mortalibus ipse
 Omnipotens pater ætherio demisit olympo:
 Et tua si immense uirtuti est æqua potestas,
 Munificæq; manu dispensas dona deorum:
 Annue supplicibus uotis: nec uana precari
 Me sine: parua peto: lacrimas pater optime redde:
 Redde ori fletum: fletus mihi muneris instar:
 Improba quando aliud nil iam fortuna reliquit.
 At Niobe ausa deos scelerata incessere lingua,
 Flet tamen, assiduusq; liquor de marmore manat.
 Vita mihi dispar: uxor sine crimine: si non,
 (Induerim licet in durum præcordia marmor)
 Crimen amare uocatis. fletus solamen amantum est.
 Adde quod afflictis nostræ iucunda uoluptas
 Sune lacrimæ: dulcesq; inuitant marmore somnos,
 Et cum exusta siti Ictarius canis arua perurit,
 Huc potum ueniunt uolucres, arcumq; supraq;
 Rondibus insultant: tenero tum gramine læta
 Terra uiret: rutilantq; suis poma aurea ramis:
 Hic ubi odoratum surgens densa nemus umbra
 Hesperidum diuers truncos non inuidet hortis.

AD CLEMENTEM VII. PONT. MAX.

AVGVSTINI BEATIANI

VERONA.

Agne Pater, regere imperio cui Tybridis arcens,
 Et datur immensum sacris terroribus orbem
 Concutere, atq; minis pauidas cōpellere mēters

Huc, illuc hominum monitis parere negantum:
 Ex quo iam nostras implevit nuntius aureis
 Tot fracta, tantisq; tuis uirtutibus omni
 Inuidia, ad sacra lectum moderamina puppis,
 Debita iandudum, te celsa in sede locatum,
 Tergemino augustum caput irradiasse Tiara:
 Protinus exorta assueto maiora sonabant
 Gaudia per populos: imisq; illapsa uoluptas
 Pectoribus, curarum obliuia grata ferebat.
 Princepe te, rediisse fidem, rediisse uidebant
 Iustitiam, terris tanto post tempore uisam.
 Spes erat exhaustam post tot fera funera Martis,
 Postq; tot auectas externo milite prædas,
 Princepe te Italiam extinctis requiescere bellis
 Posse, & in antiquas se rursus extollere uires.
 Quis tot præterea populis, regnisq; superbum
 Detentorem Asiae iam cœlo, undisq; minantem
 Audeat insurgens bello tentare, queatq;
 Tu nisi Dux uenias, authorq; in prælia Reges
 Concordes stabili firmatos foedere ducas?
 Gauderam hæc animo reputans: sed publica præter
 Prinatim ipsa tamen nil quo letarer, habebam,

BEATIANI

Cum sponte egregium iuuenem, uirtutibus auctum,
 Illustrem ingenio, insigni pietate decorum,
 Praestantemq; animi, qualem non ulla tulere
 Secula, nulla ferent, nostris qui rite, modoq;
 Praesideat sacris, possit qui nostra tueri
 Commoda, tale nihil nobis sperantibus offers.
 Scilicet hoc unum est, quo uulnera nostra coirent:
 Quoq; habeat felix tandem fortuna regressum.
 Quae flammæ tulerint, inimicus & hauserit ensis,
 Dum fera tempestas nostros saeuiret in agros,
 Nota tibi, & nostro reor ingemuisse dolore.
 Maxima sed lapsis tribuis solatia rebus,
 Hunc praesse meis talem cum ciuibus ipse
 Nil poscentem amplo iuuenem dignatus honore
 Iussisti, & Venetas decorasti praeside terras.
 Cui simul ac ingens te concedente potestas
 Obtingit, ac subiit tantarum pondera rerum:
 Dulcius, aut illustre magis nihil esse putauit,
 Quam dare diuitias, & magna merentibus ultro
 Praemia, querendiq; animos exoluere curis:
 Praesertim cordi quibus est, inuisere sedes
 Musarum, ambitione procul: studijsq; Mineruae
 Altius innixos laudata per otia uitae
 Vsq; sub extremum pulchro se offerre labori.
 Aspice doctorum numerum, qui castra frequentant
 Limina certatim Iuuenis, Parnasia tanquam
 In dubijs responsa petant. prudentia uerbis
 Illius est, & tanta fides, ea gratia fandi,
 Vt nil unquam hominum audierint exactius aures.
 Quodq; magis mirum est, tota tibi mente receptum,
 Dilectumq;

Dilectumq; adeo, tumidum præcordia regno
 Nil quicquam quod non deceat fecisse uidemus.
 Tu licet inuidiam super his, hostersq; requiras.
 Ergo hunc præpositum nobis, ubi numine diuinum
 Fama tulit: iam candidius splendescere soles,
 Dulcis ire dies coepere, & gramine campus
 Vestri insueto, tellusq; effundere flores
 Visa novos, quos nulla prius conspexerat ætas,
 Ipsa etiam arua situ posito ridere, comasq;
 Sylvarum ætherias tractare licentius auras.
 At genitor vitreo Benacus flumine, gaza
 Regali decorat pendentia pumice tecta.
 Conuocat huc nymphas, uianaq; flumina, mensasq;
 Instruit, atq; una dapibus uestuntur optimis.
 Curribus hinc, agitant animos ubi gaudia, uecti,
 Millescent uarios spatiosa per æquora ludos.
 Dumq; cuncti, spectant præstanti corpore nymphas.
 Quarum præcipuos ostentat uultus honores,
 Aetheriumq; decus. ueteres hic suscitât ignes:
 Concipit ille novos: nec dum bene suctus amori
 Ingemunt, & medijs uiri miratur in undis.
 Interea crebris resonat clamoribus æther,
 Splendida dum passim Clementis nomina læto
 Omne concelebrant, & cœlo laudibus æquant.
 Mox Ghibertum omnes contenta uoce salutant:
 Atq; sua ut ueniat uisurus regna, precantur.
 Clementem ingeminant, Ghibertum litora reddunt:
 Turbantur fremitu fluctus, collesq; resultant.
 Hoc igitur refero ingentis tibi nomine grates
 O decus, Ausonia spes o fidissima gentis.

Sannazarius.

I

BEATIANI

Verum etiam his unum, iuueni quæ magna dedisti,
 Vnum oro adicias, roseo insignita galero
 Tempora fulgentem nobis pater optime mittas.
 Insignis iuuenis mores, sanctissima vitæ
 Acta suæ nosti, totiens expertus amorem,
 Ingenium totiens spectatum rebus agendis.
 At tibi quàm fidus fuerit, quàm pectore constans
 Lætæ recessisset cum iam fortuna: fatentur
 Augustus Cæsar populi moderator Iberi,
 Quisq; regit toto diuisos orbe Britanos.
 Quos simul eloquij dulcedine mulsit, utrosq;
 Protinus æterno addictos tibi fœdere iunxit.
 Quos æstus animi? quos pertulit ille labores?
 Mutatis cum uectus equis sæuissima Rheni
 F rigora, Belgarumq; niuers, vastiq; procellas
 Equoris, et vitæ manifesta pericla subiret.
 Hæc meritis iuuenis, precibus da munera nostris:
 N eue negare queas, tibi sunt exempla senatus
 Adriaci proceres. Viden, huic ut pectore toto,
 Toto animi affectu assensum tribuere petenti?
 Qui licet hoc possint tibi concessisse uideri,
 Sic te oculis gestant, tua sic decreta uolenti
 Accipiunt animo: magnum tamen omnibus, illum
 Vndiq; et omnigena iuuenem uirtute micantem
 Allicere officijs, ac promeruisse putarunt:
 Præcipue Venetis GRITTVS qui presidet oris,
 Quo nec consilio melior, nec iustior unquam
 Sæptra tenere manus potuit, rerumq; potiri.
 Cuius tanta uiget maiestas regia uultu,
 Tantus honor, ut non alia grauitate sedentem

In folio rear ætherio dare intra Tonantem.
Nouit enim patriæ imperio concordia tecum
Commoda quanta ferat: nec non te nouit amico
Quid sperare queat, trepido cum ardere tumultu
Contingat latium: uel si terrâq; mariq;
Terre at Illyricis Turcarum exercitus urbes.
Non tanto aspiciam Venetos terrore solutos
Iustitia, & placida populos in pace tueri,
Nil nisi tuta suis meditantis otia terris?
Tu potes hoc cælo Clemens demissus ab alto,
Vt regeres rite unus religionis habenas:
Quam fœde oppressam, rabidoq; sub hoste labantem
Sustentare diu propria uirtute ualeres.
Tam pia quis duce te, quis te tam sancta iubente
Induere arma neget, certeq; occumbere morti,
Si sit opus? cum sic decus immortale per orbem,
Acquiratq; sibi stellantis gaudia regni?
Hic ubi fortunæ uis deperit improba, nec ius
Vllum habet in nobis duri uolentia fati,
Atq; dies ubi nulla datum quæ finiat æuum.
Tu modo rûpe moras, & iam fer pectus in hostem.
Ire iube instructas acies, & prælia postant:
Né ue animum, regis memorata potentia frangat.
Nos adeo (sit fas nos dicere uera) tremendum
Fecimus ignari, tot digna, indigna relatu
Qui tulimus: nec quicquam animos iniuria mouit
Degeneres, nil iam antiquæ uirtutis habentis.
Ergo tempus erit, cum uicto ex hoste triumphos
Inclyta te niueis inuictum Roma quadrigis
Ducere sublimem ad sacrata palatia cernat,

I 4

BEATIANI

C urarum, atq; impendentis secura pericli.
 Tu uero interea iuuenis, quem clara sub alta
 S ydera fama uehit, forum applaudentibus alis:
 C uius Castalidum chorus, et meditatur Apollo
 E gregum decus æternis intexere chartis:
 S iue paras animum in solitas demittere curas
 P rincipis eximij, quocunq; ut tempore gratus
 M uneris accepti gratus uidearis honorum:
 S iue tibi oblatas manus inuisere gentes,
 V eronamq; tuam: quæ dū precor omnia firment:
 N os, in te solum qui lumina iecimus, in quo
 N ostra salus posita est, spes et fundauimus omnes,
 E xcipe tot sæuis bellorum fluctibus actos,
 A tq; tuos fesso subeuntes remige portus.

ACTII SYNCERI GENETHLIA-
CON ELEGIA PRIMA.

a Ffer opem teneræ tandem Lucina puellæ:
 Auxilio digna est quam tueare tuo.
 T e uocat, & madidis solam suspirat ocellis:
 Et roseo tacitas fundit ab ore preces.
 I lla quidem insuetos patitur malesana dolores:
 Vixq; potest longæ tædia ferre moræ.
 A t tu diua ueni: tecumq; unguenta repostæ
 Pixidis, & si qua est, quæ inuuet herba, feras.
 S ic flentis miseros inuenis compescere questus,
 Sic una poteris sorte leuare duos.
 L uis adest dea magna, metum depone Rabiri:
 Non frustra est lacrimis illa uocata tuis.
 D a costum myrrhamq; foas: quæq; orbe remoto
 Cynnama per rubras nauita uelut aquas.
 A dfit odoratis quicquid Panchæus in hortis
 Demetit: ornatos spiret & ante lares.
 I pse leues insperge crocos, Arabumq; liquores,
 Quæq; Palestinis linquitur unda rosis:
 I pse deam sacras uenerare proiectus ad aras:
 Et genio annosum sæpe refunde merum.
 S ed timidi cessere metus, cessere querelæ.
 Iam parit aduentu tacta puella deæ.
 I am puerum est enixa. uides ut lumine matrem
 Exprimat: en tenero quantus in ore decor.
 S alue care puer: cui iam felicia rident
 Secula: cui pharetram iure relinquit Amor.
 N am siue auratis humeros armare sagittis,
 I ij

ELEGIA. I.

Sen inuat accensas sollicitare faces,
 S en potius iactare leues pueriliter alas,
 Et dare neglectas post tua terga comas:
 Quis te non Paphijs nutritum uallibus, aut quis
 Idaliæ puerum non putet esse deæ?
 V iue precor, blandumq; oculis ridere parenti
 Interea, & dulces disce mouere sonos.

EIVSDEM DIRAE IN DETRACTORES
 QVOSDAM SCVCCHAE GRAM
 MATICI ALVMNOS,
 ELEGIA. II.

q Vid ruis in sacros temeraria turba poetar?
 Sæuâq; mordaci prælia dente moues?
 Desine sacrilega conuitia fundere lingua,
 Desine: pro populo stat deus ipse suo.
 Quis nouus in furias armat dolor? ite profani,
 Ite, nec innumeras conscelerate deas.
 An mouet hoc Stygijs immersus Scuccha lacunis:
 Dum flens Eumenidum uerbera torta timet?
 Illum olim tinctæ inuenerunt felle sagittæ:
 Nunc miserum facti poenitet usq; sui.
 Parcite tam cari manes uiolare parentis:
 Per supra, per talos, per cyathosq; rogo.
 Ars sua queng; inuat. non uos Heliconæ subire,
 Non fas uirginei polluere amnis aquas.
 S alicet hinc sumpto Pontani musa cothurno
 Hauariat, & magno digna Marone canat.
 Cui comes intactæ lustrans sacraria syluæ

Altilius docto pectore carmen hiet.
Nec minus & musæ repetens monumenta iocosa
Compater argutos ingerat ore sales:
Elysiusq; hedera comptus florente capillos,
Rara, sed Aonijs concinat apta choris.
Extendatq; armis titulos Aqueuius auitos:
Et doceat nostras quærere castra deas.
Quiq; uelut tenera surgit nouus arbore ramus,
Coruinus quauis aure probanda canat.
Et qui Pierijs resonat non ultimus antris,
Albinus referat consulis acta sui.
Tu quoq; quid cessas doctis deslere querelis
Exitium patriæ cultæ Marule tuæ?
Quiq; tot egregias animas, tot clara uirorum
Ingenia enixu format, alitq; suo;
Nec stat odorata Maius sua dicta corona:
Tamq; pias ferulas regia sceptrâ uocet.
Ipse suo sacros genio Chariteus honores
Præbeat, & festas concinat ante dapes.
Puerius & blandæ fretus dulcedine linguae
Facunda totos conterat arte dies.
Nec te iam pudeat uenturo ostendere seculo
Ingenij uires sacra diserte tui.
Certent Socraticis Zenonis scripta libellis:
Cuius apes uernos intulit ore fauos.
Et te, quem gemina mulcet sapientia lingua,
Parde inuict studijs inuigilare tuis.
Atq; alij, quorum doctas it fama per urbes,
Extrema properent uincere fata die.
Nos quoq; si magnus non aduersatur Apollo,

ELEGIA. II

Cantemus Nymphas, apripedesq; deos.
Nam bene Castalias: liuor licet audiat: undas
 Nouimus: & dextro pressimus antra pede.
At uos incutis socijs aconita parate:
 Et furtis miseras extimulate domos.
Oedipodisq; modo thalamos sedate paternos:
 Si modo dat certum vulgus habere patrum.
Nocturnisq; dolis agitate, & cædibus urbem:
 Perq; fora infestam reddite, perq; uias.
Hæc studia, has artes primis didicistis ab annis:
 Non Aganippeæ tangere fila lyrae.
Namq; neq; Calliope uobis, nec dexter Apollo
 Permissi liquidos exhibuere lacus:
Dira sed Alecto gemina comitata sorore
 Pocula cœnoso de Phlegethonte tulit.
Nimirum hinc nigro mores: & carmina tabo
 Pallens: & fedo liuor in ore sedet.
Fallor? an hos nobis misit grauis Aetna Cyclopas?
 Mitis & hanc sentis tu quoq; terra luem?
Heu mea Parthenope, quæ te contagia lædunt.
 Talia tu nunq̃ gignere monstra soles.
Dij patrj: quorum meritis huc aduena classis
 Appulit: Euboicas deseruitq; domos:
Litoribus talem nostris auertite pestem:
 Mœnia felici si posuistis aue.
Vosq; umbræ insontes: quas in lethale uenenum
 Ante diem ad stygias ire coegit aquas:
Vltricas huc ferte facies: fumoq; sequaci
 Authores uestrae sollicitate necis.
Et uos o' natum certissima numina Musæ:
 Numina

ELEGIA. II.

69

Numina carminibus non uiolanda meis:
 Parate: si uestras nunc primum læsimus aures.
 Iusta laceſſita ſumpſimus arma manu.

EIVSDEM AD LVCIVM
 CRASSVM ELEGIA
 TERTIA.

E fœcunda tenent ſaxoſi rura Petrini,
 Rura olim proauis facta ſuperba meis:
 Et ſinu eſſanas mulces mea numina Nymphas:
 Cœruleumq; ſuis Dorida litoribus:
 At mihi paganae dictant ſilueſtria muſæ
 Carmina: quæ tenui gutture cantat Amor:
 Fidaq; ſecretis reſpondet ſylua querelis,
 Et percuſſa meis uocibus antra ſonant.
 Nec tantũ populos, nec tantum horreſcimus urbes:
 Quantum non iuſtæ ſœuitiam dominae.
 Hoc uitæ genus, hoc ſtudium mihi fata miniſtrant
 Hinc opto cineres nomen habere meos.
 Me probet umbroſis paſtorum turba ſub antris:
 Dum rigat agreſtem lacte tepente Palem.
 Me facilis blanda moduletur harundine Thyrsis:
 Et cum conſtanti laudet amaſſe fide.
 Atq; ſuper tumulumq; meum: manesq; ſepultos
 Tityrus ex hedera ſerta uiuente ferat.
 Hic mihi ſaltabit Coridon, et pulcher Alexis:
 Damœtas flores ſparget utraq; manu.
 F luminibusq; ſacris umbras inducet Iolas:
 Dum coget ſaturas Alpheſibœus oues.

ELEGIA. III.

Non mihi Mæonidem Læd, non cura Maronem
 Vincere: si fiam notus amore, sat est.
Quid feret Aëacides nobis? quid magnus Vlysses?
 Quid pius Aeneas, Ascanius'ue puer?
Ista canant alij, quorum decorata triumphis
 Musa uagum è tumultu nomen ad astra ferat.
At mihi contingat dominam uincire lacertis,
 Osculaq; optata sumere longa mora:
 Quin etiam apposita mirari membra lucerna,
 Et noctem insolitis ducere blanditijs:
Atq; manus, atq; ora leui percurrere oculo,
 Languidulamq; meo sæpe fouere sinu.
Sed quid ego (hei misero) uentosus inania fingo
 Somnia, quæ forsàn non feret ulla dies?
Felix qui potuit duram exorare puellam,
 Et capere optati gaudia coniugij.
Ille dies, noctesq; suos decantat amores:
 Et recollit Veneris dulcia furtiva sua.
Ille etiam liquido perfusus odore capillos
 Exercet tenerum nocte iuuante latus:
Inq; sinu dominae primos reminiscitur ignes,
 Quos leuiter pennis aureus auget Amor:
Non cupit Aethiopum quæ canent ueller a syluis,
 Nec quæ Sidonio lana cruore rubet.
Solus habet fuscis quicquid portatur ab Indis:
 Solus habet ripas aurifer Herme tuas:
Et quasq; metit segetes fragrantibus aruis
 Medus, & Assyrio sole perustus Arabs.
Non auro, & gemmis miseri torquemur amantes.
 Qui dominam poterit flectere, diues erit.

D iues ero ante alios, si te mea uita uolentem
sustineam ignota pauper, & exul humo.
N am quid rubra iuuant fulgentibus æquora cōchis?
Aut quæ multa niger rura Sabæus arat?
Q uid'ue torus prodest pluma spectandus, & ostro,
Si non est gremio cara puella meo?
S i trahere infelix inter suspiria noctem
Cogor? & æternos esse negare deos?
N um me neglectis deuouit saga sepulchris?
Num rumpunt somnos carmen, & herba meos?
C armen inaccessa traducat ab ilicæ glandes:
Carmen nocturnæ suppressit ora canis:
C armen & infamæ pallentem sanguine solem
Inficit, & Lunæ sistit amantis equos.
Q uid queror infelix? utinam mihi sola nocerent
Carmina, nec nostro pectore inesset Amor.
I lle uel Aceæ superat cantamina Circes,
Ille uel Aemonijs nata uenena iugis.
P arce puer. non uana queror. tu uulnere nostro
Crescis, & exultas sæue dolore meo.
Q uod si te nostræ capiant & tædia uitæ:
Ne cesset quæso funeris atra dies.

EIVSDEM ELEGIA

QVARTA.

n Vlla meos poterit mulier praeuerrere sensus,
 Ipsa licet coelum linquat, & astra Venus.
 T u puero teneris ignis mihi primus ab annis:
 Vltima tu tremulo flamma futura seni.
 I am semel inter nos sanxerunt foedera Diui,
 Foedera ad extremos non soluenda dies:
 V t, si nostra tuo superesset funere vita:
 (Dij tamen in uentos omen abire sinant)
 I pse ego composito uenerarer membra sepulchro,
 Thura ferens moesta moestus & ipse manu.
 V mbrarumq; sacer custos, tumuliq; sacerdos
 Concinerem tremula tristia uerba lyra:
 N ec me complexu quisquam diuelleret urnae:
 Quin cineri moriens oscula summa darem.
 A t si (quod potius cupio) tibi fata dedissent
 Claudere formosa lumina nostra manu:
 T unc mihi cum ceteros uultus spectare liceret,
 Atq; anima tecum iam fugiente loqui:
 I psa meos tumulo manes uesana uocares:
 Inq; tuo legeres ossa perusta sinu:
 F lebilis & longos scindens ad busta capillos,
 Clamares nomen iam moritura meum:
 T unc cineri, & mutae persoluens iusta fauilla,
 Misceres rutilis lilia cana rosis:
 I llic moesta dies, illic consumere noctes
 Optares: nec te uinceret alter amor:
 S ed memor usq; mei canis ueneranda capillis,
 Afferres tremula munera cetera manu.

O mihi dum tumulto tales reddantur honores:
Tam lentum Lachesis scindat auara colum:
Non ut nostra novos Arabum bibat urna liquores:
Vstus & Assyrio spiret odore cinis:
Aut ut clara mei notescat fama sepulchri:
Altaq; marmoreus sydera tangat apex:
Sed magis ut liceat longis audire querelas,
Et gerere a lacrimis ferta rigata tuis.
Tunc ego Letheæ spatatus in aggere ripæ.
Qua nitet obtuso lumine falsa dies:
Quaq; levis castæ nemus, ambrosiæq; iuuentis:
Et fortunatos alluit unda greges:
Dulcia præteritæ repetens insomnia uitæ
Ostendam Elysijs tot mea dona choris:
Felicisq; animas inter felicior ipse
Excipiam plausus læta per arua novos.
Atq; aliquis comitum lætusq; hilarisq; recentes
Sparget humi flores, & mihi ferta feret:
Nec contentus eo, fidos extollet amores:
Narabitq; aliquis de pietate tua.
Sed quoniam teneræ uernat nunc læta iuuentæ
Tempora, & amplexus iungere fata sinunt:
Dulcia lasciuo reddamus gaudia lecto:
Iam properat mortis panda senectæ comes:
Iam properant rugæq; graues, & grandior ætas:
Nec dabitur molli ludere posse toro.
Ergo age nunc cupidus nectamus colla lacertis:
Vltima tunc soluat, cum uolet hora dies.
Dij facite hæc longos mihi sit spes certa per annos:
Candidus & pennis omnia firmet Amor.

EIVSDEM AD IOANNEM
PARDVM ELEGIA V.

Arde decus patriæ, spes maxima Parde tuorū,
P Atq; idem Hispani gloria rara soli:
Quem iuvat immensi causas exquirere mūdi,
Et rerum arcana fœdera iuncta fide:
A n magnum æterno uoluatur numine cœlum:
An propria hoc ingens mole labore opus:
C ur falsi fluctus, cur ignibus æstuet Aetna:
Cur uomat epotas uasta Charibdis aquas:
C ur nitor stellis, cur nox maiorue, minorue:
Cur non ipsa suo lumine Luna micet:
F elix cœlestes cui fas ascendere sedes:
In quas post obitum fata uenire sinant.
A t nos per syluas, & sordida rura capellas
Versamus: quando Phyllis amara iubet:
E t teneris nostros ulmis incadimus ignes:
Quos chorus errantium cernat Amadriadum.
E t nunc capreolos, & nunc uenamur onagros:
Interdum & sæuas fallimus arte feras.
S æpe iuvat pictas uisco captare uolucres:
Nec satyris ipso cedimus aucupio.
Q uod mihi si liceat tenui reuocare cicuta
Trinacrij niveas Opilionis onus:
R ura colam semper: populi ualeatis, & urbes:
Rura dabunt oculis grata theatra meis.
I llic gramineas, pastorum bella palastras
Adspiciam, & celeri præmia parta pede.
N ec me iam pudeat sudibus certare perustis,

Aut armare canis pectora corticibus.
Pugnabunt tauri: pugnabunt cornibus hyra:
Victores molli cespite ferta ferent.
Plenaq; pellitus lustrabit ouilia pastor:
Ponet & agricolus rustica liba deis.
Stabunt capripedes abiegnio robore Fauni:
stabit & indocta falce dolata Pales:
Quorum solennes ictus cadet agnus ad aras,
Ictus ut innumeras expiet agnus oues.
Tum milium, & nuneo statuet spumantia lacte
Pocula, uotiuas concipietq; preces:
Et ter transiliet flammantis potus aristas:
Ter quoq; non tardo rustica turba pede.
Dij facite, inter oues, interq; armenta canendo
Deficiam, & syluis me premat una dies:
Vt me non docta deploret pastor auena:
Vtq; sub umbroso contumuler tumulto:
Ossaq; pascentes uenerentur nostra capellæ,
Non procul à tumulto candida balet ouis.
Exultent alij Panchæo munere manes:
Et quærant Parijs marmora secta iugis.
Mi sat erit, ueteres recolat si phyllis amores:
Conferat & uernas ante sepulchra rosas.

EIVSDEM DE MALO PVNICO
ELEGIA VI.

Vid miser ignotas perquiris nauita gentes?
¶ Et tam longinquo litore quæris opes?
Nec te uentorumq; minæ, pelagiq; procellæ,
Nec terrent dubiæ tædia mille uia?
A spicæ, quàm tenui uelemus cortice gemmas:
En tibi, quicquid habent litora rubra, damus.
S eu uis purpureo mites fulgore hyacinthos:
Insensam Baccho siue amethyston amas:
A rdentes seu quæ torres imitatur & ignes,
Seu maui fuluo lumine chrisolithos.
S ed rude diuitias uulgus extollit inanes
Nec nouit quantis sit caput inde malis.
D iuitiæ fera bella uiris, lethumq; tulerunt:
Nam prius æterna pace uigebat humus.
D iuitijs, natoq; pater, natusq; parente
Ceditur, & caro fratre uerenda soror.
N ec tantum seue tractant aconita nouerca:
Sed ingulat partus mater auara suos.
A dde, quod & gemmæ solo fulgore probantur:
Et uix adscitus quæritur arte decor.
A t nobis natura oculos tardare tuentis,
Et dedit arenti pellere ab ore sitim:
N ec nostræ populos armant in prælia gemmæ:
Nec suadent magnos clam uiolare deos:
S ed semper placidis uisunt conuiuia mensis:
Stant ubi incundo pocula plena mero.
I llic nos teneræ uir porrigit ipse puellæ:

Porrigit

Porrigit & cupido fida puella viro.
Pacis opus sumus, & pacati munus amoris:
Quod capit à Saiyro Nais amata suo.
Nec temere, infernis cum nos gustasset in hortis:
Noluit ad matrem nata redire suam.
Nos quoq; dum Lybicos errat Pomona per agros:
Obstupuit pleno fracta rubore sinu:
Ac rarum mirata decus, mirata saporem,
In sua de patrio transtulit arua solo.
Ergo puniceæ laus hæc, & gloria sylvæ,
Vincere gemmiferi lucida dona maris:
Pallentiq; graues depellere corpore morbos:
Ægraq; pœonijs ora lenare modis.
Quod nec Erythræi præstabant litora ponti,
Non opibus pollens Indica terra suis.
Tu uero, duplici fulgent cui tempora lauro:
Militiæ, & sacri dux Aquiniue chori:
Accipe nos laudum contentus luce tuarum:
Muneraq; inuisæ despice luxuriæ:
Et seu carminibus, seu delassaberis armis:
Diluat exundans hæc tibi gemma sitim.

Sannazarius.

K

EIVSDEM ODAE.

st mihi riuo vitreus perenni
e Fons arenosum prope litus: unde
sæpe discedens sibi nauta rores,
Haurit amicos.

A nicus nostris scattet ille ripis,
Montis immenso sitiente tractu:
Vitifera quæ Pausilypus uadosum ex-
currit in æquor.

H unc ego uitta redimitus alba,
Flore, & æstui ueneror coronis:
Cum timent amnes, & hiulca seuum
Arua Leonem:

A ntequam festa redeant calendæ
Fortis Augusti, superentq; patri
Quatuor lucæ, mihi tempus omni
Dulcis æuo:

B is mihi sanctum, mihi bis uocandum,
Bis celebrandum potiore cultu,
Duplici uoto, geminaq; semper
Thuris acerra.

N amq; ab extremo properans Eo
Hac die primum mihi uagienti
Phœbus illuxit: pariterq; dias
Hauimus auras.

H ac & insigni peragenda ritu
Sacra solennes ueniunt ad aras
Nazari: unde omnes tituli, meæq;
Nomina gentis,

N azari uastis cohibentis undas
 Aequoris, seuosq; domantis aestus,
 Quicquid & uani truculentæ iussit
 Ira Neronis.

O decus cœli simul & tuorum,
 Rite quem parua ueneramur æde:
 Cui frequentandas populis futuris
 Ponimus aras:

S i mihi primos generis parentes,
 Si mihi lucem pariter dedisti:
 Huc age, & fontem tibi dedicatum
 Sæpe renise.

Azari, heu quis me tibi ad hanc supremam
 n Litoris ripam, quis ad hos putasset
 Tethyos fluctus, quis ad has daturum
 Thura paludes?

P ost tot emensos pelago labores,
 Tot pererratos populos, sub ipso
 Fine terrarum datur ecce amicum
 Cernere numen.

E rgo in extremis pater alme terris
 Barbaræ norunt tua sacra gentes,
 Qua' latus dextrum Liger æstuosis
 Obijcit undis.

I amq; ad Aulercos genus acre, & ipsos
 Cernis ad te Lexouios citato
 Effedo, & picta uolitare flauos
 Puppe Britanos.

K ü

O mihi semper geniale cæli
 Sydus, o' famæ decus omne nostræ,
 Author o' idem mihi gentis, & spi-
 rabilis auræ:
 S e tibi debet proauorum origo, &
 Sanguinis si sunt decora ulla nostri:
 Debet & præsens genus, & futurum,
 Debet & hæc lux
 S acra: quæ magnum mihi prima solem
 Obtulit nascenti, & inane aperti
 Aeris, pulchrosq; micantis æthræ
 Tot simul ignes:
 H inc tuis per me dare grata templis
 Munera, hinc natalitias coronas
 Annuis sœuit sociare fertis,
 Dum fuit hæc fors.
 N unc in ignotis uagor ecce campis,
 Regis heu cæri exilium secutus:
 Dum fides, & fas, & amor, piusq;
 Me rapit ardor.
 I puer, buxum nemore ex propinquo
 Collige, & si quas tibi litus offert
 Quercuum frondes: celebrare mœstum
 Sic iuuat annum.
 O ubi dulces patriæ recessus
 Abluis Sebethæ, loca illa myrto
 Consita, o' qui Pausilypi uirentes
 Det mihi citros,
 Qua tuum lambens maris unda fontem
 Margines parui minuit sacelli:

Nostrum opus, quo se recreet quotannis

Læta iuuentus:

Quæ tibi sacris operata arenis,
Frondebis remos, celeresq; cymbas
Ornat: & forsan mea nunc, ut olim,
Dona requirit.

H eu pater, cur heu mihi ad institutos
Non licet iam iam properare cursus?
Cur uetor templis, & adesse ludis
Rite dicatis?

S it satis uentos tolerasse & imbres,
Et minas fatorum, hominumq; fraudes.
Da pater tecto salientem auito
Cernere funum.

Vpis o sacræ, pelagiq; custos
Villa, nympharum domus, & propinqua
Doridos, regum decus ipsa quondam,
Deliciæq;

Nunc meis tantum requies camœnis,
Vrbis inuisas quoties querelas,
Et parum fidos popularis auræ
Linquimus æstus:

Tu mihi solos nemorum recessus
Das, & hærentes per opaca laurus
Saxa: tu fontes, Aganippidosq;
Antra recludis.

Nam simul te te repeto: tuasq;
Sedulus mecum ueneror Napæas:
Colle Mergillina tuo repente

Pegasis unda

A fluit: de qua chorus ipse phœbi,
Et chori Phœbus pater, atq; princeps
Nititur plures mihi iam canenti
Ducere riuos.

Ergo tu nobis Helicon, & udæ
Phocidos saltus, hederisq; opacum
Thespiae rupis nemus, & canoro
Vertice Pindus.

I puer blandi comitem laboris
Affer è prima cytharam columna:
Affer & flores. procul omnis à me
Cura recedat.

P rincipis nostri decus, atq; laudes
Fama per latas spatiosa terras
Euehat, qua sol oriens, cadensq;
Frena retorquet:

Quaq; non notos populos, & urbes
Damnat æternis Helice pruinis:
Quaq; feruentis cumulos arenæ
Dissipat Auster.

I lle crescentes ueneratus annos
Vatis antiquum referentis ortum
Serpis, & clarum genus, & potentum
Nomen auorum,

C ontulit larga numerosa dextra
Dona: & ignauæ stimulos iuuentæ
Addidit, syluas, & amœna musis
Ocia præbens.

d Vm uehor picto uacius phaselo:
Et modo septos iaculis echinos,
Nunc bene hærentes scopulis laboro
Vellere conchas:

Tange uocales studiosa chordas
Musa, & auratum moderare plectrum.
Pauca de multis referamus acta

Regis amati:

Qualis herbofo spatiosa campo
Virgo iam matris decus, & uoluptas
Nectit è solis uiolis coronam,
Cætera linquens.

Hic ubi ueras imitata turres
Tot simul pinnis, niueisq; tectis
Rupe Mergillina sedens propinquum
Spectat in æquor.

Adsit ex imo Galatea fundo,
Nil timens sæuos Polyphemi amores:
Nec mihi durum resuens canenti
Obstrepat unda.

Sit licet magnus, trepidasq; turmas
Fregerit primis Federicus ausis:
Cum puer celsas penetrauit Alpes,
Saxa q; Rheni:

Texerit latis pelagus carinis,
Dalmatum dices populatus urbes:
Senserit presso prope fulminantem
Ore Timauius:

Cinxerit sacra meritum corona
Et caput: Gallos quoniam feroces

K iij

Contudit: totas reuocatrit ora ex

Faucibus urbes:

N il tamen maius, nihil erit unquam
Fortius, q̄ quod titubante regno
Cum sibi sceptrum, & diadema posset
Sumere tutus:

C onjugem caram, propriosq; natos
Liquit, & fidas lacrimas clientum,
Fratris heu pulsam sobolem secutus
Per mare vastum.

E rgo nunc illi moderator alti
Aetheris, cui sunt pia facta curæ:
Regum frontis decus, & negatos
Reddit honores.

O fides rarum, placidumq; numen:
O mihi nullis reticenda seclis,
Te te ego æternum prece, uictimisq;
Pronus adorem.

o Tauræ, præsens qui fugis periculum:
Nam te nec odio, tædio ue tam bonas
S preuisse sylvas, tam bonos putem lacus:
D ic, quis propinquas nubibus tibi iuga
M olestus inuidet: iuga illa tam tuis
S udata cornibus, tuisq; prælijs
D euicta? quis saltus, & amnium uberes
C ursus, torosq; marginum uirentium,
Q uis udata riuus prata, quis recondita
N emora, quis umbras sibilantium arborum
M ale aduocatus abstulit tibi deus?

Non

N on amplius uidebis ah miser, ah miser
 A mata regna: non uidebis amplius
 T uos amores: non licebit heu tibi
 P osthac cubanti sub genistulis tuis,
 M olle uel fulto niuem amaro latus
 A udire uoces ruminantium gregum:
 M eridianum non inire somnulum.
 Quæ nunc adibis? quæ petes loca?
 M iselle Tauræ? quas subibis ilices?
 V bi myricæ, ubi uiuentis arbuti
 I uanda sedes? ubi salictæ, et omnibus
 E heu iuuenta præferenda pascuis?
 I uenta, solos quæ relicta ad aggeres
 P adisonantis, heu malum sororibus
 O men, gementes inter orba populos
 T e te requirit, te resagitat suum.
 I mplet querelis nemus: et usque mugiens
 M odo huc, modo illuc furit: amore perditæ
 O mnia peragrat arua: lustrat omnia,
 N unquid bisulcæ signa cernat ungulæ:
 Quærit per alta montium cacumina:
 Quærit per ima uallium cubilia
 M emor locorum, non tamen sui memor.
 T e mane primo, te rubente Vespere
 L uget: nec illam Luna, cum recurreret
 C ælo: nec atræ noctis alma sydera
 V idere dormientem: abire flumina,
 A bire solem, abire cernit omnia:
 A t ipsa mœstam sola non abit domum
 H umi recumbens, strata sub nudo æthere.

Hanc & puella nemorum, & ipse corniger
Sylvanus aspiciat, hanc bubulcus intuens,
Miser bubulcus, nec innare eam ualens,
Tantum, quod unicum in malis refugium habes
Suscipiat, ingemit, deum inuocat fidem,
Iratus ur sis, quod coegerint procul
Abire syluis albulum iuueniculum,
Et tam uenustam clamitare buculam.

Petus delitiae tuae Dione,
Vni cui charitum sales beatos,
Cui fontes dederas facietiarum,
Acrisus simul eleganter omnes:
Petus mortuus est tuus Dione,
Petus compater usque ad astra notus:
Qui puro nunc colore mentis
Vincebat Paphias tuas columbas,
Vincebat nitidissimos olores:
Cui de lacteolis tuis papillis
Donarunt uiolas Iocusque, Amorque:
Donauit teneram Thalia myrtum:
Mox promens citharam decentiorem
Versus addidit eruditiores.
O seue nimium, maleque parca:
Vestros non potuit tenere fufos
Petus: qui rapidas domare Tigres,
Qui duras potuit mouere quercus:
Vestras non potuit colos morari,
Vnam non miser impetrare lucem:
Sic sic oculus heu miselle Pete:
Nec te Pierides tuae, nec ipsa,

Quæ per te Paphon, & Gnidon uirentem
 Per colles Amathuntios uocauit:
 Fatis eripuerè tam malignis.
 At non unanimes tui sodales,
 Quos tu pectore tam pio colebas:
 Quos tristes obitu tuo relinquis:
 Hoc duro tibi defuere casu.
 Quin me trans Ligerim ferosq; Celtas
 Lustrantem Morinùm pigras paludes,
 Dum quæro Oceani ultimos recessus:
 V eris nuncius obruit querelis.
 Ergo quid tibi tam uagus uiator,
 Cui nec pulchra Neapolis, nec alti
 Colles Pausilypi, nec ipse adesset
 S eberhos pater, aut pater V eseuus:
 I nferre exequiarum amice posset?
 R upem, quam uagus hinc & inde Nereus
 A lterna ueniens retundit unda:
 A ccessi: & procul angulo in supremo
 S tans supra pelagi alluentis æstus,
 M anes terq; quaterq; conuocaui.
 H ic fudi lacrimas amariores:
 H ic uici gemitus uel unus omnis:
 O mnis & simul omnium querelas:
 M ox, quamuis cineri tuo decentem
 P ontanus tumulum parauit, ac te
 C ognatas ueneretur inter umbras:
 Q uamuis & diuturnius sepulchrum
 D iuinis paret excitare chartis:
 N ostrum non tibi qualecunq; munus

32
I nter frigora, solitudinesq;
C essauit: nec honore te supremo
F raudauit miser. hoc scit ipsa Thetys
S cit late Oceani unda Gallicani.
S tant aræ tibi: stant uidenda nautis
T erreni tumuli pusilla moles,
E t buxus super, & dicata quercus:
N am myrtum regio illa non habebat.
Q uæ iussit pietas sacrare, ut esset
N aturæ tibi terminus sepulchrum.

e Mit sepulchro prædium vetustissus:
Sed quod futuros non sequatur hæredes,
I ratus æque mortuisq; uinisq;
S cribiq; curat grandibus notis demens
V ighi in agro, in fronte ter pedes octo.
H abitat sub urbe scandalis tribus tectus:
N e pensione iam grauetur, aut sumptu:
D ormit grabato: quo nec ipse iam uellet
D ormare cimeter, nec lacerta, nec forex:
C ænat per hortos alliumq; cepasq;
E t salgamorum iure liuidos caules:
V el, siquid optat unctius sibi poni:
P iscat in ipsis in paludibus ranas:
A ut è cloaca colligit meras sordes:
P utrem palumbum, mortuum uel caponem:
E t doliorum turbidam bibit fecem,
T anq; salernum consulare, uel Chium,
O pimianæ quod refuderint cellæ:
N ec iam profectis hoc, sed idibus tantum,

S acrisq; potat ferculis calendarum,
E t mane ueste currit anxius raptæ
A d architectos, marmorumq; sectores:
V t de sepulchro conferat novas lites:
Q uos iam misellos pessimis modis multat,
D uat, reducit, distrahit, rapit, uexat
P er angportus, uiculosq; cliuosq;
E t per ruinas urbis, & per anfractus:
M onstrat theatra porticusq; priscorum,
A rcusq; clavis principum sacros armis:
H inc & deorum templa, & obrutas thermas,
E t quicquid altis fornicum subest cliuis:
N ec iam fauissas linquit, aut nigros manes.
D omum trecentis cum laboribus fractos,
E t æstuentes pariter, & fame siccos
V ix officinæ post meridiem reddit
I am feriata, uestibusq; adhuc clausæ.
C ulpat coronas: Zophorumq; permutat:
S piras reformat, & scapos columnarum:
E t nunc Hetruscas, nunc Corinthias manu:
N unc Atticarum laudat angulos tantum.
Q uid cum columnis nunc tibi Vetustine,
A ut cum triglypho, Ionicis'ue puluinis?
D orni miselle: sat diu laborasti:
C enare fessos, & aliquando permitte:
V el, si sepulchri cura te coquit tanta:
C adauer istud sterquilinio conde.

BALD. CASTILIONIS.

Ad mare ne accedas propius mea uita: proteruos
 Nimirum & turpes continet unda deos.
Hi rapiunt, siquam incautam aspexere puellam
 Securos bibulo litore ferre gradus.
Quin etiam in sicum exiliunt saepe agmine facto,
 Atq; abigunt captos ad sua regna homines.
Tum siqua est inter praedam formosa puella,
 Tantum haec non subito piscibus esca datur,
Sed miseram foedis male habent complexibus oer,
 Inuitamq; iubent hispida monstra pati.
Os informe illis, rictus, oculiq; minaces:
 Aspera q; anguino cortice membra rigene.
Barba impexa, ingens, alga limoq; uirenti
 Oblita: oleiq; graui lurida odore coma.
Hos tu, seu pisces, seu monstra obscena uocare
 Siue deos manus, si sapi ipsa, caue.
Nec tibi sit tanti pictos legisse lapillos,
 Ut pereas magno uita dolore meo.
Quin potius diuersi abeamus. respice ut antrum
 Ad dextram uiridi protegit umbra solo.
Decurrit riuus gelidis argenteus undis,
 Picta q; odorato flore renidet humus.
Imminet & fonti multa nemus ilice densum:
 Et uolucres liquido gutture dulce canunt.
Hic poteris tuto molli requiescere in herba
 Propter aquam, & niueos amne lauare pedes.
Tu mihi ferta tuis contexta coloribus, ipse
 Texta meis contra mox tibi ferta legam.

Floribus, & roseis crinem redimita corollis,
 Et compto incædes conspicienda sinu.
Plote deinde tenuis succincta imitare nymphas:
 Obuia marmoreum detegat aura latus.
Sylvicolas mea uita deos torquebis amore:
 Ignibus urentur flumina & ipsa meis.
Inde domum formosa mage, & mage culta redibis:
 Rumpetur tacita tum Hippolyte inuidia.
Sed sensim subsistas, ne te forte puellarum
 Aequalis uersam cernat abire chorus.
Nesciat hoc quisquam: nam si nos turba sequatur,
 Antra ingrata tibi, ingrata & erunt nemora.
Has fatuas rapiant pelagi sine monstra puellas:
 Nos ceptum hac furtim dissimulemus iter.
Quod si qua interea audieris per litora murmur,
 Protinus in nostro lux mea te abde sinu.

DE AMORE.

Quid speculas caræ fugio, quid tectæ puellæ?
 Quod sint Harpyiæ perditæ amoris aues?
 Quid uito faciem, & coelestia lumina ocellos:
 Demens, quod ualidæ sint in amore fâces?
 Congressumq; omnem, & uerborum mollia uincla:
 Quod misero miri sint in amore Lupi?
 Cæterâq; heu nimium quod sint Vrsiq; Leâq;
 Menaliq; Canes, Armeniâq; Tigres?
 Sic quoq; dum fugio, cæcis licet abditus antris,
 His ipsis medijs quærs lateo in tenebris
 Innumeras Aetnas patior, scyllasq; Charibdesq;
 Et quæ durus amor præterea omnia habet.
 Quare agite, in lucem uigiles procedite curæ,
 Et qui mi pallor plurimus ore sedes.
 Huc lacrimæ, medio ductæ huc suspiria corde,
 Huc qui me æterni conficitis gemitus,
 Ite agite huc mecum: Dominaq; sub ora proteruæ,
 Sub sæuos oculos nos perijisse iuuat.
 Quandoquidem fiet spectando mollius omne id,
 Et uita demum suauius hac misera.
 Nam si etiam solû hæc monstra omnia circumallai:
 Testis io saltem sit necis illa meæ.
 Illa grauis Nemesis quæ uel tum forsitan iras,
 Ultioresq; timens in sua fata Deos,
 Hic uere, posito iam fastu, dicet, amabat:
 Et dabit in cineres ultima dona meos.
 Porro hæc manens tum fama sequetur ad imos:
 Ac me iam campis liberum in elysijs
 (Sultitiæ ah tantum est fatuo hoc in amore) innabit
 Illud nescio quod minus inane rogi.
 Ad leonem

81
AD LEONEM DECIMUM PONT.
MAX. IOANNIS MVTII AV-
RELII MANTVANI ELEGIA.

*V*m tu orbē imensum paribus cōpescis habenis:
d Atq; animo terras prospicis, & maria,
O' Decime afflictis tandem pater optime rebus,
præsidium extremis reddite temporibus:
T otq; tuo ingentes concursant pectore curæ:
Quot fluctus vasto gurgite pontus habet:
N os tibi sic inter tantarum culmina rerum
Actutum toto fluximus ex animo:
S icq; leues iactant promissa tot irrita Cauri:
Vt folia Autumni tempore uentus agit:
Quæ simul oacursant inter se, & prælia miscent:
Post tandem ad terram ex aere crebra cadunt:
A tq; hæc præteriens calcit neglecta uiator:
Non gregibus, non his parcere cura homini.
I nterea exercet me me, nec desinit unquam
Pauperies omnes mi facere insidias.
C uncta minatur enim misero mala, Iuppiter atræ
Vt paupertatis omne genus pereat.
Quæ mihi nec suaves Musarum expromere cantus,
Nec finit à tanto mentem inhibere malo.
S ed duras curarum inter stipata cohortes
Urget, & hoc semper uersat acerba caput.
C uius dispeream similis si pestis in orbe est:
Tristius aut quicquam Tartara nigra pauent.
Quin etiam stygium hæc Iouem torquere nocentes
Sannazarius. L

ELEGIA

Fama tulit, nudas cum iubet esse animas.
Non gemmarum infra, non usus diuitis auri:
 Nec quisquam nuda corpora ueste tegit.
Non ue dapes adhibent mensis, non dulcia uina:
 Ast tenebras late, squalidaq; arua situ
Gens colit: hanc durum quatiens insana flagellum
 Inferna excruciat per loca pauperies.
Tartarei ex uultu pendet suspensa Tyranni
 Pallida, & ad poenas quos cupit ille, legit.
Immumeras pestes, atq; agmina saeva sororum
 Immittit miseris, perpetuamq; famem.
Hanc trepidæ adspiciētes quātū horrēt animæ, et quā
 Optarent uotis tunc quoq; posse mori.
Nusquam illic urbes, nusquam illic tecta: maligno
 Sub ioue regem etiam durum habitare ferunt.
Contra autem ex auro, atq; ebore in uertice Olympi
 Summa nitent clavis atria coelitibus.
Hic passim toto diffundit Copia cornu
 Ambrosiasq; dapes, nectareumq; merum.
Plausibus, ac coelum uario late undiq; cantu
 Perstrepit: & lætas numina agunt choreas.
Huc Dū fulgentes magni cum uestibus aureis
 Conueniunt: summo stat pater in solio
Iuppiter, & superis edicit iura uocatis,
 Diuino mulcens sydera colloquio.
Dispositos sic infra olim sede editus alta
 Conscriptos cernis numina uestra patres:
Cum tu oratores, per quos tibi supplicat orbis,
 Atq; tuo sese subijcit imperio:
Excepis. illi autem placidum sibi numen adorant

Prostrati, & sacris oscula dant pedibus:
D e in diuina domum redeuntes iussa reportant:
Quæq; alia externis regibus, ac populis
P ectoris è sancti penetralibus abdita profers:
Suspensis captant quæ prius auriculis.
Quare quid mirum est, si aurum quoq; indicibus dñs
Vulgus amat? largas diuitiasq; probat?
V t quæ unæ ualeant facere, ac seruare beatos,
Et dare compositi lætitiæ animi:
Quæq; etiam ueluti me inuisum deferuere,
Iactatumq; maris fluctibus in medijs:
Quod neq; iam dignatur opem Rhamnusia uirgo
Ferre, nec ulla hominum pectora consilium.
A t qui olim non me hæc miserum sperare iubebas,
Degere sed discincta otia Pegasidum:
M ultaq; quæ uestro mihi nomine rettulit olim
Adriaci Bembus gloria magna soli:
B embus amor Musarum, & Palladis ultima cura:
Castalio Bembus potus in amne pater:
O mnibus his qui te te unum iam prætulit, uni
Dulcæ Pieridum numina posthabuit:
Quæ nunc aerei sub uerticibus Parnasi
Te sibi stent tantum surripuisse decus.
D a mi igitur dextram, meq; hoc ex turbine mentis,
Totq; ærumnosis eripe uorticibus.
H oc tibi restat opus, hoc est tibi perficiendum:
In te uno est una, atq; unica nostra salus.
Q uod si non æqua hæc mea carmina respicis aure:
Verbaq; das rapidis irrita ferre notis:
M e neq; tantillum, quantum est seruare deorum

Iam poterit: non si mox uelit ipsa salus.
Quin totis penitus Fortunæ absorptus in undis,
Protinus ingratos ore bibam latices.

BALD. CASTILIONIS.

t V ne iterum demens hesterni oblita pericli
Litora festino pergis adire gradu?
Nonne uides mea lux gemitus, & murmura ponti?
Iam iam exire freto monstra marina parant.
Me miserum his ne genis roseis, roseisq; labellis
Oscula tam immundo congeret ore fera?
Lacteolum hoc corpus squammis teret usq; libebit,
Impliatum & cupidus nexibus impediēt?
Mox lanians pectus lacerum, uescasq; papillas
Explebit diram mordicus ingluuiem?
Mortales hæc monstra omnes odere, tamen sunt
Si nescis pulchris longe inimica magis.
Audisti ne olim Hippolyti crudelia fata?
Disce alieno ut sis cautiore ipsa malo.
Theside Hippolyto præstanti corpore forma
Rara quidem, decus at rariore oris erat.
Sparserat aurata iam tum lanugine malas:
Fulgebat sed adhuc uirgineum ore decus.
Multæ illi tædæ iungi optauere puellæ:
Multæ etiam proprios desituere uiros.
Quin illum insano dilexit perditæ amore,
Plus anima, atq; oculis ipsa nouerat suis.
Ille tamen spectisq; alijs, spectaq; nouerat
Venator tantum denia lustra colit;

Et canibus, iaculoq; feras, arcuq; fatigat:
 Et inq; nexilibus claudit iniqua plagis.
Nunc uiridi strophio faciem defendit ab aestu:
 Oraq; fontano siccata lauat latice.
Sæpe fugacis equi cursu præuertitur euros:
 Sæpe altum gaudet per nemus ire pedes.
Sed tum forte legens extremi litoris oram,
 Imprudens curru uectus erat biungo:
Bellua cum subito cornuta expellitur undis,
 Sublataq; maris naribus efflat aquas:
Mox uicina truces oculos ad litora uertens,
 Hippolytum recto tramite sæua petit.
 Quadrupedes retro pauidi cessere, citatoq;
 Per scopulos cursu corripuere fugam.
Hippolytus lentus luctari, tendere habenas
 Nequicq;, & uana ducere frena manu.
Currus inaccessas per rupes, saxaq; raptus
 Frangitur, eiectisq; cadit axe rotis.
At miser implicatus loris puer, inq; peditus
 Distrahitur membris: membra remulsa crepant.
Fundere non poterat lacrimas, non uerba, dolentes:
 Tam cito discripto corpore uita abiit.
In tenues dulcis decor ille emanuit auras,
 Ut folia hesternæ cum cecidere rosæ.
Flamma coma hamatis dumis annexa pependit:
 Et lœcera hæserunt uiscera stipitibus.
Fleuerunt nemora, & saltus, fontesq; lacusq;
 Naiades, & Panes, & Satyri, & Driades.
 Quid loquor Andromedæ, matris quæ pèdere formæ
 Poscebant poenas impia monstra maris?

P endebat scopulo infelix suspensa cathena

*

*

H orrifico pestis fremitu maria alta seabat,
Ignem oculus, spumam sanguineam ore uomens.

F orte leues Perseus nixus talaribus auras
Carpebat, pelagi litora despiciens.

A ffixam ut uidit dura sub caute puellam,
Flexit iter, pennas substituitq; suas.

M ox propior teneros artus, & uirginis ora,
Et formam aspiciens corporis, obstupuit.

S ingula dum laudat, sortem miseratus acerbam,
Illabi dulcem sentit amorem animo.

A tq; ait o duro nimium damnata puella
Iudice, quæ tanto est culpa luenda malo?

E xercet te certe aliquis deus ultor amantum:
Nam si crimen habes, crimen amoris habes.

I lle loquebatur: planxerunt litora fluctus:
Respiat, exitium bellua dirum aderat.

Q uam simul ac rictu properantem uidit aperto
Andromede, & se iam iam propiusq; peti:

V ulnificos uisa est sensisse in corpore morsus,
Et sua lethifero uiscera dente trahi.

A tq; ita deficiens, sine sanguine, uoce, animoq;
Horruit, & gelido saxeæ facta metu est.

C rede mihi, iuueni tantum sua cura puella est:
Spectatamq; fidem solus amator habet.

A stabant trepidi lugubri ueste parentes:
Et natæ lacrimas, irrita dona dabant.

L æua heros clypeum capies, dextra impiger ense,
Mittite ait lacrimas, hac ope tempus eget.

Nec mora, delatus uolucris super æquora plantæ,
 Terga feræ ualido comminus ense ferit:
Ingeminansq; ictus, condit sub gutture ferrum:
 Mox celer insultans ilia transadigit.
Dentibus infrendens uacuas feræ sæuit in auras,
 Et sanie immixto sanguine tingit aquas.
Ille iterum dextram attollit: tum deniq; monstrum
 Effugit, & stridens æquoris ima petit.
At iuuenis medio sublimis in aere pendet,
 Exerat expectans qua feræ parte caput.
Emergit tandem resupinum turpe cadauer,
 Iactaturq; maris fluctibus exanimum.
Clamorem attollunt lætum per litora vulgus:
 Et plausu resonant concava saxa nouo.
Cassiope, Cepheusq; adimunt uincla aspera natæ:
 Ad sua tunc lætus præmia uictor adest.
Et dextram iniiciens dextræ, colloq; sinistram,
 Nympha meo dixit partæ labore mea es.
Illa ualete inquit duri, & sine amore parentes:
 Hic pater, hic coniunx, hic mihi mater erit.
Vos me uestra auido exposuistis uiscera monstro.
 Hic me Orce è medijs faucibus eripuit.
Hunc ego si thalamo me non dignabitur, ultro
 Serua lubens dominum quæ uolet usq; sequar.
Dixit, & ingressa est Persei noua nupta penates:
 Nec patriæ posthac intulit illa pedem:
Sed maria, & scopulos semper, litusq; perosa,
 Incoluit summus oppida celsa iugis.
Præteritiq; memor monitis parebat amantis,
 Vnde polo stellis nunc dea fulta micat.

A t tu non assis facis, irridesq; monentem:
Vlteriusq; amens coeptum iter ire paras.
Quin etiam plantas tingis male sana marino
Fluctu: ah mi tantos ne incute seua metus.
Forsitan apricos colles, & consita opacis
Arboribus sub aqua prata uirere putas:
Atria uel cerni Phrygijs suffulta columnis,
Auratasq; trabes, marmoreumq; solum.
Nil nisi uentorum fremitus, tristesq; procellas
Impulsus rapido turbine pontus habet.
Putris arena iacet coenoso sordida fundo,
Et congesta altis aestuat arboribus.
Nedum aliud, conchas non illic uersicolores
Inuenies: tantum has litoris ora tenet.
Tum se se attollunt pelago passim ardua saxa,
Quadam etiam insano gurgite caeca latent.
Hic sua defossis posuere cubilia subter
Cautibus, & liquidos monstra marina lares.
Hic secura intus cunctantur, & ocia ducunt,
Cum furit hibernis uentus, & unda minis.
Hic etiam e speculis procul aduentare carinas
Viq; sua labi sub ditione uident:
Disponunt furtim insidias, latitantq; cauernis,
Dum subeat tectos nautica turba dolos.
Qualis ubi aspexit uenientem ad retia ceruum,
Venator tacito gaudia corde premit.
Saepe etiam fundo morsu subnix a tenaci
Detinet inuitam uipera parua ratem.
Illa immota manet medio licet incita cursu,
Intendantq; leues lintea plena noti

Tum

Tum subito è latebris prodit gens lubrica ponti,
 Atq; acie instructa prædam inimicæ petit.
 Obicæ pars munit fauces, aditusq; malignos
 Obsidet, ulla fugæ peruia ne uia sit.
 Pars dorso connixa ratem subuertere tendit:
 pars clauum, remos, & tabulata rapit.
 At laterum laxa tandem compage dehiscit,
 Aequoreasq; bibit naufraga puppis aquas.
 Interea nautas nequicq; multa paranters
 Infelix vastis obruit unda uadis.
 At rapida infido crassantur in æquore monstra,
 Per mediasq; atra clade feruntur aquas.
 Semineces rapiunt, prensosq; uolumine caudæ
 Affligunt saxi terq; quaterq; suis.
 Dilaniant artus, & adhuc trepidantia manduca
 Viscera, & in misero sanguine rostra lauare.
 Fracta minutatim crepitant sub dentibus ossa:
 Et semiesæ undis membra cruenta natant.
 Sæpe etiam uiuos intra stabula abdita seruant,
 Ut quos diuinæ aris pastor alit uitulos.
 Nam sua cum certis solennia sacra diebus,
 Et celebrant lætis annua festa choris.
 Rauræ tonans scopulis horrendum bucina torus
 Tritonis, madidum cogit in antra pecus.
 Tunc pelagi exitum fundo genus omne ferarum
 Apparet, liquidis & glomeratur aquis.
 At malus ille senex Proteus pastor maris anteit,
 Et (mirum) in uarias se induit ipse feras.
 Nam modo fit serpens, modo sus, modo torua Leæna,
 Horrida nunc Tigris, nunc sonitum ignis habet.

Hic passim armenta exultantia fuste coercent
 Increpitans, magnum & per maria agmen agit.
Non tot habent sylvæ frondes, tot litus arenas,
 Quot varia in tenero marmore monstra natant.
Nec solum informesq; Orca, atq; immania Ceta.
 Quæq; mare undisonum tantum habitare solent,
Sed tauri ulpesq; auidæ, fuluiq; dracones,
 Raptoresq; lupi, sænæq; turba canes.
Nam quasq; feras antris ex montibus altis
 Terra alit, has vasto gurgite pontus habet.
Bellua præterea (veteres dixere Charybdim)
 sublatum pelago fert truculenta caput.
Hæc miseras auido puppes absorbet hiatus,
 Tantum illi barathrū, & gutturis antra patent.
Parte alia se infert timor, atq; infamia ponti
 Semifero ingrediens corpore Scylla rapax:
Frons illi præfert formosæ virginis ora:
 Atq; infida procul lumina dulcè micant.
Inguibus rapido latrant centum ore Molossi:
 Siatæ fame impasta guttura semper hiant.
Talia monstra mari coeunt, ludosq; frequentes
 Instaurant epulis, & sua festa colunt:
Infandasq; dapes mensis, & fercula dira
 Apponant tabo pallida frustra hominum,
Colla humeris avulsa, manus, truncosq; lacertos
 Atq; ora effossis tristia luminibus.
Corpora sunt hominum illis esca, & pocula sanguis:
 Hostibus hæc nostris prandia dent superi.
Hæc te, si fueris deprehensa in litore, Ceta
 Impositam dorso protinus accipiente.

A h scelus indignū, ah misera, ah male cauta puella
 Quid tibi tunc animi, quid tibi mentis erit?

C lamabis montesq; procul: litusq; relictum
 Respiciens frustra flebis, opemq; petes

A stabunt facies toruæ, & flenti increpitantur:
 Quam cupies nobis tunc habuisse fidem.

Tunc nostri nemoris frustra memor, et memor antri
 Atq; tui frustra Castlionis eris.

I pfe aliam pro te forma præstante puellam
 Inueniam, & quæ mi sit mage morigera.

Illi ego deliciasq; tuas donabo, & amores.
 I nunc argutas, i sequere, Halcyonas.

BALD. CASTILIONIS ELEGIA QVA
FINGIT HIPPOLYTEN SVAM
AD SE IPSVM SCRIBENTEM.

Hippolyte mittit mandata hæc Castilioni,
Addideram imprudens hei mihi penè suo.
Te tua Roma tenet, mihi quam narrare solebas
Vnam delicias esse hominum, atq; deùm.
Hoc quoq; nunc maior, quod magno est aucta Leone,
Tam bene pacati qui imperium orbis habet.
Hic tibi nec desunt celeberrima turba sodales:
Aperti oculos etiam multa tenere tuos.
Nam modo tot priscae spectas miracula gentis,
Heroum, & titulis clara trophæa suis:
Nunc Vaticani surgentia marmore templa,
Et quæ porticibus aurea tecta nitent,
Irriguos fontes, hortosq; & amœna uireta,
Plurima quæ umbroso margine Tybris habet:
Vtq; ferunt, coetu conuiuia læta frequentas:
Et celebras lentis ocia mista iocis.
Aut cithara æstuum attenuas, cantuq; calorem.
Hei mihi quàm dispar nunc mea uita tuæ est.
Nec mihi displiceant quæ sunt tibi gratæ, sed ipsa est
Te sine lux oculis penè inimica meis.
Non auro, aut gemma caput exornare nitenti
Me inuat, aut Arabo spargere odore comas:
Non celebres ludos festis spectare diebus,
Cum populi complet densa cæterua forum.
At ferus in media exultat gladiator arena.
Hasta concurrit uel cataphractus eques.

Sola tuos vultus referens Raphaelis imago.
 Picta manus curas alienat usq; meas.
Huic ego delicias facio, arrideoq; iocosq;
 Alloquor: at tanq̃ reddere uerba queat,
Absens, nutuq; mihi saepe illa uidetur
 Dicere uel aliquid, & tua uerba loqui.
Agnoscat, balboq; patrem puer ore salutat.
 Hoc solor, longas decipioq; dies.
At quicumq; istinc ad nos accesserit hospes,
 Huic ego quid dicas, quid facias ue, rogo.
Cuncta mihi de te incutiunt audita timorem.
 Vano etiam absentes saepe timore pauent.
Sed mihi nescio quis narrauit saepe tumultus
 Miseriq; neces per fora perq; uias,
Cum populi pars hac vrsus, pars illa Columnam
 Inuocat, & trepida corripit arma manu.
Ne tu, ne quæso tantis te immitte periclis:
 Sat tibi sit tuto posse redire domum.
Romæ etiam fama est cultas habitare puellas,
 Sed que lasciuo turpiter igne calent.
Illis uenalis forma est, corpusq; pudorq;
 His tu blanditijs ne capiare caue.
Sed nisi te captum blanda hæc iam uincla tenerens,
 Tam longas absens non paterere moras.
Nam memini cum te uiuum iurare solebas
 Non anima, nec me posse carere diu.
Vinis Castalion, uinasq; beatius opto:
 Nec tibi iam durum est me caruisse diu.
Cur tua mutata est igitur mens? cur prior ille
 Ille tuo nostri corde refrixit amor?

Cur tibi nunc uideor uilis, nec ut ante solebam
Digna tori sociam quam patiare tui?
Salacet in uentos promissa abiere, fidesq;
A nostris simul ac uestri abiere oculi.
At tibi nunc fors an subeunt fastidia nostri,
Atq; tuo Hippolytes nomen in ore est graue.
Me tibi, teq; mihi fors & deus ipse dedere.
Quod nam igitur nobis dissidium esse potest?
Verum ut me fugias, patriam fugis improbe: nec te
Cara parens, nati, nec pia cura tenet.
Quid queror? en tua mi scribenti epistola uenit,
Grata quidem, dictis si modo certa fides:
Te nostri desiderio languere, pedemq;
Quam primum ad patrios uelle referre lares:
Torqueriq; mora, sed magni iussa Leonis
Iamdudum reditus detinuisse tuos.
His ego perlectis sic ad tua uerba reuixi,
Surgere ut aestiuis imbribus herba solet.
Quæ licet ex toto non ausim uera fateri,
Qualiacunq; tamen credulitate iuuant.
Credam ego quod fieri cupio, uotisq; fauebo
Ipsa meis: uera hæc quis neget esse tamen?
Nec tibi sunt præcordia ferrea, nec tibi dura
Vbera in alpinis cæuitibus vrsa dedit.
Nec culpanda uia est mora: nam præcepta deorum
Non fas, nec tutum est spernere uelle homini.
Esse tamen fertur clementia tanta Leonis,
Ut facili humanas audiat ore preces.
Tu modo, & illius numen ueneratus adora:
Pronaq; sacratis oscula da pedibus.

Cumq; tua attuleris, supplex uota adijce nostra;

Atq; meo largas nomine funde preces.

Aut inbeat te iam properare ad mœnia *

Aut me Romanas tecum habitare domos.

Namq; ego sum sine te ueluti spoliata magistro

Cymba, procellosi quam rapit unda maris.

Et data cum tibi sim orba utroq; puella parente,

Solus tu mihi uir, solus uterq; parens.

Nunc nimis ingrata est uita hei mihi, namq; ego tm̃

Tecum uiuere amem, tecum obire libens.

Prestabit ueniam mitis deus ille roganti,

Auspicijsq; bonis, & bene, dicet, eas.

Ocyus hic celeres mannos conscende uiator,

Atq; moras omnes rumpe, niamq; uora.

Te læta excipiet festis ornata coronis,

Et domini aduentum sentiet ipsa domus.

Vota ego persoluam templo, inscribamq; tabellæ,

Hippolyte salui coniugis ob reditum.

N. C. A.

Elices lacrimæ, suspiria mutua amantum

f Et uere ex omni parte probata fides.

V idi ego uos artetis pariter hæere lacertis,

Et trahere in longas uerba proterua moras.

O scula quis numeret toties iterata labellis?

Quanta fuit uestris lætitia in lacrimis?

V t fons prosiliens muscoso limpidus antro

Irrigat herbose gramina læta soli,

P aulatim et labens teneras furtiuus in herbas

Vicino ubertim flumine miscet aquam:

S ic lacrimæ mistæq; genis, oculisq; fluebant

Amborum: atq; sinus alter in alterius

P lorabat. tunc læta Venus miscbat amores,

Sub tunica exercens dulcius officium.

F elices lacrimæ, dulci quas tinxit amaro

Mæsta Venus, læta conscia tristitiæ.

C armine uos semper nostro uentura loquetur

Hæc atq; illa ætas, atq; alia, atq; alia.

Ioannes Pardus Sannazario respon-
dit ad eam elegiam, quæ
incipit. Parde.

Cæ, cui simplex peperit facundia nomen
a synceri, & uitæ candida simplicitas:
 si pecus exiguum nobis, si commodus esset,
Qui pecus & dominum pascere posset, ager:
I pfe quoq; in sylvis non dedignarer opacis
 vinere, quas magni dij q; deæq; colant.
R uris delicijs fruere, rurisq; labores
 exāperem fessis sæpius agricolis.
H ic ego longa meæ cupissem stamina uitæ
 deduc, hic atram rumpere fila diem.
P ar igitur nobis studium, disparq; facultas:
 hinc sequimur uitæ munera disparia.
E rgo prædiolis tu, qui potes, urere autis
 pinguius, & ficulis pascæ pecus gregibus.
M i quia nulla soli natalis cura relicta est,
 cura sit externi syderei q; soli.

Sannazarius.

M

IOANNES COTTA.

Amo, quod fateor, meam Lycorim
 Ut pulchras iuvenes amant puellas.
 Amat me mea, quod reor, Lycoris
 Ut bonæ iuvenes amant puellæ.
 Huic ego, ut semel hanc videre uisus
 Sese ostendere fixiore oculo,
 Quando inq̃ mea lux mei laboris
 Das mi præmiolum? sauciq; cordis
 Tot incendia mitigas Lycori?
 Hic illa erubuit, simulq; risit.
 Ridebat simul, & simul pudebat:
 Dumq; molliculos colens amores
 Colit uirgineum simul pudorem,
 Quid negem tibi dixit? & capillum,
 Qui pendens lenibus uibratur auris,
 Et formosa uagus per ora ludit,
 Hunc secans trepida, implicansq; in auro,
 Hæc fila aurea, & aureum capillum
 Pignus inquit habe mei; amoris,
 Mei; ipsius: hoc tuum puellæ
 Tuæ pignore lenias calorem.
 Hei hei quid facis hei mihi Lycori.
 Hæc sunt flammea texta non capilli:
 Sunt hæc ignea uincula. ni relaxes,
 Qui tanto ualeam ualere ab æstu?
 An'ne ignem iuuat ignibus perire?
 Come flammeolæ subite flammæ:
 Crines igneolæ ualete in ignes:

Sat me flammea texta nexuists:
 Nunc uos soluimini, & subite flammæ:
 Vssists nimis ignei capilli.
 Nunc uos urimini, & ualete in ignes.
 Perge extinguere, tuq; flammea flamma
 Exedas mea corda quæ exedebant.
 At tu, sic reliqui tui capilli
 Durent perpetuum tibi Lycori:
 Quod tuos ferus ufferim capillos,
 Parce: nam uolo amare, non peruri.

Eiusdem

Quæ alma grato carmine fortium
 Mori Thalia facta uetas uirum,
 Nunc & per ora Linianum
 Omnium, & omne feras per æuum;
 D ic ut superbæ contuderit minas
 Germaniæ, atq; à Cæsare barbaro
 Fessæ tot annos imminentem
 Ausoniæ arcuerit ruinam.
 Nam quis malorum heu heu ueterum
 Non expauebat? cum populos truces
 In nos remotis usq; ab oris
 Qua glaciæ riget Amphitrite,
 Audiret armari: aspera q; alpium
 Iam uincere altis cum niuibus iuga
 Feris inaccessa, atq; fines
 Vndiq; iam populare nostros?
 At Linianus in trepidis docens
 Audere rebus, quæ uiolentior

M ü

IOANNIS

Vis hostium ingruit, citatis
 Obuius agminibus cucurrit.
 D uctore tandem hoc scilicet Italas
 Videre montes insoliti manus,
 Tormenta, atq; equos, & arma
 Alpicolæ stupere Fauni.
 T andemq; nostra impune nimis diu
 Bacchati in arua Theutones horridi,
 Sensere in antiquumq; robur,
 Inq; nouum Marium incidisse.
 C um caesa pubis flos Alamanicæ
 Repente in alta ualle Cadubrij
 Phalanx niues cruore tinxit
 Purpureo, rapidumq; Planem.
 A rx & recepta est: pectora militum
 Cum sæua nostrorum ardua non uia,
 Non saxa, non arcere muris
 Terrifici potuere nimbi,
 C adente athena fulminis in modum
 Contorta ab igni sulfureo pila,
 Qua terra subsultat, nigerq;
 Cum sonitu ferit astra fumus.
 D irum repertum: & ingenium male
 Sagax, sacrumq; quo truculentius
 Nil inuenire atrox Megæra,
 Sæua nec ira potest deorum.
 S ed cuncta præbens horrida temnere
 Dux acer, urget. hunc sequitur cohors
 Secura: præsentemq; mortem,
 Magnanimo duce freta, uincit.

D ijs cura nostri est. at Venetus pater
 Probe latinæ consuluit rei,
 Cum ius tibi omne copiarum
 Liuiane tribuit suarum:

C orneliumq; mox socum dedit
 Magno è senatu, cui sapientia
 Insignis, ac fortuna auorum
 Scipiadam reparant honores.

N on imperatorem ille queat sibi
 Optare, Maiores quem mage diligit,
 Non tu senatorem ferendis
 Consilijs animosiores.

V os nuper hostium unanimes feram
 Fregistis audaciam, ac pauidos patres
 Firmastis, ac suam attulistis
 Semianimis populus quietem.

V os iam timebit barbarus, ac suis
 Pedem cauebit tollere finibus,
 Ni læua mens est, diuq; nostros
 Adcumulare maluit triumphos.

Eiusdem.

C aparion ego sum, quem uiuum maxime amauit
 Liuiades, tumulum post dedit, & titulum.

P lura cani ingenue de se sibi non licet: at mi
 Nunc audita meo accipe de domino.

L atrantem me forte phalanx germana per umbras
 Vt nouit, de more adfore herum tinnit,

E t fugit trepida. at ridens ait una dearum,
 Quæ ante Iouis solium ferrea pensa trahunt,

N e trepidate: semel satis est timuisse, neq; illum

M iij

IOANNIS

Quem fugitis, prius huc fata uenire sinent
 Quàm Gallos male foedis fragos demiserit Orco,
 Et quisquis uexat barbarus Italiam.
 Quisq; ades, dño hæc referas precor: hæc quoq; pauca
 Addidit, amat te etiam trans Styga Caparion.
 Eiusdem.

I am ualete boni mei sodales
 Naugeri optime, tuq; amice Turri,
 Vere candidi, & optimi sodales,
 Quos nunquam sat amauerim, licet uos
 Quam fratres magis, quamq; me ipsum amari
 Quibus perpetuum frui per ævum,
 Vota si mea dii audiant benigni,
 Sit una ampla animi mei uoluptas.
 Verum dura necessitas repugnat,
 Inuitumq; alias adire terras
 Cogit, atq; alios parare amicos.
 Vos ergo memores mei este. uestro
 Fixam in pectore imaginem, bonamq;
 Vobis partem animæ meæ reliqui,
 Dulces, candiduli, & boni sodales.

Eiusdem.

N e tua ne mea mi cæne carmina cæra Lycori.
 Mi uox ista auida haurit ab aure animam.
 E t uela faciem, ne me liquat ipsa, uidendo,
 Et trahat intentis ex oculis animam.
 E t mihi conde sinum, istis dū paro pressa capillis
 Basia. mi rapiunt ore ab anhelu animam.
 N ec mi ostende manum. illa mihi potis est aperire
 Pectus, & è medio uellere corde animam.

Et mi ostende aliquid. moribundo abit ægra mihi
 Nil uideo, cum te lux mea non uideo. (mens.
 Quid tamen optarim ostēdi mihi? quid tibi in isto est
 Corpore, quo uiso non subito peream?
 Tolle precor tunicam tantillum, & pascere ocellos
 In pede languentis me sine candidulo.
 Sed quid ego optavi? mihi paulo ante iste tuus pes
 Me incessu tenero dimidium abstulerat.
 Quod si tunc imis e uestibus exeruisset
 Vnum uel minimum forte aliqua digitum,
 Inquire me cupide uidisses, me simul omnem
 * Affusum, & dulci dulce mori digito.
 Verum age iam cane lux mea: iam mihi lux mea
 Te retege, atq; omnes mi face delicias. (totam
 Nam si mors obeunda, inhians in te mea malim
 Vita mori, quod uita est mihi amabilius:
 Quam tristis desiderio tabescere amati
 Corporis, unde miser sim, & decuplo peream.

Eiusdem.

O factum lacrimabile, atq; acerbum.
 Nunc certe lacrimaberis Lycori.
 Digna res lacrimis, tuoq; luctu.
 Nanq; lumina nostra, lumina illa,
 Illa lumina, quæ Lycori amabas,
 Quæ tuis solita anteferre ocellis,
 Non sunt lumina, sed mala tenebræ.
 Illa, ut impia fata te Lycori
 Abstulere mihi, tuoq; longe
 Me à uultu uoluere abesse cæro,
 In riuos abiere lacrimarum:

M iij

IOANNIS

Quodq; amarius, atq; præter omnem
Lacrimabile cogitationem,
Quantumcunq; habuere lacrimarum
Iam pridem euomere: nunc ad ipsum
Ventum est sanguinem, atq; ab intimo cordis
Ducto flumine turgidi, horridiq;
Sanguinem lacrimant miselli ocelli,
Et cum sanguine amata diffluit lux,
Ac sic enecare seq; meq;
Dum mecum miseri igneum furorem
Quærun diluere, & rigare mentem,
Heu mentem, Encladi, Typhoeiq;
Aestiosa anima æstuosiore.

Eiusdem.

O cæle fluminum Calor, Calor pulcher,
Calor bonarum cura, amorq; nympharum,
Quem cæculum fouens caput sinus blando
Montella secum amore uincat æterno,
Dic o' nahi amnis conscie, an' ne nunc forte
Pulchra illa, simplexq; adeo, & omnibus felix
Soluta curis mea Rubella per ripas
Tuas oberrat? & uel ex odoratis
Pingit corollas floribus, uel in densa
Sylua sibi suauis sopore blanditur?
An' ne potius cum æqualium choro ludit,
Qua' primum oriris ipse, quaq; misetur
Nitens nitenti Balnius Politinae,
Tuosq; læti conflunt in amplexus?
Argentumq; pedem, atq; nuda formosos
Artus per undam, & aureum lauit crinem?
Sic est:

Sic est: ibi illa membra eburnea, atq; ipsas
 Papillulas beatæ frigeras lymphæ:
 Atq; inde flammeo calore concepto
 Hucusq; flammæ in mea ossa transmittis:
 Dum te subinde candidæ memor nymphæ,
 Quæ iam recepta samni times unda,
 Samni, & uetustas limpidus rigas urbes,
 Exul, miser, suspiciosus inuiso.
 At tu Calor, sic olim amœnus auratis
 Dicere cornibus, arduusq; vulturno
 Ferare uicto, illiq; iam auferas nomen,
 Fontem ad tuum recurre, dic meæ luci,
 Meo te ab igne posse sæpe sicari,
 Meo nisi de fletu identidem crescas.
 Dic, me amplius nequire tanta celare
 Nequire ferre uulnera, ac mori semper.
 Tum, si ipsa prorsus haud sit immemor nostri,
 Si fors amara illi mea, & fides grata:
 Dic, me libenter ferre quicquid est duri.

Eiusdem.

Me longe effigie uenustorem
 Narcessi, uel Apollinis comati
 Parcarum Lachesis nimis seuera
 Isti Quinterium dedit sepulchro.
 Cur non flosculus exeam requiris,
 Cum tantum fuerim puer decorus?
 Tellus est nimis arida o' uiator
 Nostri facta perustione amoris:
 Sed si lacrimulis tuis madescet,
 Forsan flos nouus ibit è sepulchro:

SANNAZARII, ET ALIORVM
EPIGRAMMATA.

- U Iderat Adriacis Venetam Neptunus in undis
stare urbem, & toto ponere iura mari.
- Nunc mihi Tarpeias quantum vis Iuppiter arces
Obijce, & illa tui moenia Martis, ait.
- S i pelago Tybrim praefers, urbem adspice utraq;
Illam homines dices, hanc posuisse deos.
Eiusdem.
- F lebat adhuc moerens ceruo Cyparissus adempto,
Cum sua conspexit cortice membra tegi.
- D elius exclamat: quid nostro sylua dolore
Crescis? tu Daphnem, tu Cyparissos habes.
Eiusdem.
- A lphonso magnum dum traiecit Apenninum:
Castrasq; non solita primus in alpe locat:
- A rmorum sonitus, galeasq; aetataq; tela
sylvarum dominae pertimere Deae.
- Quinetiam occultas satyri petiere latebras,
Adfueti imbelles ante uidere feras:
- S pectarumq; procul alta de rupe silentes:
Agmina dum, & magnos cogeret ille duces.
- A tq; aliquis signa adspiciens miratur, & inquit.
Imperium nobis vrbis, & orbis erit.
Eiusdem.
- I uppiter infractos iactat dum saepe gigantes:
Et sibi seruati dat decus omne poli:
- S ic est, inquit Amor: namq; hoc mugire solebas
Tunc quoq; cum torua fronte iuuenis eras.

Eiusdem.

De Veneris nato quæstæ est Dyctinna Tonanti,
 Quod nimis ille puer promptus ad arma foret;
Tum pater acito ostendens graue fulmen Amori,
 Hoc tibi sæue puer spicula franget, ait.
Cui lasciuus Amor motis hæc reddidit alis:
 Quid si iterum posito fulmine cycnus eris?

Eiusdem.

Dum Venus armatum complectitur obuia Martem;
 Distrinxit teneram fibula adunca manum.
Sensit, & ante Iouem ridens ait æmula Pallas:
 Bella iterum gessit cum Diomede soror.

Eiusdem.

Tractabat clypeum Marti placitura Dione,
 Sæuæq; foeminea sumpserat arma manu.
Pone dea, exclamat petulanti uoce Priapus:
 Pone: decent istas hæc magis arma manus.

Eiusdem.

Spreuerat hirsutus pascentem Pana capellas,
 Candida nocturnis quæ Dea fertur equis.
At postquam niuæ conspexit munera lanæ
 Posthabuit furuas Endimionis opes.
Ille autem tristi demittens lumina somno:
 Mors hæc, mors, inquit, non mihi somnus erit.

Eiusdem.

Effudit longas Tegeæa in rupe querelas
 Pan captus forma candida Luna tua.
Cumq; breui calamos cera coniungeret, inquit:
 Prædata es sensus tu quoq; canna meos.

Eiusdem.

Exat obstrictas tumulis summontius umbras,

EPIGRAMMATA.

Impleat ut sanctæ munus amicitiae.
V t q; prius uiuos, sic & post fata sodales
Observat, tristes & sedet ante rogos.
N ec tantum uiolas cineri, ac bene olentia ponit
Serta: sed & lacrimis irrigat ossa pijs.
P arua loquor. cultis reparat monumenta libellis:
Cum possint longam saxa timere diem.
A t tu, uinaci quæ fulcis nomina fama,
Poscenti gratas Musa repende uices:
V t quoniam dulces optat sic uiuere amicos:
Vinat, & in libris sit sacer ille meis.
Eiusdem.
A spice quàm uarijs distringar Lesbica curis.
Vror, & è medio labitur igne liquor.
S um Nilus, sumq; Aetna. meas exstinguite flammæ
O lacrimæ: lacrimas ebibe flamma meas.
Eiusdem.
P arthenope mihi culta uale blandissima Siren:
Atq; horti ualeant, Hesperidesq; tuæ.
M ergillina uale nostri memor, & mea flentis
Serta cape, heu domini munera auara tui.
M aternæ saluete umbræ, saluete paternæ,
Accipite & uestris thurea dona focis.
N e ue nega optatos uirgo Sebethias amnes:
Absentiq; tuas det mihi somnus aquas:
D et fesso æstivas umbras sopor, & leuis aura:
Fluminaq; ipsa suo lene sonent strepitu.
E xilium nam sponte sequor. Fors ipsa fauebit.
Fortibus hæc solita est sæpe & adesse uiris.
E t mihi sunt comites Musa, sunt numina uatum.

Et mens læta suis gaudet ab auspicijs.
Blanditurq; animi constans sententia, quamais
 Exiliij meritum sit satis ipsa fides.

Augustini Beatiani Epigramma
 Ad Petrum Bembum.

Ex animo quoniam Ghibertum diligis, atq; hunc
 Aequari cœlo laude merere putas:
Immensum eximio iuuenis lætatus honore,
 Nescio quid solito grandius ore sonas.
Et peream, ueterum nisi tu contendere seclis
 Nostra iubes, Veneti gloria Bembe maris.
 Quàm bene, non alio Ghibertus carmine dici,
 Hoc alius nemo carmine dignus erat.

Eiusdem ad Io: Matthæum Ghibertum
 Episcopum Veronensem.

Multa Deum humano generi tribuisse uidemus:
 Nunquam hominis poterat quæ meruisse labora
Innumeras ideo positas sibi possidet aras:
 Et Deus in toto cernatur orbe cœli.
Tu quoq; cum meritis dederis mihi plurima nullis,
 Quis Ghiberte mihi te neget esse deum?
Dicere sed nostra hoc si religione uetamur:
 supra hominem certe te coluisse licet.

Eiusdem.

Altera lux Medicum, nutu qui temperat orbem,
 Nec uirtutis habet præmia digna suæ,

Ignatum summo te cunctis letus honore
Prætulit, & meritis non tamen æqua dedit:
Nec dabit, ut tribuisse tibi uelit omnia magnus
Hic Ghiberte Deus, cui dare tanta licet.
Ingo tuos tamen æquari mercede labores:
Quo faciat fidei non habet ille satis.

Eiusdem.

Quàm debere putem tibi, si Ghiberte requiris:
Quantū animo, atq; anima me dare posse, datur.
Verū animo, atq; anima, quādo tibi reddere quantū
Debeo, non ullo tempore posse puto:
Saltem aliqua ut meritis referatur gratia tantis,
Hunc tu iure tuo sume animum, atq; animam.

*

Ridebat thalamos, turpemq; Minerva maritum,
Inq; ipsos ibat multa iocata pedes.
Quam Venus, o' demens hos nox, et stragula tēnens:
Tertius ille mihi sit modo rectus, ait.

Eiusdem.

Aerea Vulcani ueritus Mars retia læsi,
Iam nullo letam semine arabat humum.
At Cypris, uel abi, dixit, uel discite, rigando,
Quo sine hæc melius rura colenda modo.

Eiusdem.

Forte sui Cypris celebrabat Adonidis hortos:
Mulcebatq; leui citria poma manu.
Quin magis hæc, inquit, mota tum falce Priapus,
Hæc tracta: his citrus nam tibi Adonis erat.

Eiusdem.

Dum furit, & totam Mars est ad classica noctem:
Mane Venus medicum consulit ægra Deum.

I Dea, Phœbus ait, meliorem i, quære Priapum:
Morbus hic alterius non nisi Martis eget.

Eiusdem In Pollam.

Dum puerū suades redeuntī Pollam marito
Hausta formosum te genuisse niue.

Ille apud æthiopes immenso uendidit auro:
Et rapidus niueum sol liquefecit, ait.

Eiusdem In Daphnim.

Tot iustis agitur passim Rhamnusia uotis
Vlterix in fastus Daphni superbe tuos.

Quid tibi cum speculo, miserum me? Quin fugis oēm
Narassi Nemesis fontis habere domi?

Eiusdem De Victoria columna Dauala.

Infelix iterum stygias ne auecta per undas
Heroi instauret funera acerba uiro:

Sustinet indigno Victoria functa dolore,
Vita muneribus post data fata frui.

Daualus in cara coniux nam coniuge uiuit:
Et fouet ausonijs ocia parta tubis.

Gabr. Altilij ad Actiū syncerum, & M. Anē fratres.

Nanūm fratres, raptā qui matre doletis,
Et desiderio fletis uterq; pio:
Desinite ah lacrimis tā sanctos lādere manes
Vos uetat elysijs illa recepta choris.
I llic optatis longum complexibus hārens,
Incundo fruitur coniugis ore sui:
F elicesq; animas inter, cōtasq; uerendos
Narrat natorum de pietate parens:
S ciliat his ut spem uiduæ solata iuuentæ,
Deserti tulerit frigida regna tori:
A ddit & obsequia, & dulces cum pondere mores
Iam tum cum patrias ferret uterq; uices.
C um simul & nymphas, satyrorū & cantat amores:
Estq; in synceri carmine tota sui.
Quod subito cantu turba excipiente deorum,
Hinc illinc uarijs plausibus arua sonant.
M assiliam chorus omnis, & ætheriæ conualles,
Massiliam totis reddit & aura locis.
I lla autem æternos cæro cum coniuge gressus
Iungit: & elysium sic terit alta nemus.
Quo iam pro lacrimis Panchæos urite odores:
Orphææq; moue tu fides alter opus:
N on quibus infernas ille exorauerit umbras,
Flebilibus supplex ausus adire modis:
S ed quibus & diuinū laudes, ipsosq; canendo
Heroas cælo, syderibusq; locat.
H as mitti iubet inferias, hæc funera mater:
Ipsa sibi has lacrimas, hæc sibi busta rogat.
Eiusdem

Eiusdem.

Hanc faciem, & niueæ tam rarum frontis honorem,
His'ue rosis hæc quis lilia misceat? Amor.

Quis gemina aut illic succendit sydera? quis'ue
Arcum illic, illic spicula condit? Amor.

Rubra quis in teneris polit hæc coralia labris?
Aut hoc intus ebur finxit ab arte? Venus.

Quis decus effingit morum? quis uerba loquentis
clam'ue decus qui te subsequitur? Charites.

Quis formam sine labe dedit? digitosq; manusq;
Quis format, nullo crimine membra? Venus.

Quis mihi perpetuos hos nutrit in ossibus ignes?
Frons, oculi, facies, uerba, labella, decus.

Eiusdem.

Iunius ut primum materna est editus aluo:
Miratæ puerum circuire deæ.

Dum certant: optatq; suum dum qualibet: inter
Certantes rapuit Cypria basiolum:

Atq; ait. hæc nostrum defendant pignora. at illi
Pressa rubet tenui nunc quoq; mala nota.

Eiusdem.

Sive furor, seu sit ratio, contemnere uitam:
Alterius uitam perdere dum properas:

Inde mones iuuenem confidentissime, quàm sit
Et fragile, & fallax, & breue uitæ bonum.

Antonij Thebaldei de Leone. X.

Pont. Max.

Vos, qui uentosum curua trabe curritis æquor:
Quosq; regit gelido quæ nitet ursa polo:

Magnanimi moneo iubar observate Leonis.

Sannazarius.

N

EPIGRAMMATA.

Puppis eo cursum nulla regente perit.

I lle ego, cui maria erranti per cuncta tot annos
Naufragij solis spes erat in tabulis:

E uasi hoc monstrante uiam: portuq; potitus
Imposui lætæ frondea ferta rati.

Francisci Bellini ad Lygdamum puerum.

H ic suauis passim tellus tibi Dedala flores

Explicat, & uario picta colore uiret.

L ygdame flos puerorum, & flore nitentior omni

Huc propera: inq; tuos curre proterue sinus.

H ic ueris pariter primis carpemus honores.

Datq; rapitq; breuis tam bona dona dies.

Eiusdem.

C um legerem hæc Amarylli tibi fragrantia ferta:

Vix potui instantes pellere tutus apes.

A t mihi pro fertis tu nunc fragrantia iunge

Oscula, & hyblæis tincta labella fauis:

I nuideant ut apes capiti fragrantia ferta:

Inuideant labris dulcia mella tuis.

N. C. A. de tribus Decijs.

T res Decij Romæ nascuntur. Numina nasci

Iure illos alio non uoluerit loco.

S ed dum se patriæ sic deuouere, uidentur

Nec melius nasci nec potuisse mori.

Eiusdem de Baijs.

B aiarum dum forte capit sub mollibus umbris

Fessus amor somnum murmure captus aquæ:

I psa facem accurrens gelida celauit in unda,

Vt ueteres flammæ uindictæ, alma Venus.

Quamprimum liquor ille æternos concipit ignes.

Ignē nouo (quisnam crederet?) arsit aqua.
 Flammiuomis igitur fumant hæc balnea lymphis,
 Quod sæcula una omnes uinat amoris aquas.

M. Ant. Casanovæ de Bruto.

Natorum cæde orbasti te nomine patris,
 Cerneret ut uerum te tua Roma patrem.
 Et semel optasti pulchram per uulnera mortem,
 Ut nullo posses tempore Brute mori.

Eiusdem de Lucretia.

Dicite, cum melius cadere ante Lucretia posset,
 Cur potius uoluit post scelus illa mori?
 Crimine se absoluit manus illa habitura coacta
 Ultorem, & patriæ depositura iugum.

Quam bene contempto satiat sua pectora ferro,
 Dum pariter famæ consulit, & patriæ.

Eiusdem de Horatio, & Fabio.

Seruasse hanc cursu memoratur Horatius urbem,
 At Fabius sola restituisse mora.

Tam bene cunctari qui possit, non erit ullus.

Tam bene qui possit currere, nullus erit.

Eiusdem de Homero,

An Smyrna est quæ te nascentem excepit Homere?

An ne fuit uatem quæ tumultauit Ioi?

Altera nomen habet uiolæ, tenet altera myrrhæ.

Fata tuum his decorant ortum, obitumq; locis.

Quid magis est quod te diuine deceret Homere,

Quam nasci in myrrhæ, decidere in uiolæ?

Eiusdem de Bruto.

Cæsaris, & Bruti sacratum sanguine ferrum
 Officium patriæ præstitit, & domino.

EPIGRAMMATA.

Vna pium cædes ostendit, & altera fortem.
Non alio Caesar debuit ense mori.

Eiusdem in statuam Propertij.

Pallida quod nimium male pinxerit ora Propertij,
Ne precor artificem carpit: talis eram.

Finxit enim duræ moerentem facta puellæ.

Aruerat sanguis: fugerat ore color.

Hac ego marmoreos sumpsi de Gorgone vultus.

Huius eram uiuus: mortuus huius ero.

Vix abest uitæ tantum: uerum hunc quoq; & olim
Alterius uiuens pectore non habui.

Eiusdem de Euridice.

Nulla suos uxor melius iactabit amores:

Nam mori ut Euridice bis bene nulla potest.

Et si forte mori cuiquam bis posse daretur:

Euridice fieri non tamen ulla uelit.

M. Antonij Flaminij de Virgilio.

Dicite, qui ripas Mincæ coluistis olores,

Vobiscum exorta est gloria Virgilij?

Dic mihi Parthenope, sic sis pulcherrima semper,
Virgilius ne tuo decedit in gremio?

Et meruit cui contigerat nasci inter olores,

Inter sirenum decubuisse choros.

An. Thylesij.

Depositis errat facibus leuis urbe Cupido,

Carpit & insuetas nocte silente uias.

Vos o uos uestris arcete penatibus ignem.

Attigit admissus quod puer ignis id est.

Sensi ego quàm calet hic: ludens per colla, sinusq;

Admoto cum me falleret ore deus.

Quem

Quē sequor hac eadē facie, quam mihi pectore liquit
Effugiens, natam mater ut orba Ceres.

Bald. Castilionis.

S emlanimem in muris mater Pifcella

Dum fouet, et tenero pectore mātus hiat:

N ata tibi has, dixit, tēdas, atq; hos hymen eos

Hæc defensa tuo moenia Marte dabunt.

C ui uirgo haud alias tēdas, alios ue hymenæos

Debit. hæc nobis grata rependet humus.

H anc ego sola meo seruauī sanguine terram.

Hæc seruata meos terra tegat cineres.

Quod si iterum ad muros accedet Gallicus hostis:

Pro patria arma iterum hæc ossa, cinisq; ferent.

Cornelij Castalij.

V erona qui te uiderit,

Et non amarit protinus

Amore perditissimo:

Is credo se ipsum non amat,

Caretq; amandi sensibus,

Et odit omnes gratias.

*De Lauchibus Venetiariū
Viderat Adriaca medijs Hypocunus
Stant in ben, ac toto pōtētiura me
Hunc mihi Tarprias quantum Iuppiter
Obijc. et illa tua moenia Martis
Si Lago Tybrim praefors urbi as
Hanc hominis diu hanc omni*

LECTORI.

EXCVSO propere bello, forte in manus nostras exē-
plaria quaedam pervenere: in quibus animadverti-
mus, de innocentum infantum cede lamentationem nō
illar vide piazarij esse, sed Eusebij cuiusdam
Mutinensis, mo. ubi Casinatis: & piscatoriae ultimae,
quae & ipsa etiam cum Iola praeter opinionem no-
stram aliter est auctoris, carmina quaedam non ita
se habere. quos tamē locos omnes uel emendatos, uel in
melius restitutos hic adnotauimus. Eius uero rei ad-
monitum lectorem uolumus, ut, quando in auctores,
& eos amiciss. incidimus, fore speret uti posthac cum
eadē haec à nobis & castigatiora habeat, & lōge locu-
pletiora, tum etiam alia, quae poterunt fortasse cum
ipsa antiquitate certare.

Nunc animū huc	2. a	Diua Luciferum	31. b
semper, rictūq;	5. a	munere stipitis	33. a
optanti, seniumq;	5. b	infantum lateq;	33. b
cessant Euriq;	9. b	ferro scēuire	33. b
postremo Psylli	12. b	in pueros: matres	33. b
non obscura	13. a	Lactentis iugulare	33. b
ergo dum refluo	15. b	primi monstrastis	34. a
Agmina densentur	21. b	currus anteire	34. a
Asphaltisq; adfusa	21. b	manus, quae ue	35. a
ingentemq; undare	22. a	rogo ue absumpsit	35. a
genua agra	23. a	sparge manu	30. b
ponet uestigia	24. b	nec non toto	35. b
Deo, populosq;	29. a	dolor, eternusq;	36. a
rebus. Deseritur	29. b	si tibi tantum	37. b
spernite opes	32. b	O uere Pitheculas	39. a
multa uirūm	31. a	uera est fama)	42. b

simul Torpedinis 45.b simul
 in me d'exit 46.a Nescio quia
 capo. sanctū Q1
 48.b frig
 Booti 48.b nu

Troius excisa Dux unus, &
 Aduena post Asia fatalia si
 Occupat Hesperiam lata diuione pot
 Inq; suæ indigenas transfert cog
 Pace noua letos parti sine sanguine
 Ut Venetos ultro dic iuuet: inde
 Saturno quos Rhea 61.a Phyllis im
 ora, maremq; 61.b porrigi
 oscula, germanūmq; 61.b tamq;
 Te quoq; lacrimulas 61.b dic, op 76.b
 Ac ualidis displosa 62.a scit ipsa Tethoe 78.b
 Circeiosq; lacus 62.a nec iam pro jectis 78.b
 transmissirat aura 62.a multa illi tæda 82.b
 dispar: uiri sine 63.b immania Cete 85.b
 neget, certæq; 66.b in litore, Cete
 Palestinis liquitur 67.a queat, Adsentit
 uenerare profectus 67.a Dicere uelle 87.a
 sæuq; mordaci 67.b in ore graue est 87.b
 culte Marulle 68.a mi scribentis 87.b
 habere patrem 68.b tecum & obire 88.a
 lacrimis fecta 71.a qui potes, utere 89.a
 Narrabitq; aliq; 71.a

* A B C D E F G H I K L M N.
 omnes sunt quaterniones præter *, & N duerniones.
 Venetijs in ædibus hæredū Aldi, & Andreae soceri
 M. D. XXXIII.

100

5818186

